

Az ember fia, Béluš

Bogár András

Ön, tisztelt olvasóm, a következőkben egy álomszerű történetet olvashat a hit, a remény és a szeretet erejéről. Az álmainkban, ugye, sokszor keveredik a „valóság” a képzelettel?

A szereplők zöme kitalált személy. Minden hasonlóság valós emberekkel csak a véletlen műve lehet. A történet háttere részben valós, egyes szereplői valódi személyek, megtörtént helyzetekben, ahogyan azt megálmodtam.

*Legyen Ön is részese a misztikus, elbeszélő álomnak!
Álmodjunk együtt!*

© BogárAndrás 2011

Az első borítón BogARTemis fotója

A 163. oldalon és a hátsó borítón Lovas Gabriella és Takáts Péter *Megváltó Krisztusa* (Brazil Kulturális Központ; fotó: BogARTemis)

ISBN 978-963-08-2966-3

Felelős kiadó: Bogár András BogARTemis
1161 Bp. Hársfavirág u. 30.
bogartemis@gmail.com

Könyvterv, tördelés: DÉL
Készült a Robinco Nyomdában, Budapesten.

**Bogár András
(BogARTemis)**

Az ember fia, Bélus

**Egy reménykedve hívő,
álmodozva szerető író-kéz
képes és képtelen,
életképes elbeszélő életképei.**

BogARTemis
2011

Mottó: „Az élet az anyag színjátéka”

Prológus

A Karácsony férfi-ünnep

*Bethlehem, a te hajnalod
Férfi –hajnal volt. S férfi-bánat,
Hogy fia fogant Máriának.
Mienk az arany, myrrha, tömjén
S a nagy, fájó gondolatok.*

*Mienk az élet s kötelez:
Kisded sírás velünk veszekszik,
A nagy Titok fejünkre fekszik.
Óh, testvérek, mienk az élet,
Bennünket biztat és sebez.*

*Óh, élni bús és élni szép:
Áldott az, aki befogadja.
Ma, akinek van édesanyja,
Hím testvérem, borulj elébe
S csókold meg sírva a kezét.*

Ady Endre

Az isteni rulett-póker-életjáték Magyarországra dobott ki. Útravalóul viszonylag jó kártyalapokat, jó egészséget, áldott, jó szülőket, kedves családot adott, és nagy-nagy intellektuális magányt – úgy legbelül. Vagy mindannyian magányosak vagyunk? Most érzem csak, hogy cseppet sem véletlen, hogy már kamasz koromban rátaláltam Ady Endre verseire. Vagy az ő versei reám?

Tehát, itt vagyok, a XXI. század Magyarországon, Budapesten. Induljon a pókerjáték, magyar kártyával! Hittel, reménnyel, szeretettel. Isteni Bankosom, kérek még egy lapot és egy kis haladékot! (És megbocsájtást!)

Talán elkezdeni a legnehezebb. Mint táncesteken, bálokon – talán még a diszkókban is – az első táncoló pár bátorsága nyitja meg az utat a többi táncos előtt.

Az első mondatok leírása után, már látom, érzem, nekem is könnyebb az írás. Idővel biztos lesz megtorpanás, kétség, bizonytalanság.

Írást emlétek, pedig diktafonba mondom mindazt, ami a papírra fog kerülni. Visszatekintve, sok éve már, hogy e diktafont elindítottam, ott a parton. Bélus, akkor még öt-éves volt. Amíg végig sétálunk a pesti Duna-parton, felvilantva megörökítem sok-sok év egy-egy élményét, történetét. Az éveim nagyítva és kicsinyítve úgy peregnek majd le, mint a városligeti időkerék homokja.

A márciusi tavasz kihozott a Duna-partra. Kamasz fiúként sétáltam itt először – egyedül a rakparton. Kis szovjet fényképezőgéppel készítettem fekete-fehér képeket a szemközti, Gellért-hegyi Szabadság-szoborról, Szent Gellért szobráról, a Várról, a Halászbástyáról – majd Budán Bem tábornok szobráról, a Gellért hegyet megmászva a pesti panorámáról.

Akkor még nem beszéltek, de most már beszélnek hozzám a rakparti kövek. Gellért püspök szelleme éppúgy itt kísért, mint a Budai Vár történelmének minden magyar és

nem magyar védőjének, ostromlójának, megszállójának, majd felszabadítójának szellemei. Itt sóhajtottak kegyelemért és kegyeletért a Dunába lőtt, meggyilkolt áldozatok, kiknek a cipői, ruhái talán itt is heverhettek a rakparton.

A Duna, a rakodópart *alsó kövei* engem is vonzanak – érzem a József Attila- i ihletet.

Az egyik kezemben a diktafon, a másik kezem egy kisfiú, Bélus kezét fogja. Bélus az én fiam.

A *teremtőményem*, az én titkom. Olyan, szinte leírhatatlan szeretetet, kötődést érzek iránta, mely érzést soha, de soha nem is hittem, hogy érezni fogok. Itt álljunk meg egy kicsit! A hit! Most Bélus odahúz egy acél oszlopconkhoz.

– Mi ez apukám?

– Ehhez kötik ki a megérkező hajót. Ha jól emlékszem, bitának nevezik. Így a folyó vize nem tudja tovább sodor-
ni. Nézd azt a hajót – már kikötötték. És ezt a helyet, ahol állunk úgy hívják, hogy kikötő.

– Kötik és oldják – oldódás és kötődés. Szól halkan a fiam. Ámulok és elakad a hangom. Nem hiszem, hogy Bélus e szavakat – így – valaha is hallotta volna.

– Miért szorítottad meg a kezem?

– Hogy erősebb legyen a kötődésünk.

Egy indulni készülő kirándulóhajó kürtje eltereli a figyelmünk.

Bélusról kellene mesélnem – végül is ő e könyv címszereplője. De Bélus csodája még várhat egy keveset.

A Duna-part kapcsán nem mulaszthatom el megemlíteni, hogy talán épp e partszakaszon, 1916. telén igazoltatta egy csendőrzárőr az akkor 16 éves nagymamámat, aki néhány napos, hetes csecsemő apukámmal itt ténfergett, gyanúsán viselkedett. A zavart leányanyát a kisedével bekísérték az őrszobára. Néhai apai nagymamám annak előtte cselédlány volt Tatán. Egy fiatalúr nemi vágya és egy szegény, kamasz cselédlány kiszolgáltatottsága indította útjá-

ra az én életemet is. Az a két jóember-csendőr megmentette a nagymamámattól, hogy a kisfiát – apámat – elkese-redésében, szégyenében, kitaszítottságában és nem utolsósorban, szegénységében a Dunába dobja.

Hála a két járőröző embernek és a gondviselésnek, a nagymamám a csecsemő apámmal a győri, András keresztnévű, csizmadia nagyapjához került – ahol túljutott a lelkitesti válságán. Apám – vagy, ahogy én neveztem, apukám élettörténete egy izgalmas, tanulságos kalandregény. Remélem, hogy lesz erőm és időm még ezt is megírni!

A győri csizmadia ükapám András keresztnévét én kaptam – és most már a négy éves ikergyermekeim – Bélus testvérei, Andi és Bandi is az ő *folytonosságai*.

Soha nem tudom már megköszönni neki az emberségét – mint ahogy annak a két járőröző csendőrnek sem, hogy megmentettek egy gyermeklány anyát az egyik legnagyobb bűn elkövetésétől.

Elengedem Bélusom kis kezét.

– Ül le mellém a padra, nézd az érkező és induló hajókat! Figyeld a világot! – mondtam a mellém ülő csemetének.

Néhány lépésnyire a Duna mély vize. Érkező és induló habok. Leonárdo da Vinci bölcsellete jut eszembe, amint a szavakat kimondom. A polihisztor, ahogy a kezét a patakba merítette, azt mondta: *a folyóvíz, melyet érintek, az első érkező és az utolsó elmenő*. Az én Bélusom mikor mond először valami hasonló bölcséletet? Miért várok a kisfiamtól *ilyen* kinyilatkoztatást? A válasz hamarosan következik – e *mesés* könyv oldalain.

Szemben a Műegyetem épülete – ott voltam öt évig mérnökhallgató. Nagyon szép, élményekkel teli időszaka volt ez életemnek. Közben Bélus fölpattan és elindul a víz felé – már el is kaptam kezét.

– Ho-hóóó – hékás! Hová-hová?

– Csak megnézem, milyen mély a víz.

– Most nem! Egyedül nagyon veszélyes neked odamenni.

– Igen, apukám.

Ilyenkor el tudnék olvadni. A már több mint öt éves Bélus még soha nem volt *rossz*! Ő úgy is csodagyerek, hogy mindig jó! A mosolya, a tekintete, a szavai csupa szelídség, jóság. Még soha nem láttam a kezét ökölbe szorítva. Szinte mindig mosolyog. Komor arccal, hallgatással jelzi, ha valami bántja.

– Nézd csak Béluska! Az ott szemben a Műegyetem főépülete. Apukád azokban az épületekben tanult a múlt század nyolcvanas éveiben.

– Mit tanultál?

– A mérnöki tudományokat... sok mindent, amire ma is szükségem van – és rengeteget, amire akkor sem lett volna szükségem, ha mérnök maradok.

Igen – nem maradtam mérnök. Néhány év tengődés után beiratkoztam az orvosi egyetemre. És – el is végeztem... Majd szakorvos lettem. De mindezek előtt mérnökösködtem, apróbb épületgépészeti tervekkel készítettem, amelyekből eltartottam magam és korrepetáltam – mint a kis Nyilas Misi az egyik legjobb magyar regényben – házhoz jártam – matematikát, fizikát – és mint aktív orvos – biológiát is tanítottam, középiskolásoknak.

Medikusként később mentőztem is. Az élet és halál mezsgyéjén voltam partjelző. Sok-sok autós, motoros baleset áldozatát „takartam”. Kergült világ! A temetők tele vannak azokkal/is/, akiknek utolsó dala – jelképesen és talán a szó szoros értelmében is – a *220 felett átértékeled a világot* és a fantasztikus *Porsche-szerelem, száguldás* volt.

Mindenkinek szíve joga zenét, dalt – dalszöveget választani. *Ne ítéld, hogy ne ítéljenek!* Szól a fülembbe gyakorta a názareti mester értelme. Meglepő módon magam is szomorú, tragikus sorsú művészek verseivel, műveivel, dalai-val, zenéjével, művészetével élek együtt – műveikből merítek erőt, megnyugvást, reményt.. A teljesség igénye nél-

kül hadd soroljak fel néhányat! Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila, Radnóti Miklós, Latinovits Zoltán, Domján Edit, Máté Péter, Szécsi Pál. Természetesen más génuszok is közel állnak hozzám Kölcseytől Aranyon, Kosztolányin át sok kortárs művészig. Az utóbbiak sorából kiemelkedik a nemrégén, tragikus körülmények között elhunyt östehetség, Zámbo Jimmy. Materialista- idealista orvosból az ő dalai is segítettek hívó, idealista-materialistává válni. Ezen fokozatmentes, elsősorban lelki, szellemi átalakulás következménye ez a mese is, amelyet a tisztelt Olvasóm most a kezében tart. Következménye, írom – hosszú vajúdás után, hisz teremtményt mégsem írhatok. A teremtés maradjon misztérium!

Az egyre erősödő hitem közös töről fakad Ady Endre Istennel perlekedő és új Messiást váró hitével. A mellettem ülő, sirályoknak integető kis legény, Béluska, e hit csodás gyümölcse. E csodáról, később majd még bőven írok.

Visszatérve egy-két gondolat erejéig a túlparti Műegyetemhez – hadd meséljek a mi *oly korunkról*! Még a múlt század hetvenes éveinek vége felé, egy kötelező ifjúsági, mozgalmi foglalkozáson, taggyűlésen a pártinstruktorunk – aki egyébként kiváló matematikatanár volt – kiselőadást tartott – nyilván felsőbb utasításra – arról, hogy milyen jó, hogy az országunk hiteleket, dollármilliárdokat vesz fel a kapitalistáktól – ezzel is gyengítve őket.

Ő abban hitt. Elfelejtette vagy el akarta felejtetni – a nemzetrontó gittegyletének többi tagjával együtt – a saját tanításukat a neokolonializmusról... (lássa a kedves olvasó a Marxizmus-Leninizmus klasszikusait!) amely, végül is, igaznak bizonyul.

Az 1980-as évek végére legalább három tényező együttes hatása vezetett az ún. szocialista világrendszer összeomlásához és széthullásához: Ad 1: A nagymértékű eladósodás. Ad. 2: A nyugati technológia nagyságrendi fölénye. Ad. 3: A KGB nyugati szárnyának átállása a CIA-hoz.

Ez utóbbi megállapításom nyilván csak következtetések alapuló teória. Ha látom a bábos árnyékát, akkor a bábos is létezik – a paraván mögött.

A hitelek felvételéről akkor sem kérdezték meg, és manapság sem kérdezik az ún. népet. De velük és a nemzet vagyonából fizettetik vissza. Még jó, hogy nem lettem közgazdász! Drága jó megboldogult Apám pedig ezt szerette volna. Mérnök, majd orvos és szakorvos lettem – szülész-nőgyógyász –, néhány éve főorvos. Egy budai intézetben elismert mikrobiológus is vagyok, a mesterséges megtermékenyítés szakértője.

De most már visszatérek Béluskámhoz, aki itt ül mellettem. Gyermeki belső beszédével a madarakhoz szól – szeretet és jóság árad a gagyogásából. Remélem és hiszem, hogy a sirályok megértik Bélus szavait és a világ összes madarának, hírül viszik Bélus üdvözlét.

Ahogy az én életem is véletlenek egész sorának is köszönhető – úgy Bélus élete is még több véletlen és csoda együttes műve. A véletlenek világával rengeteg tudományos és kevésbé tudományos irodalom foglalkozik. Mindannyiunk életének része, segítője vagy ártója a véletlen.

Bélus és én. Fiú és apja, egy igen és egy igen! (Szemben Ady Endre „*egy igen és egy nem*”-jével). Átjöttünk Pasarétről Pestre, köszönteni a pesti tavaszt – Bélus ötödik március idusát.

Közeledve a Március 15. térhez erőt vesz rajtam egy régi érzés, a múlt század hetvenes éveiből, amikor gimnazista diákként rendőrök keltettek félelmet – bennem is – március 15-én.

E napon akkor is, ma is, más rendőröket láttam, látok, mint a hétköznapiakon.

Bélusra való tekintettel megígértem az otthoniaknak – őket később mutatom majd be –, hogy nagy ívben elkerüljük a rohamosztagosokat és a kokárdánk is diszkrét méretű lesz.

Mindig is megalkuvó voltam – neveltetésem okán is – persze, nem mindenben!...Kortárs íróink egyik legzszeniálisabbika, Sánta Ferenc művei – különösen az *Ötödik pecsét* c. regénye, és annak mottója alapozta meg az alkalmazkodó megalkuvásom alappillérét. Íme e mottó:

„Mindannyian oda vagyunk kötözve más emberek életéhez, és nem dönthetünk szívünk szerint! Néha miattuk vagyunk képesek erősek lenni, S máskor miattuk vagyunk gyengék!”

Boldogító Apám (nekem ő mindig Apuka volt és marad, mint ahogy Bélusom is így szólít engem... *magától*, szemben a mai gyermekek többségének, a *hideg* apa, anya megszólításával), aki a II. világháború szovjet hadszínterén magyar honvéd-örmmesterként azt vallotta, számos bajtársával együtt, hogy a hazáért élni kell, nem meghalni! Természetesen, ha van lehetőség a választásra.

Bélus és én tegnap óta büszkén viseljük a nemzeti színű kokárdát. Legszívesebben állandóan hordanám – ő érzés a szívem felett érezni, mert tudom, mit jelentett akkor. És nekem most is ugyanazt jelenti. Dacára annak, hogy ismert tény, hogy rengetegszer beszennyezték, meggyalázták és ma is kisebbítik, folyamatosan. Egyesek – talán ezek az ún. kozmopoliták – manapság is úgy néznek a kokárdás énemre, mint-ha replás lennék.

Menetközben látótávolságba kerül Petőfi Sándor szobra – körülötte rengeteg zászlóval. Az ún. szocializmus idején vörös zászlókkal gyengítették a nemzeti trikolorunk erejét, legalább 50 százalékos *hígítással*. Most egy budapesti zászlónak nevezett románszerű trikolorral történik ugyanez, ugyanilyen arányban. Szegény Apukám gyakran mondta, az ő egyszerű, de nagyszerű lényéből fakadóan, hogy a történelemben nincs új, csak ismétlődés...

E szobor, e tér sok-sok történelmi vihart élt már meg. Igazságok és hazugságok adták át itt egymásnak a kilincset. De

mi lesz ma? Bármilyen is történik majd, a felvett és göngyöltetett adósságtengert a népnek – *az istenadta népnek* – kell visszafizetni. Szólamoktól, zászlóktól függetlenül.

Bélus gyengén megrántja a kezem.

– Apuka, nekem két anyukám van?

– Hát, nem egészen, Béluskám. Egy édesanyád van, az én Andim – ő az ikerpár-testvéreid, Andika és Bandika anyukája is. Teri-anyu a keresztanyátok. Ő úgy szeret titeket, mintha az édesanyátok volna. És te is úgy szeresd őt, mintha az édesanyád volna!

– De, ugye csak egy apukám van? És az te vagy?

– Igen. Ezért nagyon vigyázz rám, mint ahogyan én is nagyon vigyázok reád, reátok! De most már induljunk! Az ünnepi ebéd, a szerető családunk már vár ránk – otthon. (Már csak délután, a televízióban láthattuk, ahogy a főpolgármestert *sehonnai bitang emberek* tojásokkal dobálták meg – kenyér helyett. *A humor a bölcssek esernyője* – mondja E. Kestner. Ott és akkor, a testőrök valódi esernyői komolyabb szerepet játszottak a humornál...

Szabályos háromszög

Egy régi, igen bölcs szállóige szerint: addig ne védekezz, amíg nem vádolnak! Ha vád ér majd az életem, a tetteim miatt – kérem, hogy az vesse rám az első követ, aki bűntelen!

A néhai, názáreti Ember Fia tanításait gyakran fogom *segítségül* hívni. Hisz, épp azért mondta, tanította, hogy segítsen nekünk.

Életem eddigi utolsó harmada valóban nem szokványos, az európai etikai normáktól – ha egyáltalán szabad ilyenekről általánosságban beszélni – eltérő, azokat egyesek szemében talán sértő is. A magánéletem, a munkám titkait osz-

tom meg az olvasómmal – aki – reményeim szerint – utólagosan felmentést ad majd az orvosi titoktartás kötelezettsége alól. Életem során oly sokszor érezhettem és élvezhettem Tiedge bölcs tanítását, mely szerint „*a megosztott öröm, kettős öröm, a megosztott fájdalom, fele fájdalom*”. E Bélusról is szóló *mese* az említett örömmegosztás szellemében és reményében íródik. Példázat kíván lenni az összetartozás, az oldódás és kötődés, a hit, a remény és a szeretet erejére. Egymás érdekeinek megértésére. Itt, József Attila *Flóra* versciklusában leírt érdekekre gondolok:

*”Érdekeimből megértettél,
bátorra vakmerőből tettél,
kínlódtál, amíg nem szerettél,
egész világom ege lettél –*

*hát dicsértessél, s hirdettessél,
s nehogy bárkiben alább essél,
mindig, mindenütt megméréssél!”*

Aki költ – aki ír –, bírói széket ül önmaga felett – mondja a költő. Bélus történetének megírásával én is megmértem magam. Most és mindörökké.

Teri – vagy ahogy Bélus szólítja, Teri-anyu – a menyaszszonyom volt. Évekig voltunk jegyesek. Szerettük egymást – mai is! Már az esküvőnk tervezgettük – akkor már kezdő szakorvos voltam – amikor, sajnos, Terinek el kellett távolítani a petefészket és a méhét rosszindulatú daganat miatt. Még, hogy reménykedhessünk a közös gyermekáldásban, Teri petesejtjeit lehűtettük annál az intézetnél, ahol mellékállásban dolgoztam és dolgozom, egy későbbi ún. béranya esetére, ha ennek a hazai jogszabályi háttere rendeződne majd.

Szerettük egymást – írom, múlt időben –, mert most nagyon szeretjük egymást. Az utóbbi öt-hat évben kialakult

közöttünk egy sajátos szerelmi, emberi háromszög. Mire észbe kaptunk, egy rendhagyó, sok tekintetben misztikus szabályos háromszög, egyenlő oldalú háromszög csúcsaira kerültünk. Szövetségünk, egymás érdekeinek megérzése és megélése a szerelem olyan vonzerejét hozta létre köztünk, hogy csak a halálunk választhat el minket.

Ki van a háromszög harmadik csúcsában? Ő, Andrea – gyermekeim szülőanyja. Vele inkább ösztönös, érzéki a szerelmünk – mint intellektuális. Bár az utóbbi években már egyre *mélyebben* érezzük egymást. Hogyan lett Andrea is a párom?

Amikor ambuláns rendelésre jelentkezett – akkor még kiskorú volt. Apácaruhában ült a kórház várójában, amikor először megláttam. Egy markáns, mogorvának tűnő férfi ült mellette. Arca pirosposzsgás, kislányos, ám nagyon szép volt. Életem első apácanövendéke, akit vizsgáltam. A lány kísérő férfi – aki a bátyja volt – egy pár perc előzetes beszélgetést kért tőlem, mielőtt a lány bejött volna a rendelőbe. Elmesélte, hogy a húgát, Andreát egy iskolatársa megerőszakolta. A lány szégyellte a megaláztatást, és titokban tartotta. A lelki és testi traumát egy novícia barátnője lelki segítségével dolgozta föl, és beiratkozott a barátnője egyházi iskolájába. A bátyja féltette a húgát a HPV-fertőzéstől és annak szövődményétől, ezért rábeszélte e szűrővizsgálatra. Szerencsére a vizsgálat negatív eredménnyel zárult.

Andrea nővér kb. két év elteltével az első vizsgálat után telefonon keresett meg. Újra hozzám szeretett volna jönni ambuláns rendelésre. Természetesen fogadtam. Most már egyedül jött. A folyósón odalépett hozzám és arra kért, adjak lehetőséget arra, hogy négy szemközt beszélgethessünk. Nem lepett meg a kérése – sok hasonló kérést kaptam már. Érthető, hogy a bennlévő asszisztensnő zavarhatja a páciensét a gondolataiban. Emlékezetemben ez úgy maradt meg, hogy az egyik nővér jelenléte *zavarta* a másik nővért.

Megkértem az asszisztensnőmet, hogy Andrea behívása után pár percre hagyjon minket magunkra. Andrea leült az asztalhoz.

– Doktor úr kérem – most még nagyobb zavarban vagyok, mint két éve, amikor ön volt az első férfi, aki előtt önszántamból levetkőztem. Azóta nagyon sokat gondolok önre. Én az a csacska lányka vagyok, aki hisz az *első látásra szerelem* illúziójában. Azt hiszem, hogy szerelmes lettem önbe – és most valahogy úgy érzem magam, mint Puskin Tatjánája, aki levelet ír Anyeginnek. Természetesen látom, hogy az ön kezén jegygyűrű van – és a korkülönbség közöttünk sem lehet kevés. Mégis. Ön tudja, mi történt velem 16 éves koromban. Nem hiszem, hogy valaha is szeretkezni tudnék bárkivel. Kérem, most ne szóljon! Azaz, bocsánatot kérek!

– Kedves Andrea nővér! Nem vagyok nős – menyasszonyom van. És most igen kínos helyzetben érzem magam.

– De, két éve is volt jegygyűrűje!

– Igen, csakúgy, mint most – a bal kezemen. A menyasszonyomnak el kellett távolítani a méhét. Sajnos nem lehet gyermeke – gyermekünk. Én szeretem a párom – nagyon szeretem. Andrea nővér! Ön olyan, mint egy angyal. És még nagyon fiatal. Még ön előtt az élet. Amit most érez, az nem lehet valódi szerelem. Az igazi, az intellektuális szerelemhez megismerés, lelki-testi harmónia, rezonancia, összekovácsolódás szükséges.

– Bizonyára – de én érzem az ön kisugárzását.

– Zavarba hoz, kedves Andrea nővér...

– Gyermekeket szeretnék öntől – szeretkezés nélkül – mesterséges megtermékenyítéssel. Kérem, ne utasítson el! Hónapok óta imádkozom az Úrhoz, Máriához, Szent Annához, hogy legyen erőm eljönni önhöz, legyen erőm megszólalni. Olvastam a tudományos publikációit az interneten. Mi nők, nyitottak kell, hogy legyünk a világra! Ha tehetném, kezdeményezném az ön szentté avatását.

– De, nővére – kérem – még élek... élőket nem szoktak szentté avatni... A munkám, a hivatásom, hogy az isteni csodát, az életet szolgálhatom. Kérem, vetközzön le, megvizsgálom – hiszen szűrővizsgálatra jött – nem?

– Azért reménykedhetek, felhívhatom néha?

– Igen – míg élünk, remélünk... (úgy éreztem, nem szabad felégetni az utat Andreának, hozzám – és viszont).

Az özikeszemű, darázsderekű tünemény teljesen egészesnek bizonyult – testileg. Lelkileg – valószínűleg valamennyiünknel találna valami kórosat a bagoly-doki, dr. Bubó. Ilyen gyönyörű nő bizonyára ritkaság – manapság – a novíciák, nővérek között. Mint később elmondta nekem, hogy az őt ért kamaszkori nemi erőszak volt a fő ok, hogy Jézus szolgálója legyen. Persze, később győztek a hormonok. A vágy és az ösztön, a maga felemás módján hozzám *sodorták*. Most már ezt is isteni jelnek, elrendelésnek érzem. Ismétlem, érzem – az érzéseim mindig is fontosak, meghatározóak voltak. Azért, nekem sem lenne könnyű a hétköznapi értelemben vett érzést meghatározni.

Egy biztos, hogy a lelkünk kötőszövetében, az agyunkban jelentkezik – és legtöbbször egyértelműen jó vagy rossz jelzővel minősítjük az érzéseinket.

Véletlenek

Bolond, nagyon ellentmondásos idöket élünk. Én, aki a tudományosság magaslatáról nézem a világot – én is egyre gyakrabban hiszek egy rendezőben a véletlenek világában. Hiszek, mert a hit egy jó érzés – és a jó érzés megnyugvást, harmóniát ad. Még akkor is, ha tudjuk, hogy a kétségeink is batyunkban vannak. És e kétségek visznek mindig új, járatlan utakra minket.

Andrea nővér véletlenül jött hozzám, és látta meg bennem az orvos mellett a férfit?

Véletlen volt-e, hogy egy héttel Andrea szerelmes megnyílása után jelentkezett egy volt gimnáziumi osztálytársam, olyan kéréssel, amely indító dominónak bizonyult egy mágikus dominósorban, ahol titok a folytatás?

Az a bizonyos diáktársam, az érettségi után régiségkereskedő lett – a szülei üzletében. Telefonhívásban kérte, hogy személyesen beszélhesen velem. Rábeszélte, hogy menjek el a belvárosi üzletébe, ahol sok szép műtárgyat, régiséget is láthatok. Kamaszkorunkban cimborák voltunk. Gyakorta kijártunk az Ecseri-piacra nézelődni. Mindkettőnket vonzottak a régiségek, szép tárgyak, régi formák, festmények, kerámiák. Egyes tárgyaknak sokszor mágikus erőt is tulajdonítottunk. András druszám már akkor nagy kópé volt.

Kíváncsian és egy kicsit izgatottan tettem eleget Druszám meghívásának. Látva a velünk egykorú, régi ismerőseinket, jobban érzékeljük az öregedést. Felkészültem rá, mégis igen

A szokásos tiszteletkörök után azt kérdezte tőlem, hogy hallottam-e róla, hogy a Jézus Krisztusnak tulajdonított, Torinóban őrzött halotti leplet ellopták? A néhány napja történt bűncselekmény híre valahogy nem jutott el hozzám.

Druszám intett, hogy kövessem. Stílusos csigalépcsősor vezetett le az enyhén dohszagú pinceraktárba. Nem is doh volt, csak valami hasonló szag, illat, ami az antik tárgyakat körülveszi. Druszám egy tulipános motívumú sublót legaljáról egy speciális nyloncsomagot vett elő.

– Ez az a bizonyos lepel.

– Ugye viccelsz?

– Nem. Közel öt négyzetméter nagyságú. Két nap múlva tovább szállítják Lengyelországba.

– Persze, mint a kiskacsa a dalban.

– Nem mondhatok többet – nem is nagyon tudok. Mindig remeg a kezem, amikor így, a nylonon keresztül meg-

érintem. (És valóban remegett a keze.) Érintsd meg te is! Így, becsomagolva.

– Hogyne? Hogy rajta legyenek az ujjlenyomataim! (Azért engem is valami megmagyarázhatatlan érzés kerített hatalmába. Ez nem lehet igaz – gondoltam. Én, a hitelen is elgyengültem...)

– Szerinted igaz ez a legenda?

– Hinni kell! Egy biztos – ennek most kimondhatatlan az értéke. Az Interpol is körözi.

– Miért mutattad meg nekem? Én is cinkos legyek? Miért hoztál ilyen kellemetlen helyzetbe? Druszám! Ez cinkosság egy bűncselekményben.

– Nem mondhattam nemet. Olyan lett a kapcsolatrendszerezem, hogy már kényszerpályán vagyok. Te még mondatsz nemet.

– Mire?

– Sanyi haverunk mesélte, hogy mikrobiológiával is foglalkozol. Kíváncsi vagyok, hogy találnál-e a leplen valamit – emberre utaló nyomot, DNS-t vagy ilyesmit. Te ezt jobban tudod.

– És mi lenne, ha találnék? Az, mire utalna – mit bizonyítana? A lepel eredetiségét? Hogyan? Gondolod, annyian fogdosták, túlélte egy tűzvészt is, majd átvarrták. De hagyjuk!

– De Druszám! Én csak azt mondom, éljünk a lehetőséggel, ha már a sors idevetette ezen ereklyét! Neked, ebben nincs kockázat. Bizonyára vannak profi eszközeid, műszereid. Gondold meg! A nylontasak nincs lezárva.

– Hadd aludjak rá!

– Egyet! Mert holnapután elviszik.

– Jó – rendben...

A régiségüzlet ajtajában aztán kezet nyújtottunk:

– Druszám.

– Druszám, laudétur!

– In eternum.

Azóta is sokat gondolok ezekre, a végszavainkra...

Este Terike is észrevette, hogy a gondolataim máshol járnak. Druszám azt mondta, hogy már másnap reggel jöj-jek az eszközeimmel. Akkor még nem gondoltam Andrea nővér kérésére – csupán a kíváncsiság és egy leírhatatlan érzés vezetett. Teri nem volt kíváncsiskodó. Már a közös vacsoránk közben éreztem hogy megszületett a döntésem: igen, vállalom. Nem is kellett rá aludnom, mint gondoltam. Talán a finom vacsora – Teri kedvessége, édes mosolya – vagy a vacsora közbeni csend. Egy ilyen hosszabb csend után meg is jegyeztem: *angyal repült át az étkezőn*. Lehet, hogy úgy is történt.

Egy angyal kirepült – de egy maradt velem. Mellettem ült, és leste a kívánságom. Teri egy angyal, minden tekintetben. És sorsa úgy hozta, hogy éppen neki nem lehet gyermeke.

Sok évvel ezelőtt, amikor Szentendrén sétáltunk – ez még a tumoros műtétje előtt volt – azt mondtam neki, hogy mindketten félszárnyú angyalok vagyunk. És ha együtt maradunk, egymást karolva, szárnyalhatunk. Akkor, ott, Szentendrén, a szerelmesek városában megígértük egymásnak, hogy soha nem hagyjuk el egymást – történjen bármi. Minden egyházi ceremónia nélkül, egymás szeméibe nézve *esküdtünk*. Azóta is a bal kezünkön hordjuk a jegygyűrűt, és hitvestársnak tekintjük egymást. Úgy gondoltuk, hogy közös gyermekünk fogantatása után rendezünk majd törvényes esküvőt. Nem így alakult.

Még este felhívtam Druszámát, hogy reggel 9-re ott leszek – még előtte bemegyek a magánrendelőmbe néhány eszközért. Az is véletlen volt, hogy éppen szabadnapos voltam? A véletlenjeim halmozódása, újra az idealizmus labirintusába vezetett. Gyermekkorom óta szinuszhullámként változott a világlátásom – egyszerre voltam materialista és idealista. Pedig József Attila már kamasz koromban intett: *a macska nem foghat egyszerre, kint s bent egeret*. A teret, az anyagot és az időt tartottam Szentháromságnak.

Ma újra bizonytalankodom. Ady Endre hatása alatt állok – a *van vagy nincs Istent* keresem. Bizonyosságra, csak nekem szóló jelre vágyom – tamáskodom. És e tamáskodás vitt el újra Druszám pincéjébe megvizsgálni, megérinteni – mégha gumikesztyűben is – Jézus Krisztus halotti leplet.

Órákig vizsgálgattam a leplet – de nem találtam semmi *életjelet*. Mígnem a lepel arci részének kis gyűrődését jól széthúzva néhány testi sejtire utaló maradványt találtam. Akár itt is kezdek volna. Innen már csak technika kérdése volt a mentés.

Miközben konzerváltam a *találmányom*, azon gondolkodtam, megmondjam-e Druszámnak, hogy találtam és eltettem *valamit*. Végül úgy döntöttem – mily érdekes, Péterhez, Jézus tanítványához hasonlóan –, hogy én is *megtagadom* Jézust – ill. pillanatnyilag letagadom, hogy találtam jelet a leplen... Akkor és ott így láttam jónak. A szívem a torkomban dobogott – úgy éreztem, hogy ez csak az én titkom maradhat. Méltatlanul, hisz Druszámnak köszönhettem a *kapcsolatom* a lepelrel – és hogy a hitem felébredhetett. A lepel közelsége feloldozott a bűnösség érzése alól. Nem lehetünk mindig őszinték? Vagy igen?

Nem is tudom, hogyan jutottam el a kincsemmel a rendelőmbe. Ez a *hátha mégis*-érzés! Jó lenne, ha minden ember az életében legalább egyszer átélné ezt az érzést!

A rendelőbe érve rögtön megnéztem az ereklyéről vett mintát a komolyabb mikroszkópomon. Csodálatosan ép, konzerválódott sejtanyag a múltból. Hazatelefonáltam Terinek, hogy egy kicsit késni fogok – de vacsorára mindenképp otthon leszek. Mint mindig, majd meglep valami finommal. Angyal! Andrea nővér jutott az eszembe. Andrea kérése. Csakúgy csapongtak a gondolataim. A közelmúlt véletlenjei, a sorsunk Terivel – Teri betegségére gondolok. Meddig mehetek el a sorsom és más emberek sorsának alakításában? Indulhatok-e erkölcsi gátfutóversenyen?

De hiszen már el is indultam! Újra láttam magam előtt Andrea nővér zavart mosolyát – hallottam a kérését, hogy én hozzam neki az angyali üdvözlétet.

Korábban többször is végiggondoltam – sőt, egy tudományos konferencián pedig el is határoztam, hogy egyszer én is megpróbálkozom az emberi klónozással. Elméletileg és technikailag nem láttam akadályát. Etikai gát annál több adódott.

A klónozás már tényleg félisteni cselekmény – persze vannak orvosok, akik klónozás nélkül is istennek képzelek magukat.

Akkor este álljt parancsoltam a gondolataimnak és hazasiettem a kedvesemhez estebédelni – együtt, gyertyafény mellett, szeretetben, megértésben, harmóniában.

Másnap a klinikán kerestem valamit a fiókomban és közben a kezembe akadt egy papírdarabkán Andrea nővér telefonszáma. Megjelent előttem szelíd, kedves tekintete, őzike szeme, hallottam lány hangját, amint szerelmet vall nekem. Csak Teri tudott így rabul ejteni. Egy férfi szerethet-e két nőt? Majd jobban foglalkoztatott Andrea kérése. Elkezdtem töprengeni azon, hogy Andrea lehetne a *megoldás*...

De ő saját gyermeket akar – igaz, én lennék az apa. És mi legyen Teri lefagyasztott petesejtjeivel? A krisztusi leplen talált *kincsem* is eszembe jutott. Az *ilyen* és hasonló gondolatokért a középkorban biztosan máglyára kerültem volna. Azért manapság sem egyszerű a helyzet. Magamban kialakítottam egy *eljárási* sorrendet, amely megalapozhatja a későbbi döntéseimet. Azt gondoltam, hogy ha van isteni akarat, akkor majd a Teremtőm fogja a kezem és irányítja. Persze éreztem – és erre a történelem is figyelmeztetett –, hogy Isten nevében rengeteg gaztettet hajtottak végre, és a számtalan kincshez, amelyet az egyes egyházak felhalmoztak, sok ezer ember vére, fájdalma, szenvedése, nélkülözése, verejtéke tapad. És éreztem ólomtömbnyi felelősséget

is – és már gondolatban is éltem –, és nem visszaéltem az orvosi hivatásommal, beosztásommal, lehetőségeimmel. 19-re lapot kértem az égi Bankostól.

És, íme, a kis Bélus az élő bizonyíték rá, hogy 21-em lett! Ő a Black Jack! Olyan titkom ő, mint a názáreti Máriának volt a kis Jézus.

Már nyúltam a telefonhoz, hogy felhívom Andrea nővért, és behívom egy beszélgetésre. De van-e jogom a ő életét eleve elrendelni? Esetleg veszélyeztetni? Aki megerőszkolta, az nem dilemmázott ennyit. De amit én tennék, az nem erőszak-e a maga átvitt értelmében? Visszaélés-e egy ifjú lány kamaszos naivitásával, hormonok diktálta szerelmi érzésével? Szabad-e ezt tennem? Mindenképpen meg kell ezt beszélnem Terivel, hisz ő a párom. Ha sikerülne a mesterséges áldott állapot? Andrea ki lesz nekem? És én ki neki? És Teri? Valami háromszög jön létre? Akkor csak sejtettem a háromszöget...

Térjünk vissza arra az estére, amikor Terinek elmeséltem Andrea nővér felbukkanását, szerelmi vallomását és kérését a mesterséges megtermékenyítésre. Teri csak mosolygott.

– Talán már meg is volt?

– Ugyan, Terikém!

– Miért? Van talán olyan nőgyógyász, aki még nem lépett félre?

– Egy biztosan! Szeretném, ha gyermekünk lenne! Ezért kerültek lefagyasztásra a petesejtjeid. És most itt van Andrea! A szerelem istene küldte őt nekünk!

– Ő tud rólam?

– Természetesen.

– Mindent?

– Igen. Csak ő azt mondta, hogy tőlem akar gyermeket, mesterségesen. Amikor ezt kérte, még nem tudta, hogy neked nem lehet.

- Na, dr. Réthy-Bubó! Ezt hogyan oldod meg?
- Beszélek Andreával. Terikém, ha sikerül elvileg és gyakorlatilag is – akkor ez csak a mi titkunk, örökös titkunk lehet! Ugye érted?
- Érttem. Egyetértünk.

Másnap felhívtam Andrea nővért. Csak üzenetet tudtam hagyni. Bárhogyan is alakul majd a személyes beszélgetésünk, megállapodásunk, megfogadtam magamban, csak olyan beavatkozást végzek ezen az angyalon, aminek minimális az egészségügyi kockázata – csak és kizárólag.

Egyes keleti bölcsek tanítása szerint minden baj forrása a vágyakozás. Egészséges ösztöneink, vágyak formájában is jelentkeznek. De sokszor is idéztem már Shakespeare szép gondolatát: *A gyönyörűt szaporítani vágyunk, hogy örökké rózsálljon a szép, s míg hull érettebb virágunk, emlékét őrizze a zsenge ivadék.* A hivatásomnak köszönhetően sok-sok emberi élet fogantatását, születését és megmaradását, gyógyulását katalizálhattam.

Hétköznapi kosztümben jött – az a nőtípus volt, aki bármely ruhában is csinos és vonzó tudott lenni.

- Szép napot doktor úr!
- Üdvözlöm, nővérke! Szép napot önnek is!
- Andrea nővér! Remélhetem, hogy egyszer Andi leszek?
- Jó – rendben, Andi, kérem! Még mindig úgy gondolja?
- Igen! Most már még inkább!
- De, mint mondtam, lényegében nős vagyok. A páromnak, Terinek sajnos, nem lehet gyermeke. Mi nagyon szeretjük egymást. Felajánlok – felajánlunk a párommal egy kísérleti lehetőséget. De ez szigorúan csak a hármunk titka lehet – kell, hogy legyen!

Az egyszerűség kedvéért: Teri és az én gyermekünk hordaná ki és szülné meg. Feltéve persze, ha sikerülne az embriónak életben maradnia és fejlődni az ön méhében. E gyermek

mindhármunk gyermeke lenne. Jogilag az öné és az enyém – erkölcsileg mindhármunké. Mi nagy házban élünk, ketten a párommal. Ha úgy alakul, szeretnénk, ha hozzánk költözne. Egyenrangú és jogú családtagként élhetne velünk. És mi él-nénk önnel. Még mindig tölem szeretne gyermeket?

– Ahogy hallgatom a doktor urat és érzem az aranyos za-varát, még erősebb a vágy bennem, hogy összekössem az életem az önével. Valahogy. Erre az érzésre vártam hosz-szú évek óta. Most már tudom, hogy kiért és miért imád-kozzam.

– Még egy fontos kérdés! A szülei tudnak a tervéről – ró-lam? Ők miképpen vélekednek erről – rólam?

– A szüleimre már alig emlékszem. Állami gondozott voltam. A Katolikus Egyháznak, a hívő embereknek, a nő-véreimnek és a hitemnek köszönhetem, hogy megismer-hettem és megtapasztalhattam a szót, hogy szeretet....A szerelmet pedig egy markáns, figyelmes, aranyos mosolyú, kedves, finom hangú doktor úr hozta el nekem... Érzem, hogy ő érte – érted!!... a hitemen kívül mindent magam mögött hagyhatok. Hadd adjak egy puszit az én doktorkám homlokára! Ugye finom volt?

– Ez már nem egy novícia stílusa! Azért köszönöm. Jól esik.

– Közös gyermekről álmodozunk – és önözödünk?

– Igazad van – Andrea.

– Ami a stílust illeti. Tizenöt éves koromig állami inté-zetben, zord körülmények között éltem. Az akkori időszak is bennem él.

– És mondd, Andrea!

– Andi!

– Andi. Egyházi vezetőid tudnak az elhatározásodról? Szándékodról?

– Egyedül, Kornél atya! Ő jó ember. Sőt – nagybetűs em-ber. Téged is ilyennek érzek – és remélem, hogy ilyennek is foglak tapasztalni!

- Oh – az empirikus Andrea nővér!
- Andi!
- Jó, Andi.
- És, én hogyan szólíthatlak?
- Négyszemközt – szigorúan négyszemközt – hogyan szólíthatna egy Andi egy Andrást? Stílusosan: Bandinak. Különben – egyelőre, doktor úrnak.
- Nagyon foglalkoztat egy kérdés. Ha Teri párodnak lehetne gyermeke, akkor hogyan reagáltál volna kérésemre? Te nem vagy belém szerelmes – de még lehetsz – érzem. Szóval?
- A válaszom nem lenne!
- Bizonyára küldetésem van. Boldoggá kell tennem két egymást, szerető embert! És közben talán én is boldogulok? Szóval, nem lenne! Te kis érdekember!
- *Érdekeimből megértettél...* dereng valami a József Attila *Flóra* versciklusából? Lehet, hogy te leszel – te vagy – Flóra az én életemben?
- Nem igazán értelek.
- Ha elolvasod, majd megérted.
- Teri is Flóra lesz?
- Nem – ő Ártemis – egy angyali istennő, aki itt a Földön második Teréz anya lehet – és az, már ma is! (nekem!). Elkészítettem neked egy tervezetet – ez amolyan menetrend. Lépésenként a fogamzásig, az áldott állapotig. Utána következik majd a kismamaprogram: életmód, vizsgálatok, tennivalók, javaslatok. Tanulmányozd – ha kérdésed lenne – és legyen bátran – akkor megtalálász. Megadok egy mobilszámot is, ezt csak Teri ismeri!
- Terit mikor láthatom?
- Ezzel várjunk, amíg megfogon a baba!
- Rendben. Egyelőre csak én jelentkezem. Magdolna nővér úgy tudja, hogy gombás betegség miatt járok ide. Hazudtam – nem tehettem mást. Hazudok a szerelmemért, a boldogságomért – érted!

– Ezt nem nevezném hazugságnak. Lódítás, jóhiszemű igaztalanság. Amiért köszönet *jár* neked, Andi. És még valami. Itt a beutaló éhgyomori vér-, és vizeletvizsgálatra. Egy hét múlva, kérlek, hozd magaddal a leleteket. Sok mindent meg kellene még beszélünk – de most nincs több időm – sajnálom. Vigyázz magadra, Andi!

– Te is – Bandi!

Angyali üdvözet

Az angyali Andrea novícia eljövele hozzám már önmagában angyali üdvözet volt. Ezt csak utóbb érezhettem igazán tisztán.

Nehéz döntés előtt álltam. A saját spermámmal manipulálva fogantatok – és akkor lesz utódom – az egészséges ösztönöm ezt diktálta – vagy istent próbálok *játszani* és a leplen talált testi sejt génállományát keltem életre. Azt gondoltam, hogy ha sikerül klón embriót létrehozni, az lehet akár véletlen is. De ha Andrea méhében megmarad, és fejlődésnek indulva végigjárja az evolúció állomásait – az is véletlen?

Teri páromnak nem mondtam el, hogy mit találtam a leplen. Úgy éreztem, jobb, ha nem izgatja magát – és, akkor még magam is bizonytalan voltam a végső döntésemben.

A hivatalos munkaidő után benn maradtam a rendelőben. A mikroszkópom alatt manipulálva élet–halál, igen–nem játékot játszottam a mikrovilággal. Közben CD-lemezeről Bach: *A fuga művészete* című műve szólt. Csodálatos orgonamuzsika – átjáró vezérsugár – a képzeletemben a Mindenható és köztem. Hosszú gyötrődés után a klónozás kísérletével kezdtem a manipulációt.

A klón zigótám életre kelt. A csoda óráját elindítottam. A kocka el lett vetve. A klón magzat beültetése mellett döntöttem. Most mesélhetném, hogy angyali üdvözlést kaptam, hogy így tegyek, valamint, hogy az arkangyal megígérte, ha így teszek, akkor két saját gyermeket „*kapok*” majd *cserébe*. De nem így történt – csak Bach szentséges zenéje szólt hozzám és egész bensőmben éreztem az isteni gondviselést.

Andrea-nővér. Andi-kismama

Andrea levetközte a reverendát, a múltját is. Mindenkinél – talán még nálam is jobban akarta, kívánta a gyermekáldást. Az alig elmúlt 18 éves lelke-teste, méhe befogadta a mikroszkopikus új életet. Hogy milyen szerepe volt az előkészítemnek, háttértámogatásomnak, már soha nem tudhatjuk meg.

Amikor a zigóta beültetését végeztem, Andrea azt kérdezte, hogy halkan imádkozhat-e. Természetesen igent mondtam – annál is inkább, mivel nekem jól esett hallgatni a *Mi Atyánkat*. Éreztem, hogy szükség lesz a Mindenható segítségére is. Nagyon felemelő volt hallgatni e kedves hangú angyal imádkozását. Imája is biztosan hozzájárult a gyermekáldáshoz. *Az élet él, és élni akar.* gondoltam... A lelkiismeretem azt mondta, hogy ha bűnös tett lenne a cselekményünk, akkor az Úr másképpen osztotta volna a kártyákat.

Március 25-e volt. A szomszéd helységből áthallatkozó Bach orgonamuzsika nyugtató hatására mindkettőnknek szüksége volt. Angyalkám, jó kislányként – mint kértem – fekvé maradt. Leültem mellé, megfogtam a kezét. Ő megszorította, és erősen tartotta. Félfordulattal egy puszit nyomtam a homlokára. Majd hátradőlve elnyúltam.

- A mű kész – az alkotó pihen – mondtam.
- Az alany pedig mindjárt elalszik e szép zene mellett. Milyen lemezeid vannak, Bachon kívül?
- Boney M, Sarah Brighthman, Chopin, Mozart, Beethoven, Debussy, Csajkovszkij, Zorán, Benkó Dixiland, J.M. Jearre, Zámbó Jimmy.
- Jimmy? Megvan a *Nézz le rám, oh Istenem!*?
- Igen, megvan..
- Tedd fel, légyszi!
- Örömmel!

A felhangzó Jimmy-dal mindkettőnk közös imája is volt egyben. Elfordítottam a fejem, hogy Andrea ne lássa a könnyeim. A sokáig hitetlen doktor úr egy kicsit(vagy nagyon?) elérzékenyült.

A csodaembriók beültetésére a legideálisabbnak számított időpontot választottam. A sok-sok kedvező tényező egymást szorozva, erősítve, Andrea kismamaságát eredményezte. Az asszisztencia nélküli beavatkozás csak a mi kis háromszögünk titka maradt.

Később a tesztek, vizsgálatok is terhességet diagnosztizáltak. Amióta találkoztam Andreával és a szent lepellel, azóta szívesebben használom az áldott állapot kifejezést, mint a terhességet. És amióta Bélus és az ikrek vannak, azóta érzem és tudom is, hogy ők nem terhek..

Andrea számára az igazi bizonyosság a menstruációs vérzés elmaradása volt. Minden más kezdeti ún. szokásos jelenség, hányinger, émelygés elmaradt.... „*Mindent*” meggyónt Kornél atyának – és közölte vele, hogy el szeretné hagyni a rendet és hozzánk költözik.

Amikor érte mentem – már nagyon várt – össze volt csomagolva. Mindene befért három bőröndbe.

– Dicsértessék Jézus Krisztus! – köszöntem a bejáratnál álló nővérnek.

– Mindörökké.

– Aranyos Andrea nővérért jöttem. dr. Réthy vagyok.
– Igen. Andrea már nem nővér – mondta ridegen a középkorú apáca.

– A földszinti társalgóban várja önt – jobbra a második ajtó.

Áhítatos keresztény egyházi ének hangzott a folyosó vége felől.

– Istenem, mit tettem, farkasként kiszakítottam a legszébb bárányt, egy földi angyalt a nyájból! Most már nincs mit tenni – átléptük a folyót. Félőn, halkán kopogtam a társalgó ajtaján, amely egy résnyire már nyitva is volt.

– Dicsértessél! - mondtam, amikor megpillantottam egy égő gyertya fényében Andreát, aki az asztalnál ülve, kezét összekulcsolva imádkozott. A már ismert sötétzöld kosztumban, mellette három bőrrönd.

– Örökkön örökké! És minden korokon át szeressél! Flórád itt van. – és rám mosolygott. Ugyanígy mosolygott Bé-lus születése után közvetlenül is. Nomen est omen. A neve kötelezte – aranyos volt. Mindenben.

– Hogy vannak a gyermekeim? A nagyobbik és a kisebbik?

– Nem igazán értelek.

– A nagyobbik Te vagy – hiszen örökbe fogadtalak... – és próbáltam viszonzni az előbbi angyali mosolyát.

– Köszönöm, jól vagyunk. És, hogy van az én doktor uram?

– Jó általános állapotban – idéztem a kórházi zárójelentések jól ismert *elbocsátó* megállapítását.

– Indulhatunk? Elkészöntél mindenkitől?

– Igen – de van egy kérésem. Kornél atya arra kér, hogy menjél be hozzá – szeretne beszélni veled. Gyere, elkísérlek az ajtajáig!

– Az atya, ugye, mindent tud?

– Mindent meggyóntam neki.

– De nekem most nem kell gyónnom? Te már megtetted helyettem is...

Az atya szobájának ajtaja is nyitva volt egy kicsit. Határozottan kopogtam, s az *igen* válasz után beléptem:

– Laudétur Jézus Kristus!

– In eternum, amen.

– Üdvözlöm Kornél-atya!

– Én is önt doktor úr! Örülök és köszönöm, hogy bejött hozzám. Kíváncsi voltam – és vagyok arra a csodatévő emberre, akiről Andrea oly sokat mesélt. Aki végül – mert ugye Isten útjai kifürkészhetetlenek – a boldogságkeresés más útjára viszi kongregációnk egyik legfénylőbb gyöngyszemét.

– Köszönöm, Kornél atya, a kedves szavait. Istenünk útjai valóban rejtelmesek. Most azt súgja nekem valami – valami, talán egy angyal –, hogy jó úton járunk.

– Ugye itt, a sarki kápolnában lehet majd a kisgyermek keresztelője?

– Kedves, tisztelt Kornél atya! Erről majd családi döntés születik. Köszönöm a megtisztelő lehetőséget, Andrea nevében is.

– Isten legyen önökkel! Vigye Andreát Isten áldásával! Minden jót kívánok, doktor úr!

– Laudétur Jézus Kristus!

– In eternum – viszontlátásra!

– Kornél atya – Isten áldja!

Erős kézfogással vettünk egymástól búcsút. Az atya szemüvege nem tudta eltakarni a pap szemeiben gyöngyöző könnyecskéket. Bizonyára az én szemeim is hasonlóan csillogtak.

Az áhítatos nővérek angyali kórusa a lelkemig hatolt. Az én boldogságos kismamám, Andrea, könnyes szemmel várt. Nővérei elbocsátó motettája, a búcsú és az emlékek könnyei mosdatták pirosposztság arcát.

– Te édes kismama! Újra idézed József Attila szellemét: *hiába füröszöd önmagadban, csak másban moshatod meg arcodat*. A könnyezésből sírás lett, majdnem zokogás. Kellett nekem idézgetni!

Aranyos kismamám! Gyere, sírj a vállamon! De menjünk – majd az autóban lejátszom neked ezt a Jimmy-dalt: *Gyere, sírj a vállamon!*

E szavakra az angyalkám abbahagyta a pityergést és belém karolt volna – volna, mert, ahogy a két bőröndjét megfogtam, *kellően* el is távolodtunk egymástól. A harmadik bőrönd neki maradt.

Mi lesz majd, ha egyszerre karol belém Teri és Andi? Andi akár a lányom is lehetne! – nyugtattam magam, és jólesően mosolyogtam, miközben a távirányítóval nyitottam az autóm ajtaját. A metálosan csillogó, új autóm látán, azt mondta:

– Ilyen szép autóban még nem is ültem!

– Akkor, itt az ideje! A biztonsági öv bekapcsolása nálam a kötelező gyakorlatok közé tartozik. Egy kismamának még inkább! Az én kismamámnak pedig kimondottan. Mégse ezt a szomorkás dalt játsszuk – inkább valami vidámabbat – mondjuk: *Egy jó asszony mindent megbocsát!* címűt. Jó?

– Te Bandi! Én már asszony vagyok?

– Igen – kis asszony! – mondtam mosolyogva.

– Egyszer feleségül veszel majd engem? Majd ha a baba, a babánk megszületik?

– Kedvesem...

– De jó! Ezt még nem mondtad nekem!

– Ezt ne most, vezetés közben beszéljük meg!

– Hanem majd otthon, hármásban Terivel?

Úgy éreztem, félre kell állnom valahová egy nyugodt helyre. Sikerült is leparkolni.

– Andi, kedves! Teri a hitvesem – ami reám, az őreá is tartozik – ezt tudnod kell. Milyen hasonlattal éljek? Teri is a pálya *tartozéka*! Ő az egyik kapu. És – úgy néz ki a *helyzet*, hogy te vagy – leszel a másik kapu.

– És, te mi vagy – ki vagy?

– Én vagyok a labda és a játékvezető egy személyben.

Ezt jól kitaláltam – gondoltam magamban (pedig nagyon sántított az egész hasonlatosdi).

Hamarosan megismered őt – és akkor megérted a szavaim. Békés, boldog, szeretetteljes család vagyunk. És veled – és a babánkkal még inkább azok kell, hogy legyünk és maradjunk! Minden szavadnak, cselekvésednek ezt *kell* szolgálnia! Érzem, hogy sikerülni fog. Ha nem így lenne, miért találkoztunk volna? Triumvirek leszünk – és Dumas-t idézve: *Egy mindenkiért – mindenki egyért!* Az egyik főszerep a tiéd. A másik természetesen Terié! Én csak mellékszereplő lehetek. De a rendező én vagyok... – mosolyogtam az enyhén nyitott szájú angyalra, aki ámulva nézett és meg is jelent az arcán az igéző, sejtető mosolya.

Ez az angyal hordozza, élteti, növeszti az ismeretlen ember fiát – vagy lányát? Igen – ez a kérdés, kezdettől szorongó kétséggel foglalkoztatott.

Abban hittem – akartam hinni, hogy én segítem a világra az Ady Endre által is várt *Új Megváltót* – aki csak férfi lehet. Aki csak férfi lehet? Egy nő nem tudna bölcselkedni, csodákat tenni, tanítani – szeretni? Megváltani? Szám-talan nő, nap mint nap csodákat művel a szeretetével, gondoskodásával. A kereszthalál csak a férfiaknak „*dukál*”? Egy nőnek csak a máglyahalál *jár*? Oh – te orleáni szűz Johanna – a te lepled, ruhád – ha egyáltalán volt valami rajtad a vég perceiben – veled égtek a tűzben. Téged már nem fog klónozni senki.

Mellettem, az anyósülésen, anyós helyett egy Földre tévedt angyal ül – és én ilyesmiken elmélkedem. Ez a belső beszéd. Az egész életünk egy nagy belső beszéd. De, nézzük a külvilágot!

A piros lámpánál várakoztunk. A mellettünk lévő sávban egy huszonéves hölgy ült a kormánynál. Régebben csak férfi orrpiszkálókát láthattam. Manapság egyre több nőt.

Ez – is – a férfiak *előjoga* volt. Most kifogtunk egy ilyen orrpiszkálós hölgyet. Nem zavarta a mádamot, hogy a kül-

világ – köztük Andi is láthatja a *tisztálkodását*. Ez kellett csak, egy zárdából kijövő lánynak.

– Fúj! Mikor lesz már zöld?

– Emancipáció, Andikám! (ezen a birtokos szerkezeten Andi is én is *meglepődtünk*). A nők átveszik – tisztelet a kivételeknek – a férfiaktól az ún. emancipáció jelszavával azokat a *dolgokat*, amelyekre a férfiak sem lehetnek büszkék: trágárság, káros szenvedélyek, erőszakos, modortalan viselkedés, és sorolhatnám tovább. Ez a tendencia látható, tapintható az utcától a médiákon át a filmekig.

Időközben a forgalmi lámpa zöldre váltott – elindultunk.

– Áve Andrea! Boldogságos kismama. Hogy érzed magad? Semmi újfajta, kellemetlen érzés?

– Csak jó érzéseim vannak, amióta reám néztél. Amihez te érsz, abból élet lesz! Ugye jól gondolom, jól érzem?

– Igen – erre törekszem. Hamarosan megérkezünk.

Angyalvár

– De szép helyen laktok! Ebben a kiskastélyban?

– Laksz – Andi. Isten hozott a Réthy-villában! Mi olyan vicces? – kérdeztem a nevetni kezdő Anditól.

– Eszembe juttattad egy humorista szállóigéjét: *nekem villám van – neked kanalad...*

– Értem – te kanalas gém.

Teri napok óta készült az angyalkánk fogadására – sütéssel, főzéssel, takarítással, csinosítással – mintha Ádvent volna. És átvitt értelemben az is volt – nekünk – ennek a három embernek, akik szövetséget, hogy egymást segítve, boldogítva boldoguljanak.

Nekem, a titokgazdának, igencsak hosszú Advent ígérkezik – kb. nyolc hónap, ha nem lép fel komplikáció.

Teri nagy szeretettel, megértéssel és tisztelettel fogadta és üdvözölte Andreát – a közös kismamát.

– Isten hozott, Andrea!

– Dicsértessék Jézus Krisztus – szervusz Terézia!

– Mindörökké! Szólíts bátran Terinek!

– Ámen! Te pedig Andinak!

– Szép napot nekünk! – homlokon csókoltam Terit.

– Tizenkettő még nincs egészen, de az ebéd már régen készen!

– Köszönjük, Terikém – egy kicsit várjunk még! Megmutatom Andinak az otthonunk, amely most már az övé is.

Andi szobája ugyan arról a tetőtéri folyosóról nyílt, mint a miénk, csak a folyosó másik végénél. A hálóhoz külön fürdőszoba és teakonyha tartozik. Angyalkánk csak ámul és a szobája ablakából elé táruló panoráma ezt csak hatványozta.

– Ez csodás! Ezt azért kapom, mert én fogom megszülni a Réthy-család örökösét?

– Igen is – meg nem is. Mi – Teri és én kvázi örökbe fogadunk – részese leszel, és már az is vagy, egy vidám, boldog szövetségnek, családnak.

– *Fogadj örökbe, most és mindörökre – fogadj be hirtelen, ez jobb lesz mindennél!* Andi elkezdte énekelni a tragikusan elhunyt, minden idők egyik legcsodálatosabb hangú énekes-zeneszerző dalát a maga szintén elragadóan finom, édes hangján.

– Az ott egy úszómedence?

– Igen.

– Délután kipróbálhatom, napozhatok? Fürödhetek? Mert, hogy úszni nem tudok.

– A mérsékelt napozást engedélyezem, – 15h után – a fürdést, kedves kismamám – bár vízforgatóval, fertőtlenítővel ellátott a medence – nem javallom. A te kismeden-

cédben most nagy kincs van, ne kockáztassuk!

– Igen is, doktor uram.– és újra az angyali mosoly.

– De, mint látod, nagy a kert – azon a nagy füves részen tollaslabdázhatunk – hármásban.

– Azt hiszem, ezt a játékot is te fogod nekem megtanítani! Pl. sakkozni sem tudok. Te tudsz? És még milyen játékokat fogok tőled tanulni?

– Ma a tollaslabda lesz a műsor – a sakkot majd máskor.

– *A játszótársam, mondd, akarsz-e lenni?*

Szabályos háromszög

A geometriában szabályos háromszögnek az egyenlő oldalú háromszöget nevezik.

Teri fantasztikusan finom ebédkölteménye után Andi ragaszkodott hozzá, hogy mosogatni fog – már amit a mosogatógép nem *bír*. Ketten állították helyre a régi, megszokott rendet és tisztaságot a konyhában és a nappaliban. Közben én sem tétlenkedtem – tettem, vettem a kertben, fűvet nyírtam – tálcákat, poharakat, üdítőket, gyümölcsöket vittem ki, és felbontottam a múlt héten vett tollasütő-pár csomagolását.

Vajon miről beszélgethet a két angyali teremtmény a konyhában? Milyen lehet hármásban tollasozni? Műholdról látják-e a szabályos háromszögünket? Ezeken is morfondíroztam fűnyírás közben. Egy ilyen fenséges, kiadós ebéd után a déli országokban sziesztázni szoktak. Nekem nem volt *szabad* szundikálni. Mozgás – mozgás, vérkeringés és keringtetés.

– Te, Bandi! Hány nap múlva lehet megtudni a baba nemét? Andival, a konyhai rendrakás közben, Andi felveté-

sére, a baba várható keresztnéve került szóba. Azt mondtam, hogy mi még erről nem gondolkodtunk. Gyere, ülj le közénk – és mielőtt tollasoznánk, beszéljük ezt meg!

– Andi – te hogyan szeretnéd?

– Én már gondolkoztam ezen... Ha lány lesz, legyen Teri – vagy amit Teréz anyu gondol. Ha fiú, akkor döntsön a papa! És ha valamiképp ti nem tudnátok egyöntetű döntést hozni, akkor én lennék a mérleg nyelve. Jó?

Nagyon sokat mondott nekem Andi elképzelése a névadásról – az ő angyali lényéről, egyensúlyt, igazságosságot, harmóniát kereső gondolkodásáról.

– Köszönjük, Andi. Bandinak van szeme az angyalok felismeréséhez. Mindjárt könnyezni fogok. Bandikám – nálad a labda. Lesz-e egy új kis Bandi?

– Jól hangzik. De várjuk meg az ultrahangvizsgálat eredményét! És imádkozzunk, hogy egészséges, ép legyen!

– Én még nem láttalak, hallottalak téged imádkozni.

– Egy idő óta már imádkozom, magamban, belső beszéd-ként – ez a lelkem párbeszéde az Atyával.

– Mióta?

– Amióta Andi angyali sugárzása rabul ejtett. Andi az Úr üzenetét hozta – nekem, a hitetlennek.

Mindkét angyal bikiniben volt. Az én angyalaim. Ébren álmodtam már hetek, hónapok óta – amióta Andi és a lepel megjelent az életemben. Fatalizmus?

– Gyertek lányok, kezdjük játszani!

– Andi, kérlek, maradj itt a nagy fenyő félárnyékában, még csak két óra körül van, nehogy ártson a napsugárzás. Az új tollasütő a tiéd! Teri és én, veled alkotunk egy szabályos háromszöget. Felváltva cseréljük az ütésirányt, hogy mindenki játsszon mindenkivel.

Egy érzésem azt súgja, hogy most egy műholdról néznek engem – és irigyelnek. A másik érzésem azt súgja, hogy az Úr vigyáz az angyalaira. Ez utóbbi érzésem, vágyam azóta erősödik, hogy létrehoztam az életképes embriót és

ezen magzat Andi méhében rendületlenül fejlődik. Jó volt az angyalaimmal játszani, hoppmesterkedni. Azóta is sokszor tollasozunk hármásban.

– Terinek már elmeséltem, így, tollasozás közben jut mindig eszembe a történet. Most Andinak is hadd meséljem el!

– Rúzsa Sándor és öccse Rúzsa Bandi tollaslabdázna. Andikám, hallottál, tanultál már Rózsa Sándorról?

– Alföldi betyár volt.

– Jó – rendben – akkor folytatom. A labda átrepül Sándorunkon – és ő nem találja.

Hun a labda? Hát mögötted! – kiáltja Bandi. Ötte a főne!

Már első közös napunkon – a tollaslabdának is köszönhetően – létrejött, kialakult a közös életünket jelentő és jelképező szabályos háromszög. Majd a gyerekek megszületésével kibővült, átalakult szabályos hatszöggé. Természeti és természetes, harmonikus formává, mint azt számtalan virág és természeti alakzat is igazolja.

A két angyal rögtön barátságot kötött. Sok-sok közös témát találtak a konyhától a művészetig. Andi kérdései Terihez a gyermeki tisztelet, szeretet és néha a naivitás jegyeit is mutatták. Éreztem, hogy Teri a születendő gyermeknek egy személyben anyja és nagyanja is lesz. Andi „szerepének” alakulását csak az idő mutathatja majd meg. Gondoltam...

Ma már egyértelműen ő az édesanya. És ezt a meghitt állapotot Terinek esze ágában sincs megingatni – sőt, a nagyszülői és egyetemes jóságával és szeretetével csak erősíti és támogatja.

Bélus UH-képe

Andit elláttam négy-öt olyan, kismamáknak kismamákról, csecsemőgondozásról szóló könyvvel. Amikor e könyveket válogattam, keresgettem a többbezes darabszámú könyvtárszobánkban, Andi, a szokásos angyali finom hangján a következőt kérdezte:

– Neked melyik a nagy könyved? Szépirodalmira gondolok.

– A *Légy jó mindhalálig!*

– Igen. Azt én is nagyon szeretem. Olvasása és filmen nézése közben mindig megkönnyezem egyes részeit.

– Én is.

– Hogyan? A doktor úr is tud sírni?

– Talán már láttad is. Leginkább ott, ahol senki sem lát. Az orvosok is emberek.

– Nem istenek?

– Csak félistenek – mondtam mosolyogva.

– Neked van *legelső* könyved, Andikám?

– A kis herceg.

– Gondolhattam volna – hisz engem is megszelídítettél.

– Te szelídítettél meg engem – Bandi! Te vagy az én kis nagy hercegem. Nem fehér lovon, de fehér köpenyben. És zselézed a pocakomat az ultrahangvizsgálat közben. Aprópó! Mikor mondod meg, hogy fiú vagy lány lesz-e a babánk?

– Holnap délután már megpróbálhatjuk.

– Jaj, de örülök! Át is megyek Terihez és elújságolom neki.

– Már tudja. De menj csak, örülni fog az örömdnek!

Derűsen, mosolyogva léptek be a nappali könyvtár részébe, ahol egy CD-t kezdtem el hallgatni.

– Visszatérő téma – a névadás.

– Ez valóban kardinális kérdés! – mondtam sóhajtván. Várjuk meg a holnapot! Jó esetben leszűkül a kör, és még akkor is rengeteg időnk lesz a névadásra.

– Tudod, Bandi – nomen est omen! – és újra az angyali mosoly jelent meg Andi arcán – mintha tudta volna, hogy mi jár a fejében – mintha érezte volna a titkom a magzatról. Oh, ezek az érzések. Uralkodnak rajtunk?

Másnap Teri és Andi együtt jöttek a magánrendelőmbé, a délutáni rendelés végére. Az asszisztensnőm már induló-félben volt – nem is tartóztattam – elköszöntünk.

– Kedveseim, Bandi angyalai! Most minden-ki-derül majd!

– Puszilunk, te mókamester!

Andi már gátlások nélkül vetkőzött le, és gyakorlattan foglalta el helyét a vizsgálón.

A dolog természeténél fogva én voltam az első, aki megtudta, hogy fiú lesz az ember gyermeke. Elkezdtem ki-nyomtatni vizsgálati képeket és mosolyogtam. Valószínűleg elégedetten.

– Bandi arcán látom, hogy fiú lesz. Ugye? Te kaján! – mondta Teri.

– Igen. Szükség van egy új férfira a családukban. A ki-egyensúlyozás jegyében.

– Éreztem! Máriának fiút kell szülnie!

– De, Andika! Te nem vagy Mária! – mondta Teri.

– Bandi tudja, mire gondolok.

– Szóval titkaitok vannak?

– Ugyan! Andi még novícia volt, amikor úgy érezte – de erről már meséltem neked, Terikém, – hogy Máriaként, szeretkezés nélkül szeretne áldott állapotba kerülni.

– Sikert.

– Igen – hála Bandinak!

– És Terinek és az Úrnak.

– Szóval, fiú! Milyen névre gondolsz, Bandika?

– Már érlelődik, de még hadd legyen titok! Ami a fiúnál is fontosabb, hogy minden rendben, a magzat ép és egészségesen fejlődik.

Már akkor éreztem, hogy Béla lesz a fiú neve – és én Bélusnak fogom szólítani. Hittem, mert hinni akartam, hogy Jézus Krisztus újjászületésének a katalizátora lettem. A hit, az öntudatra ébredt emberrel egyidős. A hitemet eltérőnek éreztem mások hiténél. Engem sok-sok kicsi, de jól érezhető fénysugár vezérel. Életem két angyali nője is ezt a hitet erősíti. Angyaloknak éreztem, érzem őket – mégsem mertem velük megosztani Bélusom titkát. Úgy éreztem, hogy ezt a csak akkor „szabad” megtennem, ha lesz bizonyosság – ha majd felismerem Bélusban Jézust – mint ahogyan Keresztelő János felismerte a Messiást a názáreti ács fiában.

Mi lesz a jel? Mennyi jel *kell* még nekem? Mint annak a bizonyos hitetlen Tamásnak?

Bélus fogantatása már önmagában is csoda volt.

Tehát nem kell mást tennem, mint várnom – szeretni és figyelni Bélust. Ez természetes, ösztönös kötelesség volt, és az ma is – hisz ő a fiam, az ember fia.

Bélus ultrahangképe ugyanolyan volt, mint más egészséges magzatoké. Nem látszódott kiválasztottnak. Mitől is lett volna az? Vajon megérem-e, amíg Bélus harminchárom éves lesz? Már ez a tudat is fantasztikus élni akarással, életerővel töltött el. Hittel és elszánással. Kell-e ennél szebb, *izgalmasabb* és hosszabb *ÁDVENT*?

Pasaréti idill

A háromszintes, a XX. Század elején épült, nagy díszkertes polgári villát a nagyszüleimtől örököltam. Andrea hamar hozzászokott a mi kis – már olajozottan működő – „házi-rendüinkhöz”.

A Bélus-várás időszaka mindhármunknak emlékezetes marad. Bár, Andi nem volt veszélyeztetett várandós, mégis nyomatékosan megkértem, hogy ne végezzen fárasztó házimunkát. Szinte mindig Terivel volt. Teri volt az én szemem is, hiszen napközben nem vigyázhattam rá. A hétköznapijaimat a hipokratészi vallásom gyakorlása nagyrészt kitöltötte. Teri-angyalom, aki *civilben* festőművész volt, Andi váradóssága időszakában kevesebbet festett. Együtt tett-vett a várandós Andival. Amit megtagadott tőle a sorsa, azt ő Andinál, Andival élte meg. A kéthavonkénti takarító bejárónőnk is lemondta. Ő lett az állandó *bejárónő*. Meg akarta mutatni Andreának, ő nem egy elkényeztetett doktorné nagysága. A villa szobáinak, helyiségeinek falait díszítő mintegy harminc festményt ő készítette.

Most hadd meséljek el egy rövid történetet – még a Bélus születése előtti évekből!

Egy közös ismerősbéli orvoskollégám feleségének születésnapjára partijára voltunk hivatalosak. A miénkhez hasonló nagyságú mátyásföldi villa, szinte minden helyiségében, még a pinceszinten is több tucat féle állatfaj trófeái, agancsok, kitömött tetemek borították a falakat. Néhol tárlók-ból néztek ki a megilletődött vendégekre. A háziúr orvoskolléga sok éve jár vadászni Afrikába is. Az élethűen kitömött vadállatok fájoan gúvasztották üvegszemeiket ránk. Egy percre sem éreztük jól magunkat abban a nyomasztó környezetben. Egész este mást se hallgattunk csak vadászkalandokat és a vagyonokat érő trófeák szállítási és konzerválási költségeit. Persze, mindent elkövettünk, hogy ne mutassuk ki ellenszenvünket. A tigristől a gnún és szarvason át a bölényig számtalan állatfaj néz le vádlón a falról. Legszívesebben megjegyeztem volna az egyébként elismert sebésznek, hogy rengeteg halált osztottál ki az állatvilágban – remélhetőleg az embereknél kompenzálsz. De mint örök megalkuvó – és józanul gondolkodó – hallgattam. Meg aztán a vendégnek nem is illik a vendéglátót

megbántani. Azért egy kis tüskét akaratlanul is otthagytam a kollégám villájában. A kb. tizenöt fős vacsora társaságban a legszebb nő – Teri – mellettem ült. Minduntalan, továbbra is a gyűjtőszervedély volt a téma. Ekkor az ünnepelt háziasszony hozzám fordulva megkérdezte, hogy mit gyűjtök.

– A párom legszebb festményeit – már amelyeket nekem ad – mondtam viccesen.

Így tudta meg a társaság, hogy Teri festőművész.

– És még gyűjtöm a babák fotóit, akik születésénél én voltam a szubrett. – Ez utóbbi mondatom, elismerő derűvel fogadta a születésnapj asztaltársaság

Teri és én még aznap este elhatároztuk, hogy megválunk egy a szüleimtől örökölt, vadászatot ábrázoló festménytől. Helyére én választhattam Teri *elfekvő* képei közül.

Amikor nem volt ihlete, témája engem kérdezett, milyen témát szeretnék megfestve látni. Így festett nekem – nekünk- *Páris ítéletét*, *Zsuzsannát meglesik a vénék-et*, *Léda a hattyúval-t*, vagy Rodin szobrát, az *Örök tavaszt* is.

Akkor még nem volt Bélus, akinek az életét egy sok száz éves lepelről vittem át a XXI. századba. Soha meg nem fedkezve a Mindenhatóról, aki egy idő óta – vagy mindig is – figyel rám, és vigyázza a szavaim, tetteim.

Térjünk vissza Pasarétre, a Réthy-villába! Andrea kismasága bearanyozta a mindennapjainkat. Szabadidőnkben szinte mindenhová együtt, hármasban mentünk, a színházaktól az erdei kirándulásokon át a szentendrei galériákig, múzeumokig.

Ahogy teltek, múltak a hetek, hónapok – Teri és Andi megkedvelték és megszerették egymást. Andi vonzódott Teri művészetéhez, stílusához, nőiességéhez. Felnézett rá, mint érett nőre, arra a nőre, aki ugyanazt a férfit szereti, mint ő. De féltékenységnek a legkisebb jelét sem mutatta.

Nehéz érzékeltetni azt a nyomasztó érzést, ami Bélus

születéséig ólomnehezékként nyomasztotta a lelkem. Álmomban is kísértett a kérdés, hogy szabad-e nekem mindezeket a magzattal és a két angyallal tennem. Erkölcsi dilemmám bumerángxként tért vissza naponta. Miért hittem abban, hogy fehér bőrű, egészséges magzat lesz a klón bébim? A hitem feljogosít-e arra, hogy elhallgassam az igazságot – még, ha jóhiszeműen teszem is? Magam is lemondtam a génjeim örökítéséről – egy a hitem, vágyam szülte illúzióért. Bizonyosságra vágytam a názáreti Jézus létezéséről – hívő hitetlenként. Tamásként vártam és várom az új megváltást. Ady Endre lázadása az én lázadásom is lett: *a megváltás sem volt tökéletes*. Mai világunknak minden korábbinál nagyobb szüksége lenne az új Megváltóra. Mit tehetne e mostani, sokféleképpen igazságtalan, kegyetlen, romlott, saját vesztébe rohanó világunkért? Ha a választ tudnám, nem várnám ily türelmetlenül Öt.

Mindent elkövettem, hogy az Úr által hozzám vezérelt „Máriát” – Andreát – boldogságos anyává tegyem, hogy soha többé ne sírjon a bánat miatt. Mindannyian tudjuk, hogy semmi értelme feltenni a *mi lett volna, ha?* kérdést. Mégis – mi lett volna, ha színes bőrű, fogyatékos gyermek születik? Bár – ez utóbbira nagyon odafigyeltem – minden lehetséges vizsgálatot a maga szükséges idejében elvégeztem – többször is. Azt már soha nem tudjuk meg, hogy mi lett volna. Mint ahogy azt sem, hogy mi lett volna, ha Beethoven halva vagy süketen születik – mint ahogyan ezekre nagyobb esélye volt, mint hogy ép legyen. A szimfóniáit talán más írta volna meg – nyilván másképpen, és azok már nem Beethoven-szimfóniák lennének. Talán rosszabbak, talán jobbak – de mindenképpen másfélék.

Csodálatos volt Andrea „Máriasága”. Fokozatosan elkezdett gömbölyödni. Teri művészi szeme, érzéke rögtön felfedezte Andreában a különleges báj, finom, érzéki szépséget.

Kismamánk kb. három hónapos várandós volt, amikor egyik este Teri így fordult hozzám:

– Az az ötletem támadt, hogy megfestem Andit. Többféle elképzelésem is van. Mit gondolsz, Andi vállalná az aktmodelliséget? Vénusz születése, Aphrodite az aranyalmával – vagy a kedvenc témád, Léda a hattyúval. Érdekes lenne egy hat képből álló sorozat is – az *Áldott állapot* címmel. Ezek, persze csak tervek. Nos?

– Jó kérdés, izgalmasan érdekes! Örölnék, ha vállalná. Biztosan nagyon szép képeket festenél. De, ugye e képek csak nekünk készülének? Egy novícia aktmodellként. Hm?

Holnap beszélj vele – de csak körültekintően! Téged ismerve – el fogja vállalni. Azt mindenképpen mondd el neki, hogy e képek kizárólag csak *belső* használatra, nekünk készülének.

– Szóval, te is láthatnád? – és kajánul mosolygott...

– Ugyan, Terikém – már láttam őt meztelenül. Nőgyógyász vagyok. Hadd ne ecseteljem! – hogy stílusos legyenek! –

– Az más.

– Jó – ezekről úgys is ő dönt! Kíváncsi vagyok. Néhány napja azt kérdezte tőlem, hogy ugye én fogom levezetni a szülését. Azt szeretné, ha így lenne! Azt mondtam neki, hogy, ha minden jól megy, akkor igen – és megköszöntem a bizalmát. Azt is említette, hogy az esti és reggeli imákon kívül terhestorna-gyakorlatokat gyakorol veled.

– Igen – pár napja az egyik általad adott gyógytornakönyv alapján tornázunk. Olyan jó érzés, így együtt átélni ezt a csodálatos áldott állapotot. Drága Bandim! Mindent neked köszönhetek – te olyan jó vagy! Kijavítom. Te olyan nagyon – nagyon jó vagy! Ugye nem hagysz el soha?

– Csacsi kérdés – kedvesem – drágám! Megesküdünk egymásnak Szentendrén. Ezen kívül nagyon szeretlek. Szóval – megesküdtem neked, hogy nem hagylak el – amíg élek, addig biztosan nem. Utána még biztosabban nem!

– Bandikám! Te férfi vagy! Nem is akármilyen férfi. Felkészültem rá, hogy osztozzam rajtad. Ha. Andi.

- Terikém – hűséget is fogadtunk egymásnak.
- Andi estében feloldozlak az esküd alól! Andi megérdemled téged. És te is megérdemled őt.
- Most más gondjaim is vannak. A megszokott munkahe-lyi feladatok mellett a fiunk és Andi egészsége, épsége van a fókuszban. Minden idegszálam ezekre rezonál. A Bach-ot félálomban hallgató Andinak már adtam ma este jóéjt-pusztit. Most te következél. Mindjárt leragad a szemem. Aztán ügyesen, holnap – nehogy elriaszd az Őzikét!
- Mézes jó éjt, drágám. Összebújunk?
- Mint mindig.

Triumvirátus

Teri nem riasztotta el Őzikénket – sőt, Andrea nagy lelkesedéssel és örömmel vállalta a modellkedést – még az ak-tot is. Ez utóbbit joggal csak úgy, ha családon belül ma-rad a kép.

Az első napon egy Vénusz tanulmánnyal kezdtek. Andi vénuszi idomait nem volt nehéz vászonra vinni egy olyan zseniális művésznek, mint Teri.

Késő délután hazaérkezve csodálatos meglepetésre let-tem figyelmes. A nappaliban terített asztal, vágott virágok – úgy tűnt, hogy a kertből – a legszebb vázáinkban. Andi, mintha a kislányom volna – néha annak is éreztem – a nya-kamba ugorva puszikkal üdvözölt.

- Képzeld, Bandi – ma már modell voltam.
- Remek – bizonyára angyal készül rólad.
- Nem – Teri most Vénuszt készít belőlem. De ha meg-születik a kisfiunk, akkor Mária leszek a kis Jézussal – ezt ígérte Teri.

Megborzongtam – félőn kerültem Andi tekintetét. Közben észrevettem Terit is, aki felnyitott zongoránál ült. Úgy éreztem, hogy mindketten tudják a titkom. Ők tényleg angyalok lehetnek.

– Teri mindig betartja az ígérését. De ugye én is ott lehetek a képen? – fordultam oda Terihez.

– Isten hozott Bandikám! Te leszel József, Mária mellett – a nyakadban fonendoszkóppal.

– Kit – mit ünneplünk ma este?

– Andi meglátta a tv-műsorban, hogy ma este vetítik a *Volt egyszer egy vadnyugat* című filmet. Tudja, hogy ez a kedvenceid egyike. Ő még nem látta. Mivel én is nagyon szeretem ezt a filmet – úgy gondoltuk, hogy együtt nézzük meg – itt a nagy tv-n – a zene sztereóban biztosan csodálatos lesz. De előtte svédasztal – két angyal módra!

– Fenséges! Nagyon örülök neki! Már régen láttam utoljára – de minden jelenete, a szárnyakat adóan felemelő zenéje mindig frissen él bennem. A zeneszerző, Ennio Morricone, a XX. század egyik legnagyobb, legtehetségebb, és legtermékenyebb zeneszerzője. Mindezt Andinak mondom – hisz Teri is így véli és tudja. Ugye Terikém? Csak el ne aludjak a fincsi szendvicsek után!

– Az angyalaid majd ébren tartanak – súgta felém Andi.

Mire a film elkezdődött, mindhárman az óriás televízió előtt fekvünk. Andi középre *kérte* magát. Egyik kezével Teri kezét, a másikkal az én kezem fogta. Az izgalmasabb jeleneteknél megszorította kezem. Egy idő után már tudtam, mikor fog „izgulni” a leányzó.

Kíváncsi voltam, hogy a film egyes jelenetei, zenéje újra könnyeket csálnak-e szemeimbe, mint korábban – hajdanában.

Ebből a szempontból sem változtam – az empátiás készségem és a könnymirigyeim továbbra is jó összhangot mutattak. A film reklámszünetében Teri azt javasolta, hogy a film után maradjunk így, együtt – és aludjunk együtt itt a

nappaliban. Andinak is és nekem is tetszett az ötlet. Gyapjútakarókat tettünk magunk alá és magunkra.

Teri – az áldott, jó Terézia párom megosztott engem Andival. Viszonozni akarta Andi önzetlenségét és jóságát, hogy gyermekáldást hoz a családukba. Kifinomult intelligenciája és műveltsége azt súgta neki, hogy az ő párja is csak egy férfi – aki eredendően poligám.

Az is megfordult a fejemben, hogy a két angyal a délelőtti művészkedés közben előre eltervezték a szerelmi háromszög alapjainak lerakását... Én pedig hagytam sodródni. Jó érzés volt tudni, hogy két angyalnak is fontos vagyok, és mindketten vigyáznak rám... „*Csak*” arra kellett ügyelnem, hogy *egyenlően* szeressem őket. Az, hogy mindkettőjükre egyformán figyelek, természetes volt – és az a mai napig. Így a háromszögünkben, mai súlypontjában élő és fejlődő Bélus, Andi és Bandi mindig egyensúlyban, biztonságban és boldogságban maradnak.

A boldog – és igazságos véggel végződő film után nem volt idő, közös katarzusra, mert mindhárman elálmosodtunk. És, amióta Andrea velünk él – most először tértünk együtt, egymás mellett nyugovóra. Andrea jobb oldalán Teri, a másikon én. Egyszeriben lett egy nagy gyermekünk, aki itt fog aludni közöttünk. De, hisz „*örökbe*” fogadtuk, ezt akartuk – mindhárman. A hátunkon feküdtünk. Csak az én oldalamnál lévő, az általam, még mérnökhallgatóként, egy szentendrei kerámiából készített hangulatlámpa világított. Andi a kezeit összetéve így szólt:

– Most tegyétek ide egy-egy kezeckéteket és magatokban ti is imádkozzatok, ahogy én hangosan fogom!

Úgy tettünk. A bal kezemet odatéve Andi kezeihez, egészen közel kerültem hozzá. Amikor üde, fiatal illata férfiúi vágyat ébresztett volna bennem, akkor Andrea elkezdte: *Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy....* Halk, szinte gyermeki hangon elimádkozta a „*Miatyánkat*”. Nem vettük el a kezünket Andi selymesbőrű kezeitől. Templomi csend

lett. Angyalok jönnek, mennek – gondoltam. Megtörve a hosszú csendet, így szóltam:

– A vendégangyalok távoztak. De kettő maradt. Nekem – velem...

– Három. Te is angyal vagy, Bandika... – mondta Andi.

– Igen – a főangyal közöttünk – tette hozzá derűsen Teri.

– Én Istenem, jó Istenem, lecsukódik már a szemem. De a Tiéd nyitva Atyám, amíg alszom, vigyázz reám! Vigyázz az én szüleimre, Bandira és Terire!

Könnyfakasztóan megható volt. Másnap Terivel megbeszéltük Andi imáját is. Teri is úgy érezte, hogy Andi az imájában a „szüleimre” után gondolatban kettőspontot tett. Teri a sorrendet is észrevette – ebből is érezhette Andi kötődését hozzám. De ez nem is volt titok korábban sem. Egy-egy jóéj-pusztit adtunk egymásnak, és vártuk a lélekgyógyító álmom jövetelét. Általában a jobb oldalamra fordulva, Terit érintve, fogva szoktam elaludni. Most – miután lekapcsoltam a lámpát, Andi felé fordulva készültem elaludni. Andi is felém fordult. Éreztem a friss leheletét. Megfogta a bal kezem, és odavezette a hasához, és ráhelyezte. Szinte hallottam a babánk szívverését. Csodálatos és izgalmasan szokatlan érzés száll reám. Eszembe jutott az ismert showman vicces felszólítása: *„kezeket a paplan fölé!”* Szóttlanul simogattam a finom bőrű lány hasát, és észrevétlenül elaludtam. Másnap hétvége volt – éppen nem is ügyeltem – és a tudatalattim is lazított, és a hétköznapinál mélyebben aludtam. Vagy a mellettem alvó *új* nő altatott el?

A másnap reggeli ébredés is emlékezetes volt. Lágy zongoramuzsika hallatszott, és kétféle csókot kaptam. A két angyalom az egyik kedvenc muzsikámmal, Debussy: Holdfény című darabjával ébresztett – és két oldalról hozzám bújtak. Teri egy takaró alatti, intim simogatással is kombinálta a csókját és kívánt jó reggelt.

– Jó reggelt, doktor úr!

– Jó reggelit Bandikának!

– Áldott napot Bandi angyalainak! Hogy aludtatok? Velem álmodtatok?

– Én egy kisfiúval álmodtam, szoptattam álmomban.

– De Andi! Ez a kisfiú véletlenül nem egy Bandi nevű nagyfiú volt?

– Ami a tejet illeti – egész éjjel nem ettem és nem ittam semmit. Andika anyatejét, meghagyom Béluskának.

– Hallottad, Andi? Béluska!

– Béluska lesz a fiunk?

– Megálmodtam. – Jó tempóérzéssel közöltem az angyalaimmal a csodagyermekünk keresztnevét.

– Nekem tetszik...

– Béla. Hm. Még jó, hogy Réthy vagy és nem Végh! – mondta Teri ironikus felhanggal.

– Bélus! De, csak ha jóváhagyjátok – mondtam.

– Aludjunk rá! Most menjünk reggelizni! – szólt Andi.

– Amíg Banduskánk hortyogva megálmodta Bélust, mi elkészítettük a reggelit – szólt Teri.

Az igényesen terített asztal – Teri terített – micsoda al-literáció! – tele volt finomságokkal. Triumvirátusunk jó étvággal, szeretetteljesen és vidáman elfogyasztotta a bőséges Három Királyok-reggelijét, és egy újabb nappal közelebb kerültünk Bélusunk születéséhez.

Vénuszcsapda

Teri szorgalmasan készítette a formásan gömbölyödő Andiról a jobbára erotikus jellegű festményeket. A két angyal jól egymásra talált – és én rájuk. Vagy éppen ők találtak reám – hisz Teri is, Andi is volt az, aki először kezdemé-

nyezett. A torinói lepel is lényegében hozzám jött és *felkínálta* magát. Egy több mint négy négyzetméteres lepel, amely túlélte egy tűzvészt az 1500-as években – megőrizve az Ember Fiának kisugárzását, belső bizonyosságát. Azok a DNS-párok, amelyeket életre keltettem Bélusban – kinek a sajátjai? Ki lesz az a próféta, aki felismeri Bélusban az új-régi Megváltót? Én? Egy biztos, embrió-kora óta figyelem, vigyázom őt és várom a jelzését. Szeretettel és hittel veszem körül, amióta elkezdett életjelenségeket adni.

Térjünk vissza Terihez és Andihoz! Azóta, a bizonyos hármásban történt alvásunk óta hónapot teltek el. Akkor már másnap visszaállt a régi rend, és mindenki aludt a maga hálószobájában. Andi pocakját pedig rendszeresen simogathattam a zselés ultrahangvizsgálóval.

November vége – András-nap. Csak egy szűk hónap volt – reményeink és számításaink szerint – Bélus születéséig. Az előző napi, esti vacsoránál – szép erdélyi szokás szerint – az előestén együtt köszöntöttek a névnapom alkalmából. Ez így történt és történik az angyalaim és gyermekeink névnapjain is. Az ünnepi ebédet – mint mindig, Teri készítette – Andi segédletével. Andit, a nagypocakú *kisasszonyt* már fél éve kímélő életmódban kényeztettük. Duplán volt a szemünk fénye. Terivel már hetek óta vásárolgattuk a szebbnél szebb babakelengyeket, ruhákat, játékokat, eszközöket...

Andi a régi videokazettáinkat nézegette a nappaliban. Már sokszor átbogarászta – és alkalmasint választott egyet-egyet. Most kazettákkal a kezében, így fordult hozzánk:

– Kiválasztottam három filmet. Válasszunk ki egyet közülük! Én egyiket sem láttam még. Nézzük meg közösen, és utána aludjunk újra együtt! Olyan jó lenne!

– Úgy lesz! Ugye Terikém? Milyen filmek? Mutasd csak!

A lator – olasz vígjáték. Vidám és egyben szomorú mesetörténet Jézus korából. Szép képek, kitűnő zene, sok humor, erotika, katarzis. Ezt már láttuk Terivel.

Légy jó mindhalálig! Tudod-e Andi, hogy Móricz e csodálatos regényéből két magyar film is készült? Te most a II.világháború után készültet hoztad – de ott van valahol a két világháború között készült is. Mindkét verzió a kedvencem...

A harmadik egy német film, *Vénuszcsapda* címmel.

– Te Bandi! Ezt én még nem láttam. Hol rejtegetted? Miről szól?

– Egy fiatal orvosról – egy érdekes szerelmi háromszögről – amely inkább négyszög...

– Olyanról, mint a miénk?

– Ugyanolyan, csak egészen más!! Mondtam, hogy inkább négyszög...

– Olyan, mint a mi szövetségünk, családuk, nincs a világon még egy! Ugye Andi?

– Igen – igen, de először nézzük meg – és utána döntünk!

– Nagyon kíváncsi lettem! – lelkesedett Teri.

– Akkor, vacsora után megnézzük. Majd Karácsony környékén pedig a *Latort*. Jó?

– Úgy szeretem az Ádventet! Ez a mostani pedig – hogy a fiunk is meg fog érkezni, olyan nekem, mintha tényleg Jézus születne.

Ekkor úgy éreztem, hogy megnyílik az ég. Lehullt a lepel a titkomról? Oh, a lepel. Bélus, talán már kommunikál az anyjával? – gondoltam. Odaléptem Andihoz és homlokon pusztam.

– Az fog születni. Csak hinni kell!

– Minden kisgyermek egy kis Jézus. Béluska is az lesz, érzem. Biztos, hogy fiú lesz? Nem tévedhet az ultrahang?

– Az ultrahang tévedhet – én nem! – és megint megpusztam.

Átfutott rajtam a gondolat, hogy mit érezhet Teri, amikor Andit pusztalgatom... Valami kompenzációs késztetés rögtön odaléptetett hozzá és őt is megpusztam. És megfeledezve,

hogy Andi is ott van – a balkezességem élő bizonyítékául a bal kezemmel rámarkoltam Teri jobb keblére. Ez megszo-
kott volt köztünk – négyszemközt – hogy Teri gyönyörű kör-
téi odavonzották a kezem – kezeim. Andi látszólag elmerült
a videókazetták műsorismertetőjének olvasásában – de min-
dent látott és érzett.

– Ez az első boldog András-napom! Boldognak – nagyon
boldognak érzem magam, hogy itt lehetek veletek!

– Mi is így érzünk, Andika – és köszönjük neked ezt az
érzést! – szölt Teri, és közben Andira mosolygott.

– Az esti mozizásunkig javaslom neked Andika, hogy
emelj le a polcra egy Ady-kötetet, és keresd meg a *Har-
mincadik András-nap* című verset. Ajánlom neked elolva-
sásra!

– Így lesz – köszönettel – tanár úr kérem. Igenis apuka!

És átmenetileg néhány órára leány–apa-viszonylattá ala-
kult a kapcsolatunk, amíg a délutánt az Ady-kötetek olva-
sásával töltötte.

Átmenetileg – mert a vacsoránál már nem leánygyer-
mekként fogta meg a kezem és nézett a szemembe.

Teri és én a konyhában szorgoskodtunk – szendvicseket
készítettünk. Kedvenc zenéik mellett gyorsan telt az idő. A
gondolataim – talán az Andreas Vollenweider-zene hatásá-
ra is –sokszor elkalandoztak. Egyszerre vártam a gyerme-
künk születését, és egyszerre félttem is tőle.

Milyen gyermek lesz az én klón bábim? Elméletileg még
sehol a világon nem született klón gyermek. Gyakorlatilag
meg ki tudja? A mai napig hiszem, hogy Bélus fogantatá-
sa és fejlődése isteni segédlettel történt – mégis hihetetlen-
nek tartom, hogy még nem született klón gyermek máshol,
széles e világon.

Terivel szemben örökre büntudatom lesz – hisz az ő pe-
tesejtjét használtam fel a megváltókereső, csodaváró illu-
zionista gyarlóságomban. Teri soha nem firtatta, hogy Bélus
nem hasonlít hozzá és hozzám – és természetesen Andira

sem. Bár – itt jegyzem meg, hogy sokszor vélem Teri vonásait felismerni Bélusban – és ugyanakkor sokan hozzám is hasonlítják. Talán illendőségből – vagy mégis?

Miért éreztem, hogy én lehetek az a kiválasztott, aki a mikroszkóppal felismeri a Messiást?

Egy keneten a Felkent. Jól megmosolyogtam magam e kis szójátékon – továbbra is a belső beszédemben. Jó nekünk, akiknek megadatik, hogy a belső beszédjük legalább egy részét megoszthatják olvasóikkal.

Az András-napi mozizásunk filmjét lényegében Andi választotta. A múlt század nyolcvanas éveiben készült nyugatnémet film komikus és melankolikus történet. A vágyódás és a rabság képsoraival mutatja, hogy mit szeretnek egyesek a szerelemben.

A film kezdésére Andi újfent középre feküdt a tv elé – bal oldalára várva engem, kinyilvánítva „jogát” a közelségemre. A film nézése közben arra kért, hogy simogassam a már jókora pocakját – mert a simogatást Bélus is érzi. És ez valószínűleg így is volt. Andi már régen, fenntartás nélkül nevezte Bélusnak a kis jövevényt. E keresztnév elfogadásával is az irántam érzett szeretetét és tiszteletét nyugtázta. A kissé nihilisztikus film nézése közben a kezem Andi pocakján maradt. Egyszer csak egy másik kéz – Teri keze került az enyém fölé.

– Én is simogatom Bélust – mondta

Bélust-simogató, idilli hangulatban feküdtünk egymás mellett. A nyögvenyelős film nézése csak „űrűgy” volt mindhármunknak, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz és Bélushoz.

– Kedveseim! Így, névnapokon, születésnapokon, ugye hatványozottan szoktatok egymással szerelmeskedni? – kérdezte Andi. Nyilván az erotikus film hatása alatt.

– Hoppá! Miből lesz a cserebogár?

– Na – csak, mert betolakodtam közétek. De annyira jól érzem magam veletek! Meg aztán, nekem soha nem volt

más szexuális élményem, mint, hogy egy vadbarom megerőszkolt.

– Édes Andika! Te most áldott kismama vagy. Még néhány hét és nagy mama leszel! Komolyra fordítva a szót! Nekünk most te vagy az *élvezet*. Te és Bélus vagytok az ígéret – az öröm forrása. Az erotika most másodlagos!

– Biztos?

– Biztos! Sok éve ismerem már Bandit – őszintén így érzi. És én is!

– Valószínűleg az a film mondatta velem e mondatokat. Bocsássatok meg!

– Ugyan, Andika! Te bocsáss meg nekünk, hogy a pocakod simogatásával *élvezkedünk* – de olyan jó és finom – és mintha Bélust is érezném.

– Csak nehogy elkalandozzon az a szorgalmas ujjacskád! – szólt derűsen Teri.

– Én nem bánám!

– Én sem. De most mozizás van. Majd holnap a rendelőben megnézem Andikát alulról is. És az ultrahangos simogatás sem fog elmaradni – hogy Bélus is képben lehessen!

Jó, hogy nekünk más, kellemesebb gondjaink voltak, mint a filmbeli párocskáknak, akik néha úgy vergődtek, mint a partra vetődött halak.

Csak úgy tettem, mintha a filmet nézném. A gondolataim már a közelgő Karácsonyt, Bélus születését keresték. Andi meztelen vállára hajtottam a fejem. A szemeim becsukva terveztem a csodát. Teri is odabújt Andihoz, és átnyúlva a fejem simogatta. A jobb kezemmel viszonoztam a kedveségét. A bal kezem Andi pocakján Bélust simogatta. Néha volt olyan, ösztönös érzésem, hogy lecsúsztatom az ujjaim a fanszörzetig, de időben álljt tudtam parancsolni. Az volt életem egyik legszebb, legmeghittebb András-napja. Két angyal védőszárnya alatt, melegségben, szeretetben, áldott várakozásban. Egy csodálatos Ádvent kezdetén. A *Vénuszcsapda* csak háttér maradt. A nekünk rendelt Vé-

nusz-angyal mellettünk aludt és álmodott. Terikém simogatása a buksimon azt üzenete, hogy minden rendben. Álmodjunk most így – együtt én régi, hűséges, kedves Teri-angyalom – isteni Artemis!

Mikájulás

Az a Bélusváró Ádvent volt addigi életem legcsodálatosabb és egyben legizgalmasabb, várakozás teli Ádventje. A lelkem mélyéig hatolóan minden idegszálammal éreztem az Ádvent valódi értelmét és értékét. Valószínűleg én voltam az egyetlen a Földön, akinek a jó sorsa úgy hozta, hogy karácsonyi ünnepre olyan ígéretes gyermeke születhet, aki új ígét, új megváltót, megváltoztatót hozhat az elgépiesedő, elidegenedő és elanyagiasodó világunkban.

A „*hozhat*” feltételes módja jelzi azt a kétséget, amelyet Bélus származási és küldetési illúziója nyújt nekem.

Nyugalmas, átlagos hétvégének ígérkezett az, az első adventi szombat, amely napra esett Miklós napja és az én esedékes hétvégi ügyeitem. Együtt ebédeltem két osztályos nővérrel, asszisztenssemel. Az étkezésünk végeztével együtt vágtunk át a klinika, időközben igencsak behavazott udvarán, hogy eljussunk a lépcsőházi lifthez. Meglepetésünkre egy Mikulás – azaz egy „*Mikulásnak látszó egyén*” tűnt fel az átellenes lépcsőház ajtajából, és futva sietett az általunk is irányba vett lépcsőház felé. Berohant az ajtón, és eltűnt. Néhány másodperc múlva mi is belépünk a lépcsőházba, hogy majd a magasföldszinti lifttel visszamenjünk a szülészetre. Megdöbbenésünkre a Mikulás majdnem mozdulatlanul feküdt a lépcső alján. Nekem kellett elsőnek eszmélnem, több *okból* is! A Mikulás esz-

méletlen, ájult volt – a jobb halántékáról a ragasztott műszakáll lecsúszott, és zúzódás nyoma látszódott. Légzése szabálytalan, pulzusa alig tapintható volt. Ilyen fehér arcú Mikulást még nem láttam! Folytonos szívmasszázzsal elértem, hogy az időközben Ágnes nővér által hívott betegszállítók megérkezéséig Mikulásunk keringése nem omlott össze. Néhány perc múlva már koponya-CT-felvételek készültek róla – megállapítva a súlyos ödémás agyi kórismét. Ha egyszer, gyermekkoromban azt mondták volna, hogy majd felnőttként egy ájult Mikulás életéért fogok küzdeni – szülés-nőgyógyászként –, akkor bizony, azt a szokásos bárgyú gyermekmesének tartottam volna.

A Mikulás, később – egy sikeres agyműtétet követően – rendbe jött és már csak otthon láthatta az újszülött kislányát, akihez olyan nagy léptekkel sietett. Vesztére, a havas csizmájával megcsúszott és a lépcső aljáig zuhanva, igen szerencsétlenül beverte a fejét.

– Milyen volt az ügyelete az én dr. Bubómnak?- kérdezte Teri, amikor hazatértem.

– Csak egy Mikájulás!

– Az meg mi a csoda? Mi vagy ki az a Mik, micsoda?

– Ő nem csoda! Csoda az, amit az agysebész kollégám tett!

A Mikájulás, az egy baleset következtében koponyasérült, ájult Mikulás, aki az újszülött gyermekét látogatta volna meg, ha nem csúszik el olyan szerencsétlenül.

– És van happy end?

– Igen – lett! A sietős Téliapó nem az EXIT-et választotta. Az aranykezü sebész kolléga jótékony és hatékony közreműködésével. A következő napok még, azért kritikusak lehetnek neki.

A következő ádventi napok a mi kis családuknak is mozgalmasak és derűsek voltak. Andi várandóssága az első naptól olyan volt, mint amilyenről a szülészeti nagykönyv-

vek arról tanítanak – azzal kiegészítve, hogy ő egy kicsit sem *produkálta* a természetesnek és általánosnak mondott jelenségeket, mint pl. az émelygés, hányinger, gyomor- és bélpanaszok. A mi 18 éves angyalány kismamánk mindezekre fittyet hányt. Szóval – nem hányt a kezdet kezdetén sem. És a testtömeg-növekedése is kevesebb volt, mint az általánosan elfogadott, dacára annak, hogy Bélus-baba méretei átlagos gyermek születését vetítették előre.

Az egyik népszerű televíziós ismeretterjesztő műsorban valaki –*valaki?* – kérdem Hofisan –, aki ítéletkimondónak gondolta magát, az ember klónozását bűnnek nyilvánította.

Ilyenfélék küldték máglyára Giordano Brunót is – és alázták meg Galileo Galileit. Ők követték el a bűnöket! Valószínűleg manapság is égetnének, ha tehetnék. Az én klón-bűnöm gyümölcse egy, ma már ötéves kisfiú, akinek egyszerű, gyermeki belső beszéde is többet ér, a televízióban ítélező farizeus csacsiságainál. Megbocsátok a mindent tudó ún. tudósoknak, hisz nem tudta, mit beszél. (J. Kr. után szabadon).

A Karácsony férfi-ünnep

Andi várandóssága idején elhatároztam, hogy naplóba foglalom a magzatunk „*történetét*”.

A rendelői naptáramból kiderült, hogy amikor a klónzigóta életre kelt, akkor március 25-i volt. Másnap lett beültetve Andi méhébe. Amikor – később utána olvastam – megdöbbenve és ámulattal tapasztaltam, hogy az írások a názáreti Mária szeplőtelen fogantatását szintén március 25-ére teszik. Ez is véletlen volt? Ma már ennek és Bélus születési ideje kostellációinak misztikus jelentőséget tulaj-

donítok. Amikor láttam, hogy Bélus várható születési ideje Karácsony tájékára esik majd – a nagy számok törvénye szerint – beleborzongtam. Milyen isteni forgatókönyvíró írja a szerepünket? Az én szerepemet? Bélus lesz-e a főszereplő? Jönnék-e majd a Három Királyok? – tettem fel a kérdést *telhetetlenségemben* – és megmosolyodtam magam – én, a materialista hívő-hitetlen. Ha hit, akkor legyen hit! – mondtam. Jó-jó – de jön-e majd a szerecsen király? És, mi lesz akkor, ha Bélus szerecsen bőrrel jön a világra? Azzal tudtam a fantáziámat és az idegrendszeremet kordában tartani, hogy minden ultrahangos vizsgálat Bélus fehéremberszerűségére utalt. De ha mégis, hogyan álllok a szeretteim és a világ elé? Kiderülhet az, amit semmiképp sem akartam nyilvánosságra hozni. Elsősorban, magam védve – de az újszülött jogai is sérülhetnének ebben az álszent, farizeus világban, amelyben a mesterséges megtermékenyítés is megkérdőjelezett vagy elítélt – egyes körökben. A kereszt árnyékából könnyebb kígyót-békát kiabálni, mint gyermeket adni meddő házaspároknak.

Amikor e történet íródik, Bélus már elmúlt öt éves. Igazi klón gyermek. Ki tudja, hányadik a világon? Ahogy én – úgy más laboratórium is előállíthatott klón embriót. Persze nem számítva a hitem és erősödő meggyőződésemet, hogy Bélus élete az isteni elrendelés, az isteni színjáték része. Hiszen matematikailag – statisztikailag, nekem elsőre nem sikerülhetett volna.

Az osztályvezető főnököm felajánlotta, hogy ha itt a babánk születésének ideje, akkor Andrea kaphat külön szobát. Megkérdeztem erről Andit. Azt mondta, hogy jobban örülne, ha többágyas kórterembe kerülhetne. Nem akar kivételezettnek tűnni, és jobb is a többi kismama társaságában lenni. Az én Andim egy igazi Mária – gondoltam. Nem szeretne kiváltságos lenni – pedig lehet, hogy ő a *kiválasztott*. Ady Endre írja az *Izgága Jézusok*-ban, egy helyütt: *Ma már a Máriákat kór-*

*házba viszik. Máshol: Síró anyáktól vidám megváltója so-
hase fog jönni a világnak.* Amióta Andit ismerem, a zárdá-
tól való búcsúzása kori pityergését levonva, nem láttam sír-
ni. És minden elkövetek, hogy se neki, se Terinek ne *kelljen*
sírni a bánattól. Mégis, néha sírni *kell* – és szükséges is, de
erről a pszichológusok többet tudhatnak. Itt jegyzem meg,
hogy találkoztam és beszélgettem olyan pszichológussal –
nem is eggyel –, aki fontosnak, sőt meghatározónak gondol-
ta a születésünk pillanatában bizonyos bolygók ún. konstel-
lációját. Ebben is lehet hinni! Erre a témakörre, bővebben,
még visszatérek a „*Több fényt*” című fejezetrészen.

Kb. egy-két héttel Bélus valós születése előtt, Andi így
szólt hozzám:

– Szeretném, ha Béluskánk Ádám-Éva napon születne!
Meg lehet ezt valahogy oldani? Megindítod a szülést, ha
erre kérlek?

– Andikám! Én az a szüléstartípus vagyok, aki csak indo-
kolt esetben tesz ilyet. A te vágyad – ez esetben – nem in-
dikáció a természetes születési folyamat befolyásolására.
Imádkozzál az Úrhoz – hátha meghallgat!

– Nekem, most te vagy az uram!

– Részben igen – de nem vagyok mindenható! Egyéb-
ként, minden jel arra utal, hogy Bélus Karácsony környé-
kén fog – önszántából – színre lépni. Ezt majd az égi rende-
zőnk eldönti. Mindenképpen veled leszek – és Teri is!

– Jó napot kívánok, főorvos úr! – köszönt Ágnes asszisz-
tensnővér. Menyhárt tanár úr kéri önt, hogy a délután során
menjen be hozzá.

– Önnek is szép napot! Rendben, köszönöm. Látnod,
Andi, Menyhárt királyi fényünk már van is! De kik lesznek
a másik két királyok?

– Te egy édes apa vagy – Bandi doki! Fantasztikusan
szeretlek téged! Te nekem, minden vagy. A másik király te
leszel! Bélus már alig várja, hogy láthasson téged!

- Hát még én, hogy várom őt!
- Már kalapál és rugdal a kis kakas a tojáshéjban!
- Azért meglepődnél majd, ha felsírás helyett kukorékolna egyet!
- Te örökös hoppmester! Te vagy az én kakasom!
- És – Terié! Ezt el ne felejtsd!
- Értelek, te napkeleti bölcs!

Ekkor még, Andit tényleg a lányomnak tekintettem – több *okból* is – hiszen genetikailag nem az én magzatom hordta a szíve alatt. És az érintkezésünk is diszkrét maradt. Akkor, még.

Miközben az osztályvezető professzoromhoz mentem, azon töprengtem, hogy ki lehet még a másik kettő napkeleti király – és közben jót derültem – magamon!

- Szép napot kívánok neked. Hivattál.
- Szervusz, Bandi! Igen – köszönöm, hogy jöttél. A főnővértől tudom, hogy hamarosan szül a terhes feleséged – és szóval.
- Háááát – nem egészen! Ő nem a feleségem – mondjuk, hogy a „társéletem”!
- És Teri? Tud róla?
- Igen, természetesen. Mi modern pár vagyunk. Persze, nem szabad semmi rosszra gondolni.
- Igyekszem csak jóra gondolni – ahogy ismerlek téged! – és mosolygott.

A főnővértől tudom, hogy szeretnél az ünnepek alatt végig ügyelni.

– Igen, mivel még bizonytalan a fiam érkezésének az időpontja, ezért én szeretném az osztályon tartani a frontot. Rózsahegyi és Szentiványi kollégáim is ugrásra készen állnak majd – az én *függvényemben*. Ugye ehhez megkapjuk a hozzájárulásod?

– Természetesen, Bandikám. És – minden rendben van a baba körül? Ugye rögtön értesítesz majd, ha megszüle-

tett. Az elsők között szeretném a fiad és titeket köszönteni és megajándékozni!

– Igazán köszönöm – minden rendben – rögtön hívlak majd – ahogy tehetem.

– Nem féltetek, Bandi, hisz te vagy az osztály etikai doajenje.

– Most, mit mondjak neked erre? Köszönöm – igyekszem. De az első követ én sem dobhatnám a házasságtörő asszonyra.

– Még jó! De mióta idézel te Jézustól?

– Régebben csak néha-néha – mostanság pedig egyre gyakrabban.

– Jól van! Az ünnepekig még találkozunk.

A Háromkirályok egyike erkölcsi doajennek tart – bezzeg, ha tudna a klón gyermekemről!

Még aznap este ültünk a kerek asztalunknál – amolyan Mercedes-emblémaként – 120 fokonként – egyenlő távolságra egymásra egymástól, mint már mindig, és a Karácsonyt terveztük. Tudtuk, hogy a menetrendet majd Bélus határozza meg. Mégis tervezgettünk, álmodoztunk – jólesően.

Öt év elteltével is csodálom magam, hogyan is tudtam mind lelkiileg, mind idegileg elviselni azt a hosszú Ádventet a rejtélyes bizonytalanságában, az ismeretlen gyermekért és kibővült családomért érzett felelősségem szorításában. Sokszor érezzük úgy, hogy jobb, ha bizonyos dolgokat elhallgatunk. Meddig lavírozhat az erkölcsi doajen súrolva az igaztalanság határát? Ezekre is gondoltam akkor este a családi kerekasztalnál. Tőlem jobbra Teri, balra Andi. Két angyal, aki nekem adták az életüket – és én nekik az enyém. Azóta is így ülünk. Megszelídítettem őket – és ők engem. Annyi biztos – a sok minden között –, hogy kishercegi felelősséggel tartozunk egymásnak.

– Arany doktorom! Mi a véleményed az otthoni – azaz itthoni szülésről? – kérdezte Andi.

- Csak nem? Valami érzésed van?
- Nem – csak kíváncsi vagyok a véleményedre. Bélus megvárja a Karácsonyt – megbeszéltem vele.
- Ha nem lép fel komplikáció, ami sürgős orvosi, kórházi, műtéti egyéb beavatkozást igényel, akkor akár egy jászolban is lehet szülni. Lásd a Szent Családot! Kielégítő a válaszom, kislányom?
- Micsoda?
- Édes mostohám vagy!
- Bandikám! Ezt nekem is szoktad mondani! Nem is ritkán!
- Meglehet! Ez egy József Attila-i érzés.
- Andikám! Én is édes gyermekemnek érzek – és Bélus a te fiad lesz – nincs mese! A nagymamája leszek és ez is végtelen örömmel tölt el engem.
- Igen. Te az én Teréz anyum vagy és Bélusnak is az leszel. Más! Milyen karácsonyfánk lesz?
- Ezüstoffenyő.
- Mikor fogod meghozni?
- Már megvan. A pincében, egy dobozban.
- Dobozban?
- Drága, jó apukám már ötven évvel ezelőtt környezetvédő volt. Műfenyőt – egy ezüst műfenyőt díszítettünk mindig. Nem hullott, nem volt vele gond – jelkép volt, mint ahogy az lesz most is. Az ő emlékére is ugyanazt a műfenyőt fogjuk közösen feldíszíteni – jó? A díszek nagy része is közel egyidős velem. Viszont Andika – te leszel a második legfiatalabb a Réthy-villában!
- Miért? Ki lesz az első?
- Na, ki? Hát Bélus.
- Oh, de Süsü vagyok.
- Köszönjük meg Terikének a finomságokat, és kezdjünk vacsorázni! Jó étvágyat nekünk!
- Aki ételt, italt adott – annak neve legyen áldott!
- Így legyen! Jó étvágyat kívánok mindnyájunknak!

– Bélus is farkaséhes! A melleim tele vannak finom tejcskével – csak úgy feszülnek! Fogd meg Bandika!

– Hamarosan Bélus fogja tesztelni a cumikáidat. Én, holnap délelőtt foglak megvizsgálni. Orvosilag.

– Miért nem most?

– Ejnye, kislányom! Most vacsorázunk.

– De én szeretném érezni a finom kezeid a kebleimen!

– Jó – jó! Majd lefekvéskor benézek hozzád, és a jóéjtpuszival.

– Hadd aludjak ma veletek! Úgy aludnánk el, hogy a kezeitekkel simogatnátok Bélust – mint a múltkor. Jó?

– Terikém, mit mondasz?

– Legyen az angyali kívánság szerint! De a mai közös filmet most én fogom kijelölni a kazettáink közül. Legyen a

Máté evangéliuma című Pasolini-film! Andika, ismered ezt a filmet?

– Még nem láttam – de nagyon örülök neki, és kíváncsi vagyok rá.

– Ezt a filmet még a múlt század nyolcvanas éveiben láttam a Filmmúzeumban. A nagymamám vittem el erre a filmre. Az én lelkemnek is jót tett. Kár, hogy fekete-fehér. Ki tudja miért nem színes? Valószínűleg valami vélt *élményfokozás* – esetleg múltidéző hatás kedvéért. De az is lehet, hogy prózai, anyagi háttere van annak, hogy nem színes. Pasolini e filmjét még Andi is megnézheti. Mel Gibson hasonló tárgyú filmjét már nem javallanám – az ő állapotában.

– Jó, jó, kedves hoppmesterem! Te mindig tudod, hogy mi a jó nekem. Újabban olyan érzésem van, hogy a szüléssem olyan lesz, mint egy kakilás. Csak úgy, hipp-hopp kipottyán a kis Bélus.

– Ideális helyszínt választottál a hasonlatodhoz. Valóban, én sem tartom lehetetlennek, amit mondasz – de dícsérjük nyugtával a Napot! Teri, mint mindig, finom vacsorát készített. Az aktuális imáról már megfeledekeztünk – így most azt mondom: Teri neve legyen áldott!

- Köszönöm – és mellette a tiétek is!
- Nagyon tetszik, hogy a gyönyörű dísztányérjaitok központi helyén egy házi áldással díszített, kalocsai mintás tányér van. Ez kinek volt ötlete?
- Mindkettőnké! Ezeket a tányérokat kb. fele-fele arányban hoztuk magunkkal. Szüleinktől, nagyszüleinktől és a magunk egyéni és közös gyűjtéséből származnak. Itt most már mindegyik a tiéd is – leginkább a házi áldás!
- Köszönöm, Banduska, doktorka. Az enyém most az áldott állapot, amelyet hamarosan megosztok veletek. Osztás! A számláló mi vagyunk hárman – a nevező pedig Bélus.
- De lehet, hogy a reciproka történik. Bélus a számlálóban – és mi a nevezőben.
- Szép Ádventünk van. Már három gyertya ég. Andika már alig tud leülni közénk.
- A negyedik gyertyát, érzem, Béluska fogja meggyújtani – képletesen – érzem.
- Majdnem elfelejtettem megmondani nektek, hogy amíg a klinikán voltatok, telefonált Kornél atya. Érdeklődött Andiról, rólunk – mikorra várjuk a babát. Megkért, hogy ha megszületik Bélus, hívjam fel a megváltozott telefonszámán, mert szeretné majd meglátogatni Andit és a babát. Lediktálta a telefonszámát is. Földbe gyökerezett a lábam, amikor a nevét is mondta: Gáspár Kornél atya.
- Nem tudátok a vezetéknévét? – kérdezte Andi.
- Eddig mindig csak Kornél atyaként jött szóba.
- Teri meglepődött a Gáspár név hallatán. Hát még én! Hiszen feltűnt a második Háromkirályokból. Hitetlen Tamás lennék, és tamáskodnék, ha nem velem, velünk történt volna meg ez – is – és sok-sok ezt megelőző és ezt követő fatális és csodás jelenség.
- A kérdés már csak az volt, hogy ki lesz a harmadik király? A *hiányzó* Boldizsár.

Andi gusztusosan szép kismama volt. Teri több mint húsz festményt, grafikát készített róla. A sors által Teritől elvett anyaságot a vásznon a művészetével jelenítette meg, élte meg, élte át. Andi duzzadó, csúcsosodó kebleit, barnuló bimbóit is csodálatosan megörökítette. Étrendjét is ő állította össze – mindent elkövetve, hogy Andi és Bélus mindenképp a legjobbat, a legmegfelelőbbet kapja. Később, Andi ikervárandósságánál is anyai szeretettel és gondoskodással vette őt körül – aki mindegyik gyermekünket megosztotta Terivel. Egyedül a szoptatás örömét nem tudta átadni Terinek.

Bélus születése előtt ez volt az utolsó közös, otthoni moizásunk. Pasolini Jézus-látása a mi nézésünk által is látás lett. Aki már látta ezt a filmet, az nem felejt el soha.

– Nagyon köszönöm, Terikém a fincsi vacsorát. Legalább a le-, és elpakolásban hadd segítsék!

– Én is köszönöm – Bélus nevében is!

– Egészségünkre! Aranyosak vagytok. Most egy kis ösz-szepakolás, komolyabb rendrakás, mosogatás maradhat holnapra. Most helyezkedjünk el a moizáshoz! Jöjjön Máté evangéliuma!

– Olyan szép ez az ablakban világító, három fény-gyertya!

– Tudod-e Andi, hogy ezt Bandi készítette még diák korában? Ez az igazi adventi fény! Minden adventi vasárnap egy égővel többet tekerünk be. Jövő vasárnap már négy fog világítani, és hirdeti adventi illúziót.

– Bujjatok ide hozzám, simogassátok a pocimat! Szinte hallatszik, ahogy Bélus rugdal, kopog. Türelmetlen – már nagyon várja a Karácsonyt. De nézzük most már Jézus élettörténetét Máté – és Pasolini szerint!

Leírhatatlan, mégis megpróbálom leírva visszaadni, érzékelteni azt a nagyszerű érzést, ahogy együtt néztük a Jé-

zusról szóló, felemelő filmet. Közben Teri és én is simogattuk Andi óriás pocakját, benne a megszületni készülődő Bélussal – hitem szerint Jézussal. És itt a hangsúly a hiten van. Ez a hit a klón embrió életre kelése és fejlődése óta töretlenül erősödik mind a mai napig.

A Názáreti Jézus nagyságát – mit nagyságát – óriásságát és csodálatosságát nem tudom, csak megpróbálhatom érzékletesebben leírni, mint Ernest Renan tette a XIX. században a *Jézus élete* c. művében. Renan árnyékából csak az érzéseimmel, a velem és családommal való történésekkel tudok rezonálni az időszámításunkat „*elindító*” mester tanításainak láthatatlan hullámaival. Láthatatlan – írom –, pedig néha-néha igen is láthatóak ezek a hullámok, rezgések. Következmény: a lelki rezonancia.

Az épphogy nagykorú Andrea hősieken viselte Bélus terhét. Ő áldott állapotnak nevezte – nem tehernek. Minden nap azért is imádkozott, hogy Bélus Szenteste szülessen meg.

Keresztény anyai szívvel érezhetett rá a Bélus név adta *lehetőségre*. Nagy szeretettel és lelkesedéssel nevezte és nevezi mindig a szíve alatti emberkét. Ő is, én is Jézust vártunk Bélusban. De mindketten más hitbéli meggyőződésből. Az ő hitét a gyermeki tisztaság és naivitás, a keresztény neveltetése táplálta. Az én messiásváró hitem Ady Endre protestáló újjászületése egy romantikus orvos testében, lelkében, akinek a *Karácsony férfi-ünnep*.

Bélus eljövetele

Ádám-Éva napjára nagy havazásra ébredtünk. Csodálatos lett a behavazott kert – a mi téli kertünk. Ádvent a Pasa-réten! – mondtam magamban – Sütő András után szabadon.

Az éjjel rettentő álmom volt. Egy szörnyszülött gyermeket segitettem a világra. Ilyen lett a világ első klón bébi-je! A torinói lepel átka. *De jó* volt az ébredés – látva, hogy mindaz csak rémálom volt. Átizzadtan – de már lehiggadva gyönyörködtem a téli tájban. A teraszi madáretetőben egy kis veréb keresett és talált menedéket és eleséget.

Mi lesz, ha beigazolódik a szörnyű álmom? A hajnali ve-rejrtékezésem mintha nem akarna elmúlni. Vége minden-nek! – gondoltam. Ekkor Teri ölelését éreztem meztelen testemen. Ő is meztelen volt – átkarolt, és nézte velem a havazást.

– Ez csak egy rossz álom volt, Bandika! Minél rosszabb volt az álmod, annál jobb lesz a valóság – mondta.

De honnan tudta, hogy rossz álom volt? Teri mindent tudott rólam. Azt is tudta, ha a meztelen testét hozzászorítja a hátamhoz – és előlről is simogat – az érzéki kísértés el-űzi az éjjeli szellem utórezgéseit.

– Boldog Karácsonyt, édesem!

– Boldog Karácsonyt nekünk! Kívánjunk együtt Andi-nak boldog Karácsonyt!

– Menjünk!

– De, ugye nem meztelenül nyitunk be hozzá?

– Szép kis karácsonyi meglepetés lennék félárbócosan. El is folya rögtön a magzatvize.

– Te mindenből viccet csinálsz! De jól áll neked! Főleg most!

– Mi áll jól?

– Na elég volt! Itt a köntösöd. Mit gondolsz? Mikor fog Béluska megszületni?

– Bármelyik pillanatban. Kértem Andit, hogy rögtön szóljon, ha valami újat érez!

Halkan kopogtam Andi ajtaján.

– Szabad-e kopogtatás nélkül bejönünk?

– Nektek, mindig! Tudom, hogy most is József Attilát idézted!

- Boldog Karácsonyt, Isten áldásával!
- Köszönöm! Áldott Karácsonyt kívánunk! Bélus és én. Már nagyon ki akar jönni e felemás világra!
- Vigyázunk Reád! Csak arra kérlek, drága Andi, ne siettesd Bélust! Jézus valódi, tényszerű születésnapja nem ismert, születésének időpontját sok száz év múlva a római Katolikus Egyház tette december 24.-ére. A mi Bélusunk születésének időpontját határozza meg a mindenható természeti Úr. Ez lehet, hogy ma lesz, lehet holnap délelőtt, de lehet egy hét múlva is. Hidd el, tudom, mikor kell, mikor szükséges esetlegesen beavatkoznom! Most fogadd a szeretetünk, és figyeld Bélus jelzéseit! Ő szólni fog neked – majd te szólj nekem vagy Terinek! És ha most kinézel az ablakon, a behavazott kert, a fehér Karácsony is téged köszönt!
- Köszönöm – én is nagyon szeretlek titeket... Valóban – milyen gyönyörű a kert! Úgy lesz, Bandika! Ma hajnalban, mintha másképp rúgott volna Béluska. Érzem, áldott lesz a Karácsonyunk...
- Ámen...
- Reggelire mindhármunk kedvence, bundás kenyér lesz, citromos teával.
- Az nagyon finom lesz! Köszönjük neked, Teréz anyu!
- Behoztam a nappaliból a kedvenc adventi lámpád. Sötétedéstől már nálad világítson mind négy adventi fény!
- Nagyon örülök neki. Azért is kedvelem, mert te készítetted. Mikor fogjuk a fenyőt díszíteni? Segíthetek?
- Jó volna – de azt javaslom, hogy a kanapéről nézz miniket, ahogy díszítünk! Hadd kíméljünk most már!
- Mindig. Te dráगतáltos doktorom!
- A reggeli után vár rám a hókotrás.
- Mi meg, Andival – kellő óvatossággal – készülünk az ünnepre a konyhában.

Kicsi-gyermekkorom óta kedvencem a bundás kenyér. Az utóbbi évtizedekben reszelt sajttal, kecsáppal, fokhagymával. Többek között ez az az étel, amit magam is szívesen készítek el. Persze, amióta Teri a párom, csak ritkán. Ő fenntartja a jogot arra, hogy ellásson engem is. És mostanság Andi is a párom. Szóval el vagyok kényeztetve. Viszont, minden férfimunka az enyém – én meg ehhez ragaszkodom. Ezt úgy is mondhatnánk, hogy egészséges munkamegosztás a nemek között. Mire elfogyasztottuk a fenséges illatú reggelinket, éppen el is állt a havazás. Jó volt a friss levegőn mozogni. Hólapátolás közben éreztem, hogy a fejem felett lebeg a felemás apaság érzése. Érdekes ez az ösztönvilág! Bélust *másnak* éreztem, mint az ikreket, akik genetikailag is garantáltan az enyémeek voltak Bélus a megszületéséig valahogy olyan *idegen* is volt. És a rémálmok okozta szorongásom sem múlt el maradéktalanul.

Csudálatosan kellemes és áldott is volt a Szentesténk. A két rajongó angyalom angyali üdvözlétével, gyermekkoromat idéző karácsonyfával, adventi fényekkel, Teri és Andi ragyogó szemeivel.

– Szeretném, ha ma éjjel is együtt aludnánk – mint a Jézus-film után a múlt héten! Szoktatok Szentestén szerelmeskedni?

– Jó kérdés!

– Na mit mondjak, Bandika?

– Mi mindig szerelmeskedünk – lelkileg mindig. A testiég meg, most ne izgasson téged! Úgy lesz, ahogy szeretnéd! Együtt alszunk veled – és a testi szerelmet most szublimáljuk.

Karácsonyi dalokat hallgattunk és énekeltünk. A legtöbb dalt olyan tragikusan elhunyt művésztől, Zámbo Jimmytől hallgattunk, akinek e karácsonyi dalfeldolgozásai voltak élete utolsó felvételei.

Az apai mű-ezüstfenyőm lényegét megértették az angyalkáim. Teri és az én *filléres emlékeink* mind ott ra-

gyogtak a karácsonyfánkon – apukám megnyugvása is ott *kísértett* a kis csecsebecséken – ezért is *oly drágák nekem*.

Odakint a hó újra hullani kezdett – és mint az egykori halotti lepel Jézus testét, úgy takarta be a pasaréti tájat.

A klinikán aznap Rózsahegyi doktor kollégám ügyelt. Ő agglegény volt – akkor még – és önkéntesen magára vállalta a szentestei ügyeleti napot. A beosztásunk szerint másnap reggel én váltottam.

Még az ünnepi vacsoránk előtt kimentem havat lapátolni – főleg a pincegarázs elől – azzal is számolva, hogy Bé-lus születése bármikor elkezdődhet – és akkor autóba ülve a közeli klinikára mennénk. Hókotrás közben a gondolataim újra csapongtak. Bé-lus fogantatása és megmaradása Andi méhében éppoly véletlenszerű csoda, mint maga az evolúció? – kérdeztem magamtól. Jó, jó – de én mégiscsak kellettem, hogy a csoda létre jöjjön! Talán az evolúció dominosorának első dominóját a mindenható rendező döntötte el. S miközben a havat lapátolva filozofálgattam, a Réthylvilla két angyala a konyhában szorgoskodva készítette elő a Megváltó születésének ünnepét. Mire letakarítottam az elsődleges útvonalainkat, addigra el is állt a havazás. Farkaséhesen ülhettem le az ünnepi asztalunkhoz a két csodalény – csodalány – közé.

Felnőttkorunk egyik legmeghittebb, legcsodálatosabb Szentestéje előtt álltunk. Szeretetteljes, áldott este volt – az angyalaim kedves szavaival, kedves ajándékokkal, fényekkel, dalokkal, finom ízekkel, Andi óriás pocakjának simogatásával, családi emlékek mesélésével. Ez utóbbiban Teri és én jártunk az élen. Andi még oly fiatal volt. Később majd egyszer e közös Karácsonyunk neki is szép emlék lesz. Egy szép mese része, egy valódi Ádvent üzenete, az ismeretlen ismerős Ember Fiának üzenete a hitről, a reményről, a szeretetről.

Ádám–Éva-nap éjjelén már nem esett több hó. Azon a Szentestén feloldódtunk egymásban, végérvényesen. A két testőr, Teri és én újra simogattuk a harmadik szövetségünk, Andi áldott pocakját. Majd mindenki adott mindenkinek sok-sok jóéjt-puszt. Én Bélust is megcsókoltam – kívülről. Ez nagyon tetszett Andinak. Bélusunk ekkor még *hallgatott*.

Nem vártuk meg az éjfél. A mi *szent* – misénket Andi mondta el: az *Üdvözlégy Máriát* – és a *Mi Atyánkat* – úgy, hogy mindhárunk keze Andi pocakján, Béluson fonódott össze. Így jött el hozzánk, reánk a csendes éj, a drága szent éj. Angyalok vettek körül minket – engem érezhetően is – és álmodtunk reánk.

Dacára a csodálatos esténknek, megint lidérces álmom volt – a tudatalattim rettegése a klón gyermek kudarcos születésétől – gondoltam félálomban – már amennyire *figyelhetjük* az álmunk. Ebből a felemás alvásból egy finom szájcsoók ébresztett. Teri is szokott így csókkal ébresztetni. De akkor Andi csókja volt az. Hosszú és erotikus.

A kezemet az ágyékához vezette.

– Ez, ugye, a magzatvíz? – kérdezte halkan a fülembé súgva – úgy, hogy az ajka melege a fülemben akár erotikus izgalmat is okozhatott volna, ha nem a várva-várt jellről lett volna szó.

– Úgy tűnik – mondtam, miután lámpát kapcsolva megnéztem.

– Hány óra lehet?

– Fél hat – mondta Teri, aki szintén felébredt.

– Akkor boldog Karácsonyt a csapatnak! Ma együtt fogunk ünnepelni! Így döntött Bélus. Terikém, segíts, légy szíves, Andinak, míg rendbe szedem magam!

– Mennyi időnk van a születésig?

– Még nem tudhatom. Menjünk minél előbb! Jó melegen öltözzetek fel!

Szerencsére az éjjel már nem esett több hó, és így simán ki tudtam állni a garázból. Pár perc múlva már a kórház szülészeten voltunk. Rózsahegy doktort nem ébresztettem fel – csak az osztályos nővérrel beszéltem meg Andi állapotát. Majd a vizsgálóba mentünk.

– Igen – Bélus elindult!
– Bandika! Nem kérek epidurálást! Mária sem kapott.
– Rendben – meglátjuk, te kis hősnőm.
– Én már a te nőd vagyok?
– Te, hogyan érzed – hogyan gondolod?
– Úgy, hogy nem tudok elképzelni nálad jobb embert a világon!

– Pedig, csak körbe kell nézned! És Terire néztem. Teri most elmegy átöltözni – aztán ellát minket.
– Mivel? Reggelivel?
– Éhes vagy? Kérdezzük meg Bélust?
– Most annyi minden fontosabb a reggelinél. De te reggelizz csak meg! Hogy is szoktál viccelődni? „*Éhes gyomorral nem lehet himnuszt énekelni!*” Most átköltöm: „*Éhes hassal nem lehet szülni!*”.

– Angyalkám – te fogsz szülni. Én csak elsőként fogom üdvözölni Bélust. De most mérjük egy vérnyomást!

Andi vérnyomása és pulzusa kicsit magasabb volt a normálisnál. Az én vérnyomásom és pulzusom biztosan *méretlen* volt. Egy biztos! Óriási stresszben voltam. Sok száz gyermek születését vezettem le – de a világ talán elsőklón gyermekének inkognitós születése az ismeretlen genetikai háttér, családi érintettség – és sorolhatnám az „*érdekességeket*” – mind, mind növelték az adrenalin szintem.

– Hamarosan jön Ági nővér, és előkészít téged.
– Hogyan?
– Borotválás, miegymás.
– Ne bolondozz!
– Amint itt lesz Ági, nekem mennem kell ébreszteni a kollégámat – átveszem az ügyeletet. Közben Teri is előkerülhet!

– Boldog Karácsonyt, doktor úr!

– Boldog Karácsonyt Ági kisasszony! A viszonyokhoz képest.

– Nagyon boldog vagyok, hogy Karácsony első napján egy új élet születésénél segíthetek.

– Legyen szíves a szokásosat, Ági, kérem! Andrea kisnagyasasszony hamarosan boldogságos kismama lesz. Készítse őt fel – és minden lényeges fejleményről mobilon tájékoztasson legyen szíves! Karácsony van – csak az én Máriám fog ma szülni. Egyelőre. Történt-e az éjjel valami rendkívüli?

– Hál’ Istennek, nem!

– Akkor – ahogy mondtam!

– Rendben! Hogyan szólíthatom a kedves kismamát?

– Andinak.

– Az imént a főorvos úr Máriát említett.

– Igen, ma Mária leszek – de csak neki.

– Értem, kedves Andi! Izgulsz? Ugye tegezhetlek? Hiszen közel egyidősek vagyunk!

– Persze. Egy kicsit. Nagyon! Miért mondta Bandi, azaz a főorvos úr, hogy meg fogsz borotválni?

– Áhá – te csak úgy Bandizod a doktor urat?

– Tehetem – ő a gyermekem, gyermekünk apja.

– Nem is tudtam.

– Sok mindent nem tudunk. Mégis – szóval, hogy-hogy megborotválasz?

– Leborotvállak. A fanszörzeted. Még hozzá máris. A mai lányoknak már nincs is ilyenük. A főorvos úr biztosan ezt kedveli.

– Félreérted a helyzetet.

– Áhá. De nem is tartozik rám.

– Van benne valami.

– Nekem egy V-betű van itt. Rózsahegyi doktor nagyon szereti.

- És Réthy doktor is?
- Ugyan! Ő itt az egyetlen szentéletű. Tessék! Mi már túl
öregек vagyunk neki.
- Hogy-hogy mi?
- Szilvi barátnőm most volt huszonkét éves. Kb. egy éve
egy ügyeleti éjjelen bement meztelenül Réthy doktor szo-
bájába, és bebújt mellé, amikor az aludt. Mert azért Réthy
doktor stílusa olyan Bondos – tudod a 007-es ügynök. A
doki azt mondta Szilvinek, hogy ez itt egy kórház és nem
kupleráj. Azért, állítólag, mindkét mellbimbóját megpu-
szilta, és azt mondta, hogy felejtjük el – és kiküldte. Azóta
többen is – én is – szeretnénk vele megpusziltatni a cicijü-
ket. De, ugye, ez köztünk marad?
- Igen – csak vigyázz, meg ne vágj!
- Ne bolondozz! A nővérszállón én készítem el majdnem
mindenkinek a fazonját. Ezek szerint Réthy doktor a na-
túrt kedveli?
- Azt hittem, hogy már lezártuk ezt a témát.
- Igenis! Már készen is vagyunk.
- Azt hiszem, hogy megjöttek azok a fájások, amelyeket
vajúdnak hívnak.
- Nyugodtan kiabálj – már megszoktam! Akkor most
szólok a főorvos úrnak. De előtte még egy kis beöntés. En-
nek is én vagyok a mestere.
- De, ugye, a nővérszállón ezt nem kérik tőled a többiek?
- Jó humorod is van! Réthy doktor többek között a pá-
ratlan humoráról is híres. Jó neked. Hmmm. Fiú lesz, vagy
lány?
- Fiú.
- Biztos tiszta apja lesz! Andrásnak fogjátok nevezni?
- Nem. Béluska lesz.
- Bélus? Nem is nagyon hallottam még. Béla?
- Mert ugyan hallasz, de nem figyelsz.
- Ezt nem igazán értem. De sebaj. Bélus.

– Szervusz Terikém! De jó, hogy itt vagy! A nővér most szól Bandinak.

– Áldott Karácsonyt, nővére!

– Boldog Karácsonyt! Ági vagyok.

– Hogy érzed magad Andikám?

– Furcsán, de boldogan. Ági segít nekem felkészülni a vidám megváltó születésére.

– Bandi, mindig örül, ha mosolygok, nevetek – és Adyt idézi: *síró anyáktól vidám megváltója sohase fog jönni a világnak*. És mi, ugye, vidámat szeretnénk?

– Igen. kedvesem.

– Bandi-doktorunk reggelizett már? Mert Bélus már nagyon nyomul – érzem.

– Igen – bekapott pár pogácsát és bejglit – kakaóval.

– Érdekes – most farkaséhesnek érzem magam!

– Te most már csak a babával együtt ehetsz. Szépen ki lettél *takarítva* – érezted?

– Igen.

– Ilyen csodás kebelnek, finom cumiknak biztosan nagyon fog örülni a kis Bélus...

– Terikém. Bélusnak te vagy az igazi anyja.

– Elméletben. A gyakorlatban én leszek az egyetlen nagymamája. Mindhárman osztozunk rajta...

– Dicsértessék a kismamák kismamája és a nagymamák nagymamája! – léptem be.

– Mi a helyzet, Ági, kérem?

– A kis-nagyasszony készen áll a csodára!

– Valóban – itt csoda fog történni. Andikám, a mosolyodból látom, hogy minden rendben van. Teri is csodás – mint mindig...

– Jó lenne, ha Kornél atya is lehetne!

– A szülésnél nem szokás az egyházi asszisztencia. Ne keverjük az első kenetet az utolsó kenettel! – mondtam derűsen.

De amint tehetem, fel fogom hívni. Jó?

– Igazad van – mint mindig.

– Most pedig, *engedjétek hozzám a kisdedeket!*. Egyet! Csak egyet.

Amióta kereszténynek éreztem magam – de leginkább Bélus fogantatása óta, az ilyen és hasonló evangéliumi mondások sokszor automatikusan jöttek a számra. Majdnem mindig jó alkalommal és jól időzítve.

– Andikánk! Így mondom, Teréz anyu nevében is. Szeretnéd, hogy Teri felvegye a kamerával Bélus születését? Otthon még nem tudta eldönteni... Ezt a felvételt természetesen csak a mi hármunké és Bélusé lesz... Úgy lesz, ahogy most érzed!

– Te szeretnéd?

– Teri is, én is szeretnénk.

– Jó, rendben... de már igencsak elkezdődött a tolás...

– *A csecsemő is szenved, ha szül a nő, páros kint, enyhíthet alázat.*

– Ezt a főorvosi bölcsességet már felvettem.

– Ezek József Attila szavai voltak. „*Nem középiskolás fokon*” – az utókornak is.

Majd hamarosan áttoltuk Andit a szülőszobába. Nem istállóba, karácsonyi jászoli idillbe. De a tengernyi szeretet, ami a boldogságos Andreát körülvette, Loretót varázsolt a budai kórház falai közé.

Azóta sokszor néztük meg hármasban Teri dokumentumfilmjét a karácsonyi csodagyermekünk születéséről. Sok-sok szép és szeretetteljes Karácsonyom, Karácsonyunk volt már. De azt a bizonyos Karácsonyt Bélus és természetesen Andi az egekbe emelte. Az én szemszögemből a szó szoros értelmében csodás volt.

Mennyi rémálmom és képzetem volt valami másféle, torz, borzasztó szörny születéséről – az isteni büntetésről, hogy egyszer és mindenkorra hagyjak fel a klónozással! Ne próbáljak istent játszani! Elevenen élt bennem az a sza-

tirikus szállóige, hogy: *Ha meg akarod nevetetni Istent, akkor mesélj neki a terveidről!*

Nos – több mint öt éve már, hogy Istent beavattam a terveimbe. Azóta Bélus szemeiből isteni mosolyt kapok – nap mint nap. És Isten nevet rám, amikor az ikreim, Andika és Bandika nevetnek.

Sok-sok gyermekfejet bújtattam már ki az anyjából. Úgy is mondhatnám, hogy rutinszerű a jelenség. De – Bélus érkezése – a már elmesélt előzmények miatt is – nagyon megdobogtatta a szívem. Én voltam az *oka* mindennek. Ha én nem vagyok, Andrea nem szeret belém. Ha nincs Andrea, akkor nekem a torinói lepel is mást jelentett volna.

Így tehát vártam a megváltógyermekem, megszabadít a gyötrő önvádtól, ami hónapok óta hol erősebben, hol gyengébben kínozott. *Gyermekem* – írom, hisz Bélus az én *művem*. Az egyetlen szerencsejátékom főnyereménye, amit játszottam az utóbbi 15 évben.

Az én Andrea „*Máriám*” úgy tolt ki ezen édes-keserű világra, mintha a tizedik szülése lett volna. Az aggódó és együtt érző Teri kamerája mindent vett. Andit, Bélust, engem és Ági nővért is. Engem, amint kezembe veszem, a mozdulatlan, nedves-véres gyermeket, és közel hajolok hozzá. Bélus akkor fölsírt, erősen, ahogyan minden ember fia – az én fiam. Karácsony volt – áldott Karácsony.

– Isten hozott Béluska! – mondtam. – Isten áldjon boldogságos Andika-kismama. Megérkezett a boldogságunk záloga.

Andrea vonásai kisimultak. Mosolygása a szentképek Madonnáját idézte, aki beteljesíti az Úr akaratát, és életet ad a Messiásnak.

Így éreztem, mert hittem – hinni akartam és hiszem és bírom is egyben, hogy teljes bizonyosságot is kaphatok *majd egyszer*. És belső beszédem e két szava – melyet nem vehetett fel Teri kamerája – Zorán csodálatos dalát idézte, mely-

nek szellemisége is élteti mindhármunk – ma már hatunk boldog, vidám szövetségét.

A mosolyogva született Bélust az Ég újabb havazással köszöntötte – nagy pelyhekkal.

Felvillant életem első hóembere – melyet én készítettem –, a sárgarépa orr, tojásbrikett szén szem. De hol kapok majd tojásszenet, Bélus első hóemberéhez?

Köszönöm, Uram! – gondoltam. Köszönöm, hogy nem büntetted meg – sőt – megjutalmaztál.

Réthy Béluska hamarosan megkapta azokat a *finom* anyai kebleket, amelyeknek – később – az apja sem tudott *ellen* állni. Apás szülést *rendeztem* magunknak. A következő apás szülést már Andi *rendezte*... Az ő bűne és persze az én *vétkes bűnöm* gyümölcse lett a két ikrünk: Andika és Bandika. De ezekről majd később mesélek.

– Terikém, átveszem tőled a kamerát. Legyél te is megörökítve a fiaddal – mondtam most már nyugodtabb szívvel, mint korábban – hiszen Bélussal az ő élete is ki- és beteljesedett.

– Főorvos úr, kérem! Jöjjön azonnal – egy kismamát hoztak a mentők, egy vérző, méhen kívüli terhesség gyanújával.

– Azonnal! Ági – kérem – tudja a dolgát! Mindent, ahogy szoktuk. Most mennem kell – valószínűleg a műtőbe!

Alig filmeztem pár percig Terit is az újszülött Bélussal és Andival, amikor egy súlyos, életveszélyes állapotban lévő kismama életéért kellett felvennem azt a kesztyűt, amit az Élet nevű rendező Karácsony első napján eléм dobott. Az előzetes diagnózis helyes volt – a fiatal nő méhen kívüli terhesség következtében fellépő komplikációkat, a kismama életveszélyét csak műtétileg tudtam megszüntetni.

– Nem így képzeltem a Karácsonyt – mondta a kismama a másnapi vizitnél.

– Az ön családjának a Karácsonya lehetett volna feke-
tőbb is – erre gondoljon! Ez a mai Karácsony másnapja le-
gyen önnek egy új remény kezdete! Legközelebb, meglát-
ja, több szerencséje lesz, és még sok boldog, gyermekáldá-
sos Karácsony vár önre és családjára.

– Még lehet gyermekem? Nem kellett kivenni a mé-
hem?

– Lehet gyermeke! Kedves Katalin... Ma gyakran be fo-
gok nézni önhöz – azért óvatosnak kell lennünk – még, saj-
nos, felléphetnek komplikációk.

– Ma is ügyelni tetszik, főorvos úr?

– Igen – tegnap, pár méterrel odébb, fiam született. Neki
is és az édesanyjának is jobb, ha a közelben vagyok!

– Pár perce hívott a férjem. Fogadhatok ma látogatót?

– Természetesen – de az ágyból ne keljen még fel! Dóra
nővér majd elmondja, hogy mit szabad és mit nem. Úgy lá-
tom, hogy nincs láza. Ez jó jel. Csak így tovább!

Oh, Istenem, hányszor és mennyi páciensemnek mondtam
ezt már? Hadd érjek vissza a Karácsonyunk első napjá-
hoz! A már említett műtét után csak rövid, maximum
5–10 percekre volt időm, hogy a családommal legyek – hi-
szen ügyeletes orvoscént számos teendőm, kötelezettsé-
gem volt. És az úgy is volt rendjén!

Teri és Andi egy kétágyas szobában maradhattak Bé-
lussal. Még Karácsony első napján, valamikor késő dél-
után bejött az osztályvezetőm, Menyhárt professzor – mi-
után telefonon tájékoztattam Béluska boldogságos érkezé-
séről és egy kismama jó időben történt műtétéről. Éppen
a folyósón voltam, amikor megjelent a főnököm – az első
napkeleti bölcsem (a Hármakból) egy gardinetszerű kosár-
ral, amelyben mindenféle gyermekápolási cikkek, játékok,
vitaminok voltak ízlésesen és stílusosan összeállítva. Köl-
csönösen boldog Karácsonyt kívántunk egymásnak.

– Az asszonykád ugye még nem a feleséged?

– Még nem.

– Szóval, melyik szobában van? Az egyik *káderben*, ugye?

Tradicionalisan káderszobának nevezték, neveztük a két-ágyas szobákat.

– Igen, ott vannak.

– Bevihetem ezt a kis szerénységet nekik?

– Köszönjük – természetesen – a 33-asban vannak. Elkísérlek, jó?

– Hát persze, te dojaen!

Egy pillanatra időzzünk a 33-as számnál! A 33-as és 34-es szobák közül választhattam – mindkettő kétágyas volt. Legyen kvázi-betlehem a hangulat – a krisztusi számú – a 33-as szobában! – gondoltam. Ez a miszticizmus a mai napig jellemző reám – sőt, egyre erősödik.

– Nagyon boldog Karácsonyt kívánok a Réthy családnak! Ezzel a kis kosárkával hadd köszöntse az egyik király a háromból a kis Réthy-csodát! – mondta mindezt úgy, hogy bármiről, Béluska *rejtelveiről* bárminemű tudomása lett volna. Egy percre *ismételten* földbe gyökerezett a lábam. Aztán éreztem, hogy egyszerűen a Menyhárt vezetékeve és a karácsonyi születés apropója mondatta vele a metaforát.

– Nagyon köszönjük, tanár úr! Bandi – azaz a főorvos úr mondta nekem, hogy így kell önt szólítani. Önnek is áldott Karácsonyt kívánunk.

– De aranyos kisfiú! Tiszta apja! Mi a neve? Mint az apjának?

– Csak félig – mondtam derűsen. Réthy Bélus.

– A szokásos irónia! Akkor sok-sok boldog Karácsonyt kívánok Béluskának. És természetesen Andrea asszonynak – és önnek! - fordult Teri felé.

– Teréz anya vagyok – de leginkább Teri nagymama. Ezzel elvette a meghökkenés életét. Áldott Karácsonyt a tanár úrnak is, és köszönjük a szép ajándékokat, nagyon kedves

és figyelmes öntől – és közelebb vonta magához a celofánba csomagolt kosarat.

– Remek, Bandikám! Úgyhogy gratulálok! De már menem is kell – vár a családom – csak úgy elszöktem otthonról. Kimondottan a kis Réthy kedvéért.

– Megtiszteltél. Elkísérlek.

– Áldott Karácsonyt mindnyájuknak! Jó kezekben vannak. Bandi egy mágus! – búcsúzáskor már ő is áldott Karácsonyt kívánt, érzékelve a Réthy család *stílusát*.

– Viszontlátásra, tanár úr, Isten áldásával – mondta Teri és Andi az egyik *királynak*.

– Még egyszer gratulálok, Bandikám! Szép családot van – lett. Vagy hogy is fogalmazzak?

– Lett! Nagyon köszönöm.

– Az osztályon minden rendben?

– Egyelőre nyugalmas minden – levonva a tegnapi sürgős esetet.

– Meddig maradtok?

– Holnap reggel leadom az ügyeletet – és utána hazaviszem őket. Hál’Istennek mindenki nagyon jól van.

– Csak így tovább, Bandikám!

– Még egyszer köszönök mindent!

– Én köszönöm neked ezeket, a ragyogó szempárokat. A te Karácsonyod tényleg áldott lett. Te doajen.

Bélus és az anyatej

Bélusunk a születése pillanatától valóságosan és jelképesen is az anyatejjel szívta magába a jóságot és a szelídséget. „*Ráadásként*” olyan pót-édesanyát is kapott Bélus, mint Teri.

Képzeljék csak el, hogy két angyal-anya és az én szerény személyem milyen egyéniséget kovácsolhat az ismeretlen ember fiából, mint gyermekpalántából! Meglátjuk. Reméljük és hisszük, hogy meglátjuk.

Azon a második karácsonyi napon már nem esett a hó. Szülni sem „akart” senki. Csendesen, békésen, szeretetteljesen teltek a percek, órák. Amióta Bélus anyatejet kapott, lényegében nem hallottam sírni – és a mamák szerint sem sírt komolyan. Teri hitves-kedvesem azon a karácsonyi estén jó tempóérzéssel kapta el a karomat a folyósón – átka-rolt – majd átölelt – a páciensek és a nővérek a vacsorával voltak elfoglalva.

– Édes Bandi-párom! Nagyon hálás vagyok neked. Amiért többlet értelmet adtál az életemnek. A szerelem és szeretet olyan hőfokát érzem irántad, hogy a tükrömben már-már egy pompeji maradványleletet látok, amikor elé állok. Te lettél az én konzerváló látám. Nem szeretnék soha, de soha elveszíteni! Közeledj bátran Andihoz – minden tekintetben. Megérdemlitek egymást.

– Te édes Teréz anya reinkarnációja. Mindjárt megeszlek – annyira szeretlek. Nélküled Andi sem, én sem boldogulhatunk. Csak veled és általad! Az a szép és jó mi háromszögünkben, hogy szabályos, hogy tökéletes. Mindhárman egyenrangúak vagyunk – és azok is kell, hogy maradjunk!

– Mikor fogunk szeretkezni?

– Holnap este. Már én is nagyon szeretném! Itt nem akarom – ez a munkahelyem. Meg aztán otthon valahogy jobb is. Ugye?

– Igazad van! Már nem vagyunk kamaszok. Ha kamaszok lennénk, azért találnánk rá módot, hogy gyorsan – hipp-hopp.

– Igen – igen. Én is voltam kamasz. A huzattól is erektáltam. Fantasztikus ez a nemi ösztön. Most már men-
nem kell, Terikém. Menj vissza Andihoz és Bélushoz! Ha

bármilyen gond lenne, azonnal csengessetek és hívj a mobilon is – rögtön!

– Vigyázz Magadra!

Még Karácsony első napjának estélyén, amikor rendezhettem a gondolataim, eszembe jutott, hogy megígértem Kornél atyának, hogy értesítem. A királyaimból a második, másnapra, délutánra ígérte az érkezését – és nem is sokkal Menyhárt tanár úr után, Gáspár Kornél atya kopogott a 33-as betegszoba ajtaján.

Amikor már én mentem be, akkor már az atya elköszönőfélben volt. Gratulált nekem – és nagyon örült, hogy Andreát ilyen boldognak és kiegyensúlyozottnak láthatta Béluskával. Andi megmutatta Kornél atya ajándékát, Máté evangéliumának bőrkötéses díszkiadását, melyet Bélusnak *dedikált*.

– Kedves főorvos úr! Örülnek, ha a mi plébániánkon keresztelnék meg Bélust! Kérem, fogadja el a Katolikus Egyház védőszárnyát!

– Köszönöm, kedves Kornél atya! Családunk hamarosan eldönti, hogy a keresztséget a fiunk melyik egyháztól kapja meg. Bárhogyan is döntünk majd, az ön kedves, megtisztelő és értékes ajándéka Bélus legfontosabb olvasmányainak egyike lesz.

Béluskánk végül a Református Egyháztól kapta meg a keresztséget, Szilveszter délelőttjén. Teri és az én *szavazatommal*, 2:1 arányban újfent *győzött* a reformáció. Andi, a drága páratlan *párunk* megértette az érveinket és Ady Endre egyetemes szavát, mellyel kálvinista kis Jézusért kiáltott. Oh, ha egyszer leülhetnék egy kávéházban Ady mellé, és elmondhatnám neki, hogy én megtettem minden tőlem telhetőt az *új Krisztusért*! Biztosan meg lenne velem elégedve. És ennél rangosabb elismerésre nem is vágnék.

A titkom meg tudtam őrizni. Ebben Béluska is segített a maga tökéletességével, egészségével. A két napkeleti bölcsünk megjelenését és *hódolását*, ajándékait az egyik énem véletlennek értelmezte. A másik, az idealista énem pedig várta a harmadik *királyt*. Úgy éreztem, hogy a Mindenhátó minden mozdulatom figyelemmel kíséri és egyengeti az útjaim – hiszen nagyobb akadályokba nem ütköztem. Minden fontos *ajtot* nyitva találtam és találok és két őrangyal is van velem. *Légy jó mindhalálig!*... Az öncenzúráam is ennek szellemében alkalmaztam. Lássuk be, hogy mindnyájunkban működik öncenzúra. Az öncenzúra szót elsősorban és általában is a Kádári éra irodalmi, film-, színház- és sajtótermékei kapcsán szokták emlegetni. Valójában az önkontroll fogalmat próbálom árnyalni.

Úgy ítélt meg, hogy Andi és Teri a háromnapos Béluskával már elhagyhatják a kórházat. Csodálatos fehér, havas volt a budai táj. Már két napja nem esett a hó. Az utak jól járhatók voltak, mégis kimondottan óvatosan vezettem az autónkat – tekintettel a kisedre és az angyalkáimra. Már egy napja nemigen gondoltam a harmadik királyra – amikor egy piros lámpánál várakozva balra pillantottam. Meglepetésemre egy óriás poszterről természetes télapó figura nézett rám – a tenyerén egy kisautó volt. *Ajándék CASCO a Boldizsártól!* A harmadik bölcsünk télapónak öltözve egy autószalón reklámszlogenjével üdvözölte Béluskát. És minket.

– Nézzétek, lányok! Íme, a várva várt Boldizsár király. Így köszönti Béluskát.

Összeállt a kép. Gondoltam, kedélyes és elégedett mosollyal. A *van vagy nincs Isten* egy újabb jellel üzent nekem.

Andi szoptatás közben is imádkozott, rózsafüzéreket mondott – Madonnáról és más szentekről szóló dalokat énekelt. Béluska az anyatejjel egy időben kapta az édesanyja

keresztény lelkületét. (Mert, ugye egy klón gyermeknek is van édesanyja – nevezetesen a szülőanyja.)

Karácsony és Szilveszter között, mint annyi mindenki más az egészségügyben is, én is dolgoztam. Egyik este hazatérve a nappaliban találtam a két angyalom. Andi Béluskát szoptatta. Teri meg csak csodálta, amint a fia tempózik a másik anyja duzzadó, csodakörte kebleiből.

– Szép estét a szent családnak! – köszöntöttem őket.

– Köszöntünk téged dicső lovag: André-As

– Isten hozott Bandika! Nézd – a fiad miként lakmározik!

– Ezt a cumit, ugye te is bekapnád? – kérdezte Teri kisé derűsen.

– Ezek a bimbók most Béluskát illetik!

– Most...

– De Terikém! Bandi ma este megkaphatja a te cumikáidat!

– Milyen jó, hogy ennyi cumija van két angyalnak – és önzetlenek! De az illatokból érzem, hogy finom vacsora is vár.

– Igen-igen. Bélus után mi következünk. Hideg svédasztal a meleg konyhában és étkezőben!

Teri szeret játszani a szavakkal – ezt éppoly tehetségesen teszi, mint a keze az ecsettel a festést.

Mindhárman a megszokott helyünkön ültünk – Bélus pedig Andi mellett a tologatható kiságyban gagyogott. Az asztal közepén a négy égő adventi gyertya akkor este is a négy életet is jelképezte, akit szeretni szegődtünk egymáshoz.

Karácsony után – Szilveszter előtt – Bélus keresztelőlőjéről is döntöttünk.

– Most, hogy eldőlt, hogy Bélus kálvinista lesz – azért én még...

– Ne is folytasd, Andikánk! Mindkettőnk nevében mondhatom, hogy Bélus neveltetését úgy szeretnénk, ha az mindhárunk összhangján, harmóniáján alapulna!

– Szóval csak azt szerettem volna kérdezni, hogy énekelhetek-e Bélusnak katolikus egyházi dalokat?

– Aranyos vagy kis nagylányunk. Természetesen énekelhetsz neki – fogta meg Teri, Andi kezét.

– Béluska előbb vagy utóbb úgyis a maga útját fogja járni – mondtam, kissé megfélekedve a titkomról – a titkos *hitemről*. Bízom és hittem abban, hogy Bélus órája elkezdett ketyegni. Körülbelül harminc év múlva megpróbálja majd újra megváltani a világot. És bízom ma is – és abban is, hogy az én ketyegőm nem áll meg addig, és megélhetem, hogy a fiam – az ember fia, Bélus lesz a megtestesült Bizonyosság.

Menyhárt tanár úr szerint a pár napos Bélus hasonlít hozzám. S ezt az angyalkáim is megerősítették. Ezt próbáltam örömmel konstatálni. És ahogy teltek, múltak a hetek, hónapok – Bélus tényleg felvette a vonásaim. Erre magyarázatot találni csak egy ismeretlen dimenzióban lehetne. Hiszen itt nem kutya kezdett hasonlítani a gazdájára – vagy fordítva.

Hanem az ismeretlen élettelen anyag megtestesült, és az egyik *szülője* úgy kezdi érezni, hogy az hasonlítani kezd öhozzá.

Bélusunknak isteni dolga volt – két angyalka is babusgatta, etette, játszott vele, tette tisztába, fürdette. Két anya is tanította neki a csodálatos magyar nyelvet. Én, már csak a munkám miatt is, jóval ritkábban kerülhettem kapcsolatba Bélussal. De ha igen, akkor annál bensőségesebben. És én is ugyanarra a páratlan apai anyanyelvre tanítottam.

– Béluska rád másképp, szebben mosolyog, mint reánk! – mondta nekem sóhajtva Andi.

– Ugyan, csupán azért tűnik így, mert engem ritkábban láthat. És jobban örül nekem – mondtam.

Titkon mégis megszorított egy érzés, hogy Bélus *tudja*, ki vagyok. És a titkos érzések jönnek, mennek, amióta Bé-

lust a világra segitettem. A vér szerinti gyermekeimért, Andikáért és Bandikáért is tűzbe tudnék menni. Bélushoz valami titokzatos szeretet-többlet is köt.

Közös fürdés

Már újév január vége volt. Angyalka-névnap – a szinte állandóan mosolygó – még álmában is – és mérsékelten örökmozgó Bélusunk már több mint egy hónapos volt. Fáradtan tértem haza – a résnyire nyitott ajtajú fürdőszobából vidám pancsikolás, Bélus csacsogása, anyagi nevetés hallatszott. Kopogva beköszöntem a két, habfürdőben ülő sellőmnek és Béluskának, aki egy óriás mosolyt dobott felém.

– Szép estét a fürdő istennőknek! Hol van a harmadik grácia – nem látom?

– Isten hozott, Bandikánk!

– A harmadik grácia Ámorra változott – és Bélusnak szólíttatja magát – és éppen négy cicivel játszik.

– Irigylésre méltó – mondtam derűsen.

– Ugorj be közénk – Banduska! De lehetőleg ne ruhában! – mondta sejtelmesen Andi.

– Elférnék én is? – kérdeztem butusnak tettetve magam – hisz abba a hatalmas élménykádba még a világ legerősebb embere is befért volna.

– Nincs kibúvó! – jelentette ki Teri határozottan. Csak akkor kapsz vacsorát, ha megmosod a hátunk – és Bélusét is. Meg aztán a triumvireknek a kádban is össze kell tartaniuk! Csak azt ne mondd, hogy nincs kedved hozzá!

Hamarosan be is következett volna a meztelen igazság. Már a nadrágom toltam le, amikor eszembe jutott Béluska, akivel éppen Teri játszott. Ha ez bűn, amit elkövetni készü-

lök, akkor ő biztosan megbocsát majd nekem. Nem is terveztem *többet* a közös fürdőzésnél. De, mint később kiderült, ember tervez, Isten végez. A szerelem istene, akkor este elvetette a kockát.

Beülve közéjük, rögtön megkaptam Béluskát, aki nagyon élvezte a helyzetet – engem is. De Andi tápláló keblein érezte magát a legjobban.

Pár mondatban elmeséltem nekik a fárasztó napom: két gyermeket segítettem a világra. Mindketten épek, egészségesek voltak.

– Amíg ti leszappanozzátok egymást, addig én lefektetem Béluskát a kiságyba. Utána jövök közétek, és kapom az általános mosdatást – mondta Andi mosolyogva.

– Remek. Így legyen! – mondtam.

Nagyon boldogok voltunk akkoriban – nem törődtünk a világ dolgaival, bajaival – csak egymással és Bélussal. Én, persze, a hivatásom kapcsán törődtem az emberekkel – a munkámban. De az ország, világ dolgai nem érdekeltek.

Akkor este, amikor Andi kiment Bélust lefektetni – Teri nagyon érzékeny közeledett hozzám a kádban. Ez persze megszokott volt köztünk – de nem így, hogy bármikor bejöhet Andi. És Andi be is jött – nem is kopogott, igaz, nem is csukta be korábban az ajtót. Hónapokkal korábban ajánlottam neki a *„Kopogtatás nélkül”* című verset. Andi most erre hivatkozott:

– Már itt is vagyok – *kopogtatás nélkül!* Ollé! Banduska! Te hogy megváltoztál! – mondta Teri stílusában, látva az én *indulatos* férfiasságom.

És már mögöttem is volt és szappanozni kezdte a hátam.

– Most cseréljünk helyet – és te szappanozd a hátam. Én meg Terit fogom – mondta nekem.

Bátrabb lettem, hisz Béluska már az igazak álmát aludta Andi szobájában. És hamarosan bekövetkezett az, amit a két angyal előre eltervezett – szeretkeztem Andival.

Győztek az érzékek, a hormonok, a vágyak, az ösztönök. Újra József Attila gondolatai kerülgettek: *Le vagyok győzve, győzelem, ha van – de nincs, akinek megadjam magam.* Nekem volt kinek megadnom magam. Megadtam magam a váagnak, Andi és Teri akarátának.

Ezzel a közös fürdőzéses-szeretkezéses estével véglegesen kialakultak a háromszögünk, a szövetségünk határai. Illetve, lényegében határtalanná váltak.

Teri-párom egy csodálatos, önzetlen entellektüel – egy nagybetűs NŐ – aki be tudott hatolni a tudatalattimba – megosztott engem egy másik angyallal. Azt az Angéla-napi közös fürdőzést is ő *rendezte* úgy, hogy Andival szexuális kapcsolatba is kerüljek. A kocka végleg el lett vetve – a *kőfalak leomlottak* – de nem is voltak falak Andi és köztem. Attól a naptól Andi végleg feloldódott bennem – és én őbenne.

– Oh – Istenem – Andika! Terikém. Nagy a vétkem?

– Igen – elhintetted a magvadat Andinál – és meg sem csókoltad.

Ekkor Andi szembefordult velem, tágra nyílt szemeit becsukta, és hosszú, édes csókkal pecsételtük meg az angyali névnapot.

– Édes Bandikám, dokikám. Ez volt életem első csókja. Még soha nem csókoltam meg fiút, férfit! Engem *csak* megerőszakolt az a vadállat. Hál’Istennek, nem akart megcsókolni.

– Te vagy első és az utolsó férfi az életemben. Csodás vagy. És te is Terikém, köszönöm.

– Kezd helyreállni a vérkeringésem. Ki gondolta volna, hogy kamaszkorom egyik nagyszerű Berry White –dalát: *Te vagy az első, az utolsó, a mindenem.* Egyszer majd én

kapom meg egy *fehér* angyaltól egy fürdőkádban. Egytől? Kettőtől! Terikém? Szabad volt ezt?

– Nekünk, hármunknak – egymással most már mindent szabad, ami kölcsönösen jó.

– Köszönöm nektek kedveseim, édeseim – altató nővéreim. Mindjárt itt, állva, a vízben elalszom.

– Majd bent, velem – ha tudsz! Andi Béluska álmát vigyázza majd – én pedig a tiéd, te Zsivágó! Ugye Andi?

– Igenis, Teri anyu. De, ugye, Bandika, bejössz majd a lefekvésetek előtt egy jó éjt puszira hozzánk?

– Mint mindig. De ennek a kérdésnek volt egy kis éle is. Ugye?

– Igen, jól érzed. Csodálatos jó volt, ahogy hátulról átöleltél. De mikor fogsz lefeküdni velem?

– Andikám – csacsi, édes bogaram! Előttünk az élet. Ne rohanj! Te csók-királylány.

– Te adtad az első csókot a számra. Remélem, hogy te fogod az utolsót is adni, mielőtt meghalok.

– Oh – te boldogságos angyal-mama! Ne fájdítsd a szívem! Teri és te adjátok majd nekem az utolsót – száz év múlva.

– Bandikám, Terikém. Hadd aludjak ma nálatok – veletek! Átviszem Bélust is. Most nagyon szükségem van arra, hogy Bandit érezhessem mellettem. Meglátjátok – jó lesz!

– Jól van. Bandika láthatóan nagyon fáradt. Azért a kádban én is nagyon megkívántam. Terikém – mielőtt becsaltatok a vízbe – ugye egy finom vacsora volt a mézes madzag?

– Minden el van készítve, meg van neked terítve. Andi-val így vártunk téged.

– Teri terített. Ez, ugye, alliteráció? Én készítettem a szendvicseket, Béluska meg nézte az angyalok szorgoskodását.

– Az angyalaid jó étvágyat kívánnak. Mi is mindjárt megyünk.

– Kitoltam ide Béluskát. Nézzétek, milyen aranyos, ahogy alszik a fiunk!

– Drága vagy, hogy így mondd: fiunk. Sohase akarod őt kisajátítani.

– Ki-sa-já-tí-ta-nám én őt – de nem lehet. Mert ő a mi fiunk. Mindhármunké.

– Köszönöm nektek a terülj-terülj asztalkát.

– Váljék egészségedre! Egészen legyengültél. Ebben a hármasszexben.

– Meg napközben – két baba születése közben – mondtam Terinek mosolyogva.

Szándékosan nem ettem tele magam a sok finomsággal, melyet az angyalaim készítettek. Valóban igen fárasztó, mozgalmas napom volt – a fürdőszobai erotika is álmosá tett. Teri újra a nappaliban ágyazott nekünk. Béluska egy kicsit felébredve úgy döntött, hogy az apja helyett játszik még egy kicsit az anyja, Andi csodásra dagadt emlőivel.

– Vedd le Bandikám a köntösöd! Ma éjjel érezni akarom a bőröd is. Mint mindig – a szuszogásod – és a csodás kez – a balkezed. A jobb Andié lehet.

Béluskára való tekintettel nem csökkentettem a nappali éjszakai hőmérsékletét. Mindhárman éltünk a meztelenség minden előnyével. Egymásba gabalyodva elaludtunk. Velem az élen. Éreztem, ahogy Andi és Teri simogatnak. Jó éjt puszikkal és csókokkal halmoztuk el egymást – majd átadtuk magunkat az álommanóknak, akik Béluska után minket is álomba ringattak.

Amire nem gondoltam

Amikor Andreát, a 18 éves volt apacalányt magunkhoz vonzottuk – a közös gyermekkel, a családi szövetséggel, a szerelem és szeretet kölcsönös kibontakoztatásával – akkor valahogy nem jutott eszünkbe gondolni Andi szemérmetlenül ifjú voltára, ébredő és természetes szexuális vágyaira, egészséges ösztöneire.

Az Andival történt közös fürdés közbeni aktus utáni napon, amikor a felelősségteljes munkám mellett erre volt egy kis időm, arra gondoltam, hogy a jövőben nagyon ügyesen kell navigálnom – közel ötven évesen – a két angyali sziget között, hogy – szövetség ide, szövetség oda – ne legyen, ne lehessen konfliktus a két élet-párom között, és sértetlen maradjon az a csodálatos békés harmónia, amely jellemezte a kapcsolati háromszögünket.

Bár Andi már nagykorú volt, szült egy kisdedet, mégis sok szempontból még éretlen, gyermek volt. Sokszor gyermeknek is éreztem.

Teri és én már összeforrtunk, oldódtunk. Ezért is éreztem úgy, hogy azon a bizonyos közös fürdőzés utáni másnapon, hogy segítséget kérek tőle Andi és az erotika *ügyében*.

Ismételten kérhettem tőle tanácsot, hiszen még Andi áldott állapota alatt is beszélgettünk a várható, sok szempontból kiszámítható helyzetről – rólam, a férfiasságomról, a hűségünkről, Teri önzetlen szeretetéről, gondoskodásáról. Teri egyik kedvenc dala a „*Szerelemvonat*” című régi sláger. Kettőnk szerelmi szövetségét sokszor nevezte szerelemvonatnak.

– Andi újfelszálló a vonatunkon – velünk jön. És most már Béluska is velünk utazik – mondta halkan Teri. – Soha nem felejttem el, hogy Banduskám, te vagy a mozdony. A sebességet, az útirányt te határozod meg.

– Részben igen, ami a sebességet illeti. De az irányt csak is együtt dönthetjük el, drága, egyetlen kalauznőm.

– Teréz anyu, mint kalauz?

Most és mindörökké én vagyok, én kell, hogy legyek a túlfűtött mozdony. Andika és a gyerekek az utasaink. Teri természetesen jóval több, mint kalauz és katalizátor. Ő a szén és a víz. Nélküle a gőzmozdony csak egy *élettelen* acélmonstrum.

– Mennyire vagy ma fáradt? Milyen napod volt?

– Viszonylag nyugalmas. Miért kérded?

– Andikánk ma egész nap szinte csak rólad és a szexről beszélt, kérdezett.

– Igen – ezt is szeretném veled megbeszélni!

– Drága kedvesem! Ma este menj be hozzá – amikor már Béluska alszik – és mutasd meg neki, hogy mennyire szeretsz engem és őt együtt! Megérdemlitek egymást. Majd csak sorra kerülök egyszer én is.

– Te zabálnivaló humorzsáknyi tökmag.

– Nagyszerű lány. Lány? Asszony! Megérdeemel téged. Téged és az erotikád. Én már annyi szépet, jót és kellemeset kaptam tőled, hogy az emlékeimből is meg tudnék élni.

– De, ugye még nem temetsz?

– Jól tudod és érzed, hogy nem úgy gondoltam. Te már a részem lettél – összenőttem veled. Menj be bátran Andihoz! Jelképesen én is veled leszek, és csókolom azt a földre szállt angyalt. Béluskát is neked köszönhetem. Nagyon jól érezted és tudtad, hogy csak Béluskával lehet teljes az életem.

– És az én életem is.

– Tudom – Andi csak a ráadás – hab a tortádon.

– Mint minden hasonlat, ez is sántít egy kicsit. Ő maga a torta! Nélküle nem lehetne Béluska sem. Te is tapasztalhattad, hogy ő is kivételes ember – közénk való. Ez így félreérthető. Mellénk való, hozzánk való.

– Tudom, tudom – masinisztám. Fogod már ma este bírni Andi tempóját? A tegnapi villám szex után?

– Ezt bízd a doktor bácsira! Ha Béluskát sikerült – igaz isteni segédlettel. Akkor talán majd Eráto segítségét is kérem. Jó?

– Eráto? Csak nem erotikus verset szeretnél írni Andihoz – ma este, nála?

– Jó, jó! Akkor Eros fog segíteni. És te is. Drukkolsz nekem? Én nem tudnám elviselni, hogy egy másik hím hozzád érjen.

– Látod, látod? Ezért vagyok én Teréz anya – és nem te. Andi biztosan nagyon boldog lesz, ha ma este nála alszol el. És ez neked is jó lesz. Én pedig azért leszek boldog, hogy mert tudom, hogy ti is azok vagytok. De, tudod mit? Megbeszélem Andival, hogy én odaadlak téged ágymelegítőnek. Cserébe megkapom Béluskát – ideveszem őt magam mellé a helyedre. Ugye támogatod a kéréssem?

– Igen, drágám, mindenképpen. Erre én is gondolhattam volna.

– Andi azt mondta, hogy már reflexszerűen felébred, amikor szoptatni kell Béluskát.

Most majd átjön hozzám szoptatni. Mozgalmas éjszakánk lesz. És középpontban továbbra is Béluska. Te is megfogod kóstolni az anyatejet? – nézett kajánul Teri.

– Miért is ne? Most, hogy mondom.

Valóban nagyon mozgalmas éjszakánk volt. Bélus Terivel aludt. Mi pedig Andival. Mindent elkövettem, hogy az első, velem kettesben töltött szerelmes éjszakája örökre emlékezetes legyen. Bevallom, nekem is csodálatos és mámorító volt Andi kéjes elolvadása a karjaimban. Hálás vagyok az égi Mindenhatónak, hogy Terit és Andit, e két földre szállt angyalt mellém rendelte. Néha álám, néha főlém. De ez most már inkább Bokaccio stílusa.

Ide kívánczik egy még kamasz koromban megtanult, de igazán csak később megértett Rákos Sándor-versrészlet: (A címe: Három Szabó Lőrinc maszk) *Erkölcös vagy övön alul? Remek. De övön felül sokkal nehezebb.*

Másképp; Kép-más

Csodás volt az ébredés Andi mellett – is. Másképp volt lenyűgöző, mint Terivel.

– Adjon Isten jó reggelt az én Casanovámnak! Nézd a fiad! Ott folytatja, ahol az apja az este abbahagyta.

Imádtam nézni Bélus szoptatását. És Andi Teri stílusú humora is külön élmény volt. Hónapról hónapra érzékelhető volt, hogy Teri és Andi barátsága egyre mélyült. Teri intellektusa, stílusa, humora és hozzáállása a gondokhoz, problémákhoz úgy rakódott át Andira a naponkénti hosszú együttléteik alatt, mint valami elektrokémiai bevonat.

– Téged is áldjon a Teremtő – én édes Máriám!

– Elszóltad magad? Szeretném, ha egyszerre lennétek a melleimen... apja és fia! Csodás érzés lenne! Gyere! A tiéd a bal.

– De csak egy kicsit. Most Béluska a főszereplő.

– Ezt kellene látnia Terinek! Ő olyan jóságos. Nagyon örülne a boldogságunknak. De még alszik.

– Bizonyára – de jobb, hogy most szunyókál. Hamarosan bemegyek hozzá, és csókkal szeretném ébreszteni.

– Aranyos vagy! Tudd, hogy nagyon szeretlek – a kompenzáló lelkiismeretteddel együtt.

– Én is nagyon szeretlek – Béluskánkkal együtt. És Terivel együtt! Soha ne tévesszen meg egy kéjes éj! Az első és legfontosabb a hármunk szövetsége – Bélusért, egymásért – mint a Dumas-regényben: *Egy mindenkiért, mindenki egyért!*

– Értem – édes D'Artagnanom.

– Az előbb még Casanova voltam. Honnan tud egy apácanövendék Casanováról?

– Először is – már nem vagyok novícia! Másodszor pedig, még az ősszel néztük meg Terivel a videótáradból, Fellini Casanova című filmjét.

– Szóval, Teri is részt vesz a megrontásodban – nem csak én?

– Teri egyszerre a barátnőm és az anyám! Nélküle te is én is árvák lennénk.

– Büszke vagyok reád.

– Nem rontasz meg te engem! Sőt – általad lettem ember – nemes ember. Árvaként, majd novíciaként csak vegetáltam, dacára annak, hogy az Egyház befogadott. Te és Teri nemcsak befogadtatok, de értelmet adtatok az életemnek. Ugye újra meg fogsz termékenyíteni? De most már nem mesterségesen.

– Igen – természetesen. Szóval – természetesen foglak, ha Isten úgy akarja!

– Imádkozom érte, érted, mindhármunkért – most már négyünkért.

Teri is szereti nézni, ahogy szoptatom Béluskát. Közben vázlatokat készít és fest.

– Igen, láttam. Csodálatosak a képei – gyönyörűek vagytok.

– Láttam egy vázlatot Teri félkész képei közül. Azon Bélust 12 kis Ámor veszi körül.

Megszámoltam –12. Szerinted, miért pont 12?

– Talán azért 12, mert az, pont egy tucat! Vagy, mert így jött ki jól a képszerkesztés – vagy ki tudja? Majd megkérdezem tőle. Jó?

– Teri is, én is érezzük, hogy Béluska nagy EMBER lesz.

Felemelő érzés volt hallgatni e szavakat.

– Ő már most is páratlanul kapitális emberke.

Andi nem tudta, nem is tudhatta, mire gondolok e jelzővel.

– Ezt is nagyon szeretem benned, hogy néha, és olykor gyakran olyan szavakat – nekem idegen szavakat használsz, hogy utána irány az idegen szavak szótára... és hajrá a keresés!

– Ez is a tanulás lényege.

– Nagyon sokat tanultam már tőled és Teritől is. Tőle, talán még többet – mást. Te sokszor közvetetten tanítasz, Teri inkább közvetlenül. Akár tanár is lehettél volna.

– Nem lettem, mert eltanácsolt az egyetem fura ura. Az a bizonyos Horger Antal úr. Így, most egész népemet tanítom – köztük téged – *te édes mostoha*... Andika...nem közpiskolás fokon. Nos – kinek idéztem ide a szellemét e szabad idézettel?

– József Attiláét – de ezt a tudást is neked köszönhetem, hiszen te adogatod a kezembe az ő verses kötetét is. A napokban olvastam a nőgyógyászati könyveidet is. Azt olvastam, hogy amíg szoptatok, nem eshetek teherbe. Hogy van ez? El is felejtettem, hogy mi ezt áldott állapotnak nevezzük.

– Igen, ez így van. Általában, de nem kizárólagosan.

– Szeretném Béluskát sokáig szoptatni – de szeretnék tőled újra babát is.

– Andikám, mindennek eljön az ideje. Van, amikor az a jó, ha nem teszünk semmit. Ez alatt most azt értem, hogy természetesen élünk. Hiszen, mi, emberek is természeti lények vagyunk. A Mindenható teremtményei. Még, ha úgy mond civilizálódtunk is. Bár, ez nem mindig látszik minden emberen... néha... gyakran.... Én, mint orvos, természetesen beavatkozom, preventív, megelőző lépéseket teszek a szervezet öngyógyító mechanizmusát erősítem, ha szükségét látom.

A Szent Család

Teri nagyformátumú festménye a „*Szent Család*”, talán már Béluska megszületése előtt is készülöben volt – legalább is „*fejben*”. Később Andi is említette, hogy látta a készülő művet, de Teri azt szerette volna, hogy meglepetés legyen és gondosan takargatta. És én természet-

sen, kellő, megértő diszkrécióval csak akkor mentem be Teri műtermébe, ha ő hívott. Aztán egy hideg, szeles Valentín-napi estén, amikor kis figyelmességekkel készülünk egymást meglepni, Terikénk kiállította a Szent Családot a nappaliban, a szokásosan ízlésesen és választékosan megterített vacsorai asztal mellett. A megdöbbenéstől és a meghatódottságtól le kellett ülnöm. A szeplőtelen Madonna arca Andi volt – József én. Mellettünk Szent Anna – Teri önarcképével – gondoskodó szeretettel nyúl a kis Béluska felé. Akarva, akaratlan a Jézuska-Béluska analógia a vásznon életre kelt. Vajon az élet, a nagybetűs élet visszaigazolja-e a titkos várakozásomat? És Teri, mint látjuk nyílt várakozását? Ha Bélus kinyilatkoztatásáig még közel harminc évet *kell* várnom – gondoltam akkoriban –, akkor nem biztos, hogy megélem az új Megváltó újbóli eljövetelét.

– Valentini szeretettel, nektek, nekünk! Nos – mi a véleményetek? – kérdezte Teri.

– Az, hogy szóhoz sem jutok a csodálattól!

– Lenyűgözően szép és megkapó – Terikém. Ha élne Leonardo da Vinci, akkor biztosan irigyelné a jobb kezéd – mert neki csak a bal volt ilyen zseniális.

– Hogy te miket tudsz Andika!

– Ezt a tudásom is neked köszönhetem. A te balkezességed kapcsán hívtad fel a figyelmem a balkezes mesterre – és én utána olvastam.

– Itt természetesen nincsenek glóriák. A festmény végleges címét ráírtam a kép hátuljára – remélem, hogy egyetértetek a vele: *A család szent*. A mű kész – az alkotó ma este pihen.

– Mi az hogy! Csodálatos harmóniában gondolkodunk. Ezt a változtatás, akár én is kitalálhattam volna. Ámen!

– Így van! A mi családunk szent! Milyen szépnek festetél engem Terikém!

– Azért, valóban szép vagy!

- Még a kis Béluska is milyen jól felismerhető!
- Egy édesanyának! Helyesbíték – az édesanyáknak. Hisz mindketten édesek vagytok. Béluska és az én édesem.
- Kérek ötleteket! Hol függjön a kép?
- Abban a sarokban, ahol a karácsonyfánk szokott állni. Azon falrészen, ahová nem süt be rá a napfény – mondta Andi határozottan.
- Ennél nem lehet jobb hely – mondtam halkan.
- Szerintem se. Akkor ezt jól megvitattuk.
- A kép megvilágítását majd én elkészítem. Meglátjátok, hogy egy kis fénysugár, Béluskára célzottan, még jobban emeli a bensőséges hatást.
- Te ehhez is értesz, Bandika?
- Közel negyven éve nem volt ebben a házban villanyszerelő. Már általános iskolás koromban 220 Voltot is szereltem. Majd műegyetemi diákként felújítottam a régi vezetékhálózatot.
- A mi doktorkánk villanyszerelő is egyben. És jó szerető is. Ezt a kis szójátékot nem hagyhattam ki – jegyezte meg Teri derűsen.
- Jó szerető? Kitűnő szerető. Jeles! – mondta nevetve Andi.
- Aranyosak vagytok. Valójában néha közepes, néha jeles. Ez egy jó átlag. Szóval Teri sem tévedett.
- A családuktól szentségétől így jutottunk el az én erotikus teljesítményem értékeléséig. Ahogy a százlábúnak száz lába van, úgy a boldogságnak száz arca van. Az egyik biztosan olyan, mint az a valentini esténk volt.

Március idusa

Amikor magamról, Bélusról és a családomról mesélni kezdtem, akkor is március 15-e volt-, mint e mai napon. A régi rómaiak ezt a napot március idusának nevezték. Amikor először hallottam ezt a kifejezést, olyan sejtelmesnek éreztem, valószínűleg, mert Július Cézár meggyilkolásának napját jelölte. Az a március idusa, amelyre most visszaemlékezem, Bélus fiam első március 15-éje. A kis csecsszopó Megváltóm, aki néhány hónapja még csüggött anyja csodakeblein. Ki lehet az új Messiás, ha nem ő?

Talán a klón-természete lesz maga a csoda? Mivel és hogyan tudná ezt a sokféle világot *megváltani*? Tudna-e még valami újat tanítani? Odafigyelnének-e rá az emberek? Megértenék az üzenetét? Meg tudná-e állítani a világméretű elszegényedést, elbutulást, önzést – a terjedő lelki-testi degenerációt, a betegségeket, és az örökösödési törvények következtében létrejövő irgalmatlanul hatalmas és mérhetetlenül igazságtalan tőke- és vagyon-koncentrációt? Sok-sok ezermilliárd dolláros vagyonokat örökölnék a kisszámú, szerencsés helyre születő milliárdoscsemeték. Kortársaik százmilliói pedig adósságot, méltánytalan szegénységet, kilátástalanságot, betegségeket örökölnék. Az én Bélusom – a mi Bélusunk nekik fog majd hegyibeszédet tartani? Mi lesz, ha az ifjú Bélust jobban érdeklik majd a számítógépes játékok, a technozene, az autók, motorok vagy a küzdősportok, mint az *új időknek új dalai*, a szeretet tanítása? Mit tennék, ha Bélus majd jobban vonzódna fiúkhoz, mint a lányokhoz? Kell-e nekem ezektől félnem?

Sokszor éreztem én is, amit József Attila írt, az *Az Isten itt állt a hátam mögött* című versében. Eddig az én titokzatos Istenem így vagy úgy megvédett minden nagyobb bajtól. A sokat emlegetett tudatalattim azonban számtalan veszélytől retteg. Gondolataim szárnyaló csapongásának rendre azzal vetettem, hogy a kocka el van vetve: Bélus él,

és élni akar – és, ha a mennyei Atyja úgy akarja, majd *aktívalja* benne a Messiást, mint annak idején Júdeában, Poncius Pilátus helytartósága idején tette. Az biztos tény, hogy Andi nem Szűz Mária, én sem vagyok József, nem fogom Bélust ácsmesterségre tanítani. De, ismerve magamat, figyelni és segíteni fogom a fejlődését, és természetesen születése óta a szükséges orvosi vizsgálatokat elvégzem, elvégeztetem rajta. Hála Istennek, jó értelmű meglepetést produkál azzal, hogy lényegében ötéves koráig nem volt beteg, ami valószínűleg példátlan lehet a gyermekgyógyász kollégák praxisában is. Ennek megítélésében meghatározó szerepet játszik a szeretetteljes gondoskodás, az anyatejes táplálás hossza, az ismeretlen genetikai háttér is. És hiszem, mert hinni akarom, az isteni gondviselés is.

Visszatérve Béluska első március 15-jére, szinte nyár eleji meleg reggelrel köszöntött be a halványítható, másítható nemzeti ünnepünk. De bármit is tesznek vele jövő-menő szélhámosok – azaz a jöttmentek –, az ünnep lényege, értelme, üzenete minden magyar hazafinak tiszta marad.

Pár napja még úgy volt, hogy ügyelnem kell e napon. De szerencsére másképpen alakult, és szabad lettem. Úgy terveztem, az angyalaimmal összhangban, hogy ebéd után át-autózzunk a Városligetbe. Elszomorító volt látni az autóból, hogy mennyire foghíjas volt a nemzeti színű zászlók „gyakorisága”. Nem is beszélve arról, hogy jó, ha minden harmadik járókelő viselt kokárdát. Az 1848/49-es szabadságharcunk hősi halottai, invalidusai, a megtorlások hős mártírjai mit szólnának, látván ezt a közönyt, ezt a becstelenséget? Emlékszem, hogy gimnazista koromban is *téma* volt, lehetett a magyar trikolor, a kokárda viselete, mérete. Még az ún. szocializmusban is több ember tűzte magára büszkén a kokárdánkat, magyarsága e szép jelképét. Akkor is, mostanában is voltak és vannak rengetegen, akik *azért* feltűztek valami miniatúrát, amelynél kisebb kokárdát már

nehezebb lett volna készíteni. Miért *félnek* tőle? Aki viseli a kokárdánkat, azt nem vagonírozzák be és irány a KZ-láger! Vagy mégis valami hasonlótól kell *tartani*? Milyen pszichológiai *manipuláció* lehet ennek a hátterében?

Talán nem is lenne szabad minden mögött a bábost, bábosokat keresni, látni!

Az autónkat a volt ún. Felvonulási téren parkoltuk le, majd gyalogosan toltuk Béluskát. Az ő babakocsija is kapott egy általam *normálisnak* vélt méretű, kb. 8 cm átmérőjű kokárdát. Természetesen nem én szeretném a kokárda-standardot meghatározni!

– Hamarosan bemutatjuk Béluskát Gábrriel arkangyálnak. Innen már látszódik is! Annak a korintoshi oszlopnak a tetejéről néz majd le ránk.

– Azt nem obeliszknek hívják?

– Háááát. Nem egészen, Terikém. Az obeliszk négy oldalapú. De most ne nyissunk erről vitát! Világos, Peli-kán?

– Igen is – Virág elvtárs!

– Nekem is elmondhatnátok, hogy mi is a párbeszéd! – szólt Andi.

– Ezek szerint még nem láttad a páratlanul nagyszerű „*Tanú*” című magyar filmet. Otthon meg is van a videó-tárunkban. Na, majd egyszer. Jó?

Amikor éppen az előttem gördülő gyémántra, Béluskára mosolyogtam, hirtelen odalépett hozzám egy férfi:

– Szia, Bandi! Hogy vagy? Ti is a nagygyűlésre mentek?

– Szervusz. Most egy kicsit bajban vagyok. Természetesen felismerlek, de a neved valahogy. Segíts, kérlek!

– Együtt voltunk kopaszok – katonák – Kalocsán. Én a harmadik században, te pedig, ha jól emlékszem, a negyedikben.

– Igen, jól emlékszel.

– Tóth Ottó.

– Hát erre valóban emlékezni kellett volna, már csak a „*kabarés*” neved miatt is. Jókat fociztunk egymás ellen.

– Igen, emlékszem a bal lábadra és a stílusodra – na meg a humorodra!

– Oh, köszönöm. Íme, a kis-nagy családom – ő pedig a trónörökös, Béluska.

– Tiszta apja. De aranyos.

– Köszönjük, kedves Ottó! – szól mosolyogva Teri, és lassacskán elindult.

– Ti is a nagygyűlésre mentek?

– Nem igazán. A szép, napos tavasz hozott ki minket a Ligetbe. De nem is lenne szerencsés Béluskával tömegbe menni.

– A kokárdáitokból látva reménykedem, hogy nem vagytok ál-liberálisok. Ugye érted?

– Persze, hogy értem. Leginkább azt tudjuk, hogy mik nem vagyunk.

– Magyar keresztények vagyunk. – szólalt meg Andi.

– Akkor itt a helyetek a nagygyűlésen. Az elnök kb. egy óra múlva mond beszédet, mint mindig március 15-én.

– Meglátjuk – esetleg majd visszafelé jövet meghallgatjuk az elnök urat.

– Meglátjátok – mindig nagyszerű beszédet mond.

– Igen. A kutya ugat – a karaván meg halad.

– Ezzel, mit akartál mondani?

– Ha most nem, majd később megérted. De erről eszembe jutott egy új aforizmám – idézve a régi, szép kalocsai időket, amikor védtük a szocializmust a NATO-tól. Ezt ajánlom neked búcsúzóul: *A pénz beszél, a karaván meg halad.*

– Már most értem. Isten áldjon titeket!

– Téged is, Ottó! Még találkozunk.

Valóban reméltem, hogy találkozunk. Ami be is következett kb. másfél éve, egy nemzetközi vásáron, Kőbányán.

A Hősök tere felől verbunkos zene szólt. Messziről konstatálhattuk, hogy gyéren gyülekeznek az itt már kivétel nél-

kül kokárdát viselő emberek, egyesek zászlóval, transzparenssal is. A Vajdahunyad vára felé vettük az irányt.

Útközben meglepődve láttuk, hogy a kokárda gyakorisága kb. 50%-osra csökkent. És ezt a hígítást nem a külföldi turisták okozták.

Visszatérve egy gondolat erejéig egykori Ottó cimborámra – szerencsére úgy alakult a szófordulat, hogy elkerülhettem az angyalkáim bemutatását. Bár volt többféle, mindhármunk által egyeztetett változat. Ha úgy alakult volna – Ottó azt a verziót kapta volna, hogy Andi a lányom. Ezt mi játéknak gondoltuk. Ugye megbocsátható *lódítás* lett volna? *Költő, hazudj, – de rajt' ne kapjanak.* A hármunk szövetsége akkora már régen megbonthatatlan volt. Béluskánk megérkezése a háromszögünk súlypontjába még nagyobb kohéziót idézett elő.

Béluskát a március idusa *hidegen* hagyta – őt csak a három szülője rajongó szeretete érdekelte. Ott, a ligetben mindhármunkat egyformán ölelte. De ha meglátta volna Andi csodakebleit, az anyatej ígéretével, nem lett volna kérdés, hogy kit *választ*. És ez így helyes!

A körsétánk végeztével érintettük az ünnepi pártnagygyűlés Múcsarnok felöli szélét. A szónokló pártelnök arra szerette volna rábeszélni a közönséget, hogy ne vásároljanak a hipermarketekben. Ez volt akkor a *forradalmi* ötlet. Ha arra próbálta volna rábeszélni a hallgatóságát, hogy mindenki egy vödör fekáliával – és nem kövekkel, nem tűzbombával – ostromolja meg a most már tudjuk, hogy reggel, délben és este, és még néha éjjel is hazudó ún. közszolgálati televíziót, akkor annak lett volna valami hatása. Hogy eredménye is, az kétséges. Ezt – mármint az ostromot, nem is olyan régen az MTV óriás reklámposzttere is sugallta a bp-i belváros járókelőinek.

Nem is voltunk kíváncsiak tovább „*korunk hőisére* – így, március 15-én. A kokárdát nem iselő, a Múcsarnok lépcsőin *hallgatózó* nagyérdemű nem tapsolta meg az elnököt, mint ahogy mi sem – szemben a téren lévő, néhány ezer még

hipnózis alatt lévő honfitársam. A velem egy követ fújó angyalaim és a még apolitikus Béluska elballagtunk a parkolóban lévő autónk felé. Közben elszörnedhattunk, elhaladva, egy banképület borzasztó látványától. Jelképesen most gratulálok a környezetébe nem illeszkedő, diszharmónikus épület építését engedélyező építésügyi hatóságnak. Valahol itt szoktak gyülekezni évenként a homoszexuális exhibicionisták – majd végigvonulnak az Andrássy úton, bemocskolva a gyönyörű épületek övezte főutat. Ha ez a tendencia így halad tovább, akkor, mire én megöregszem, lesz *dolga* az én Bélusomnak – gondoltam magamban borúlátóan.

Valahol arrafelé parkoltunk, ahol manapság az 50. évfordulóra épített másik borzadmány, az ún. 56-os emlékmű áll – megosztva az amúgy is alaposan felszalámizott társadalmunk. De nem is ott, hanem feljebb, a lebontott Regnum Marianum helyén álló kereszt előtt parkoltunk. Emlékszem, amint Andi keresztet vetet, majd a kis Bélussal közelebb ment a kereszthez. Teri pedig filmezte őket, mint ahogy az egész ligeti kirándulásunk alatt művészkedett – kivéve, amikor Béluskát ölelte. Akkor Andi vagy én filmeztünk, fényképeztünk. A banki épületförmedvényt is lefényképeztem – már magam sem tudom hogy miért? Talán, mert ritkaságszámba megy az oda nem valóságával – épületes *devianciával*. Végül is szép, derűs, mosolygós napunk volt – nem, mint azon a bizonyos borús, esős, forradalmi március 15-én, 1848-ban. Együtt voltunk, nagy-nagy szeretetben, megértésben. Andit *bemutattam* Gábiel arkangyalnak – vagy fordítva történt? Angyalok a Hősök terén. Visszafelé jövet külön tisztelegtem *régi* kedvencemnek, az Aranybullás II. Andráshoz királynak. És Terivel egyetértésben feladtunk Andinak egy házi feladatot, hogy tudni illik ki a *kakuktkojás* az ott egymás mellett álló szobornagyságok között? Béluska kézről kézre járt, mint árvízkor a homokkal teli zsákok. Csak ő még jóval könnyebb volt. És közben a *főrendező* kinyitott egy biztonsági szelepet – mint eddig minden március

15-én megszokottan. Egyszer talán Ottó bajtársam is megér-
ti, hogy mire gondoltam, amikor azt mondtam, hogy *a pénz
beszél, a karaván meg halad*. Nem történt semmi csoda. Az
emberek hazamentek. Az én csoda-Bélusom is hazatért a ra-
jongó szüleivel együtt.

Kétszer nem léphetünk ugyanabba a folyóba. 1848. már-
cius 15. már soha nem ismétlődhet meg.

Bélusunk – még ha a néhai názáreti mester reinkarná-
ciója is – tud-e majd gyógyírni a világunk bajaira? Odaad-
ja-e újra a fiatal életét értünk? Ez most csak jelképes, köl-
tői kérdés lehet. Hogy lennének, akik újra megfeszítenék,
majd mosnák utána a kezeiket, az biztos.

Pünkösdi ajándék

Az idő gyorsan telt március idusa után. A kezem alatt, a
kezem nyomán gyermekek fogantak, gyermekek születtek.
Kisasszonyokból lett nagyasszonyok hálás szemeit láthat-
tam naponta. Az, hogy az utóbbi hetekben egy páciensem-
nél sem lépett fel halálos szövődmény, kimondott örömmel
töltött el. Életem addigi legnagyobb jelentőségű és feltehe-
tően megismételhetetlen műve, alkotása – nehéz megfelelő
szót találni –, Bélus már kinevezte magát angyalnak és na-
ponta új csodával ajándékozta meg mindhárunkat.

Verőfényes reggelre ébredtünk – Bélus első Pünkösdjére.

– Olyan jó, Bandi, hogy ma itthon tudsz maradni – szolt
hozzám Andi a reggelinél.

– Ez Terikénk érdeme is – ugyanis már két hete szolt, hogy
próbáljak egyezkedni nőtlen kollégákkal ügyelet ügyben.

– Nőtlen? Te is nőtlen vagy.

– Igen, az vagyok – csak két angyal – bocsánat, három angyal jelenti a családomat. Ugye, Béluska is angyal?

– A lényeg az, hogy Bandinak sikerült velünk ünnepelni.

– Jó lenne a szabadban ebédelni!

– Igen – az jó lesz. Én is szeretnék részt venni az előkészületekben. Tányérok, eszközök kihordása, terítés, zene – mint mindig.

– Igen, mint mindig. Ezért is szeretünk téged! Ugye, Andi?

– Bandit mindenért lehet szeretni.

Segédkezés közben mindig szakítottam egy kis időt Béluskára is. Az ő visszamosolygása mindig azt sugallta nekem, hogy Ő az! Most már tudom – az ikreim mosolygását is látva, hogy minden gyermekben ott van az Úristen. Béluskáztam, kertészkedtem – tettem, vettem, pakoláztam. Még a garázsban is találtam valami munkát. Így lett dél – az ebéd ideje. Nálunk ez már régi tradíció, hogy délben kezdünk ebédelni.

Az egészséges életmód része az is, hogy mindig kötött, megszokott időpontokban étkezünk. Legalábbis törekszünk erre – a sok minden más egyéb mellett.

– Kedveseim! – szólt halkán Andi. Szébb napon nem jöhetett volna angyali üdvözlés.

Mária meghallgatta az imáim. Bandikám, Terikém! Egy újabb gyermekáldás elé nézhetünk. Bandi vágya az én vágyammal egy új életté egyesült. Legalábbis a tesztcsíkok ezt jelezték ma reggel.

– Ez csodás! – kiáltottam.

És páratlanul magasztos érzés lett úrrá rajtam. Ez a gyermek az enyém – és csakis az enyém. És természetesen Andié. Valamint a megbonthatatlan szövetségünk okán Terié is. Másként, mint Béluska. Az „enyém-érzésben” az egészséges ösztön tört fel. Magamban, az állandó belső beszédben, mert a titkom öncenzúrára készítetett.

– De boldog vagyok. Ahogy Bandi mondta, csodálatos. És ez már biztos?

– Holnap egy-két előzetes vizsgálatot *azért* elvégzünk. Rendben?

– Hát persze, hisz te vagy a doki.

– Én is nagyon boldog vagyok. Lesz Béluskának játszótársa.

– Testvére lesz.

– Jó, jó. Gyere, hadd adjak egy puszit!

Az előzetes vizsgálataim visszaigazolták Andi érzését és otthoni vizsgálati eredményét. Az én életem keltette életre, ez az árva, egyszárnyú csodalény, akit emberileg csak Teri-párommal együtt lehet *mérlegre tenni*. Teri is egyszárnyú angyal, velem együtt. *Egymásba gabalyodva* – karolva, már szárnyalhatunk is. A Pünkösöd így nevezetes családi ünnep is lett. Azóta minden Pünkösdkor megemlékezünk Andi boldogságos bejelentéséről, amely akkor áldott ajándék volt. Azon a pünkösdi napon még nem tudhattuk, hogy két élet is megfogant Andi méhében. Szülész körökben is ismert az a tréfás kérdés, hogy mikor mondják a víz, H₂O-vegyjelét fordítva? Ezt egy bába kiáltotta, amikor megjelent a második gyermek is: „*Oh, há(t) kettő!*” Manapság az ultrahangos és egyéb diagnosztikák világában nemigen érhetik a szülést ilyen meglepetések.

Általános szülészélemény, hogy jó, ha legalább egy év korkülönbség van két gyermek között. Sok valós érv szól ez mellett. De tudva, hogy Teri személyében teljes értékű pótédesanyja is van Bélusnak, és ismerve Andi fiatal, erős, egészséges szervezetét, nem lehettek kétségeim a bekövetkezett áldott állapot helyességében. Ez később be is bizonyosodott – hisz az ikrek *miatt* Andinak kevesebb ideje jutott Béluskára. Azonban Teri anyu mindig ott volt térben és időben – *kisajátíthatta* Béluskát. Angyalpárosom tette mindazokat a sokszor embert is próbáló ápolási, gondozási, testi-lelki táplálási tevékenységeket mindig ellent-

mondás, békétlenség nélkül – sőt, kimondott harmóniában, egyetértésben és szeretetben.

Osztálytalálkozó előtt

Nyár volt – Bélus első nyara. Balatonkenesén voltunk egy labororvosnő kolléganőm nyaralójában. Ildikó asszony volt olyan kedves és felajánlotta a nyaralóját akár egy hónapra is, mivel a fiai külföldre mentek nyaralni – maga pedig lakásfelújításba kezdett budai otthonában. Így, terveink szerint két hétre, leautóztunk Kenese-üdülőtelepre. Kenese nekem sok szép, kedves emléket, diákkori és azutáni kalandot, élményt jelent. Pályakezdő mérnöklegényként is sokszor visszatértem ide is – és más balatoni városok neve is beindít egy-egy *víziót*. Az egyik legkedvesebb emlékhely Szigliget. Ez inkább üdülőfalu – a Balaton egyik ékszerdoboz. Sok-sok kerékpáros kirándulásunk kiindulópontja volt Badacsonyba és Keszthelyre. Kalandjaim a NDK-s lányokkal, Marlisokkal, Martinákkal, Birgitekkel. Sosem voltam kalandor – mindig kerestem valakit. József Attila verse *merül fel* most bennem, a *Keresek Valakit*. Majd aztán, akkor találtam meg Terit – amikor nem is *vártam*. És már meglett férfiként minden további keresés nélkül, „*magától*” repült be az ablakunkon a boldogságunk zálogangyala: Andi. Teri is én is hisszük, hogy Andi az Úristen ajándéka. Mi őt örökbe kaptuk! Az ő boldogítása, a mi boldogulásunk.

Pál apostolnak a Korintusbeliekhez írt I. levélrészletéből lett szállóige – mely szerint „*hit hegyeket mozdit* – nálunk igaz lett. Természetesen a budai hegyek nem mozdul-

tak meg – de egy pasaréti család fia, Bélus itt van! A hitem szülötte. Terié és Andié. Mindhármunké – együtt.

Bélus itt van – olyan valóság, mint amilyen konkrét valóság volt a názáreti Jézus.

Furcsa, de ugyanakkor megindító érzés volt visszatérnem, most már vásárlókéntabba a kenesei ABC-áruházba, ahol műegyetemi diákként a nyári vakáció egy szintén augusztusi hónapjában üvegviszaváltó – mondjuk így – betanított munkás voltam. Az ABC mellett ugyanaz a nevű diszkópresszó áll most is, amelynek kerthelyiségében ropotam a táncot esténként Boney M, Baccara, Smooky együttesek, Berry White zeneszámaira. Természetesen az együttesek sora nem teljes. Huszonöt év elteltével – már nem magányos farkasként újra itt vagyok.

Ideális nyári, augusztusi időjárással köszöntötte Béluska első és mi sokadik nyarunkat a láthatatlan rendező, akit az ember Istennek nevezett el. Amíg nekünk tetsző az Isten műve, addig Jóistenként emlegetjük a Mindenhatót. De amint nekünk rossz irányú a Úr változtatása, rögtön perlekedünk.

Példázként hadd álljon itt költőfejedelmünk, aki e kis történetet keretbe foglaló egy-egy vers írója, Ady Endre. Amikor tudomást szerzett súlyos betegségéről, dühében letépte a Bibliája fedő borítóját. Azóta is így, megtépázva őrizik e Szentírást egy bajai múzeumban.

A kenesei strand egy árnyas fája alatt hűsöltünk, amikor telefonhívást kaptam egy régi, műegyetemi tankörtársamtól. Egyedül vele maradt meg a viszonylag rendszeres telefonkapcsolat. Második gyermekének én voltam a szülőorvosa. Ennek okán is megmaradt köztünk a jó kapcsolat. Szeptember végére tervezett 25. éves osztálytalálkozóra invitált egy rózsadombi étterembe. Természetesen, de feltételesen és köszönettel elfogadtam. Reméltem, hogy majd el is tudom menni. A szervezők olyan találkozóra gondoltak, amelyre családtagok nélkül mennénk.

Egyszer a mi Bélusunk is kisdíák lesz. Összeszorul a szívem, ha arra gondolok, hogy valaha is keresztre feszíthetik – és nekem tehetetlenül kellene nézmem. De rendre elhessentem az ilyen és hasonló gondolatokat – vigasztalódva a következő szállóigével: *A múlt emlék – a jövő titok, a jelen ajándék.*

Osztálytalálkozó

Még valóban nyíltak a kertemben a virágok – de a nyárfák már nem zöldelltek úgy, mint májusban. Búcsúzott a nyár – én is búcsút intettem neki, és elkezdtem várni a tavaszt – mint ahogy évtizedek óta ezt teszem. A találkozó estéjére sikerült magam szabaddá tennem.

Ahogy az étteremhez érkeztem, éppen a *legjobb* helyek egyikéről kiállt egy autó. Rögtön leparkoltam oda, és megelégedéssel nyugtáztam, hogy jól kezdődik az estém. Fel voltam készülve a hosszas parkolóhely-keresgélésre – ezért is mentem korábban. Mindig ügyelek arra, hogy ne késsek sehonnan. Ez csak neveltetés, megszokás kérdése – józan belátás, mások megbecsülése a nem késéssel. Inkább előbb érkezem, és a helyzetnek megfelelően mindig el tudom magam foglalni. Akkor pl. az autóban maradtam, és egy Sarah Brightman CD-t hallgattam. Már esteledett, de azért jól látható volt, ahogy érkezik egy-egy régi diák-társam. Az egyikük, akivel csak felszínes volt a diák-kapcsolatom, már akkoriban is dohányzott. Megérkezve az étterem elé, szájában a cigarettával, egy kissé tanácstalanul állt meg a bejárat előtt. Majd benézett az üvegablakon, és az órájára pillantott. Ő is előbb érkezett, és hasonlóan hoz-

zám, valószínűleg nem akart *első* lenni. Egy kicsit tovább bandukolt – majd nyilván a toalettre gondolva, visszafordult a bejárat felé. Majd a szájában lévő kb. félig elszívott cigarettából jó nagyot szívott, és az étterem előtt lévő tölgyfát körülvevő fémrács felé dobta a csikket, és bement. Nem írtam fel, de megjegyeztem. Józsi és a kultúra. *Ezek szerint nem sokat változtál a stílusodban.* – mondtam magamban. Egyébiránt sokat változott – ő is – a külsőségekben – hozzám hasonlóan. Nála az öszülés drasztikus kopaszodással társult és kb. 10–15 kg többlet is látszódott rajta. Éppen vége lett a Puccini Turandotjából a Nessun Dorma zeneszámnak. Kikapcsolva a lejátshót még egyszer az otthon maradt szeretteimre gondoltam, akik hárman és a két még *ismeretlen* ikergyermek Andi méhében a világot jelentették nekem. Majd követve a csikkes Józsi példáját – na nem a szemetelésben – bementem az étterembe.

Ha tudtam volna, hogy olyan kellemes zongoramuzsika szól benn – élőben –, bejöttem volna korábban. De akkor nem láttam volna Józsi nagy ívű csikkdobását, és a Nessun Dorma-érzés is elmaradt volna. Mindkettő emlékezetes maradt. Nem is messzi a bejáratról egy középkorú férfi Richárd Clayderman zeneszámokat zongorázott – laikus füllel értékelve ugyanolyan szépen, mint a neves francia művész.

– Áááá – jó estét mérnök úr! Azaz, hogy doktor úr! Szia Bandi!

– Szervusz Sanyi! Örülök, hogy láthatlak. Milyen a csillagok állása? – szoltam.

– Hogy érted?

– Asztrológiailag. Emlékszem, hogy egyszer filozófia órán te voltál az egyetlen, aki azt mondta, hogy lehet benne valami, mert neked félig *bejön*, hogy Skorpió vagy.

– Ez fantasztikus! Te még emlékszel a csillagjegyemre? Áh – azóta már kinőttem belőle. A feleségem – azaz a volt feleségem hatására a Jézus-hit felé fordultam. Rendszeresen járok templomba.

– Ez nagyon becsülendő. Tudod-e már, hogy melyik teremben leszünk? Kik vannak már itt? – kérdeztem.

– Ott, mögöttem.

– De kár, hogy nem itt, ahol ez a klassz zongorista játszik – mondtam.

– De Bandi! Nem azért jöttünk ide, hogy a kalimpálást hallgassuk.

– Kalimpálás? Arany keze van ennek az embernek. De menjünk! – szoltam.

– Te Bandi! Tegnap este Józsival beszélgettem telefonon. És a besúgók is szóba jöttek. Szerinted volt köztünk 3/3-as? – kérdezte Sanyi.

– Hááát... én egy dologban vagyok biztos. Hogy én nem voltam. De most, hogy mondod – teérted nem tenném tűzbe a kezem – szoltam mosolyogva.

– Miért mondod?

– Mert, akinek az ilyen finom zongoramuzsika, kalimpálás – az csak 3/3-as lehet. – És elnevettem magam – mert addig fapofával nézett. Aztán rájött, hogy csak hülyéskedtem, és ő is nevetni kezdett. Sajnos a termünkbe már csak nagyon halkán hallatszott be a zongora. De az egyik fülem *öszönösen* követte a szép melódiákat.

– Szervusztok fiúk! Mi lesz a vacsora? Ez nem volt komoly. Olyan fapofával ültök itt.

Egy kicsit meg akartam mozgatni az állóvizet.

– Szia Bandi! –szólt felém Józsi.

– Szervusz Jócó! Mi a helyzet? Kérjünk neked egy hamutálat? – kérdeztem.

– Ne szarakodj! Majd kimegyek, ha nem bírom már. Gyere, igyunk egy felest! – szolt Jócó.

– Bocsánat – de még vezetek.

– Ki fogod bírni, hogy legalább egy sört ne igyál? – kérdezte Józsi.

– Megpróbálom – szoltam mosolyogva. Majd így folytattam: – Azt nehezebben fogom kibírni, hogy ne men-

jek oda a zongoristához, és ne kérdezzem meg tőle, hogy ismeri-e a *Múlik az idő* című számot. Itt és most időszerrű lehet.

– Bevallom, nem ismerem.

– Dehogynem ismered! Láttad a Casablanca című filmet?

– Persze, hogy láttam.

– Sam, a néger zongorista játssza Ingrid Bergmannak.

– Háááát.

– Tudod, *Játszd újra Sam!*, a film Woody Alannel és a színdarab Kern Andrással.

– Valami dereng – suttogetta halkan.

– Dereng? Ennek itt kellene zakatolni a fejedben! De hát a sok sör.

– Megint csak szarakodsz. Te, Bandi! Ottó cimborám mondta, hogy találkozott veled tavasszal egy ellenzéki nagygyűlésen –szólt Józsi.

– Ez így máris csúsztatás. Ottóval a Dózsa György úti parkolóban találkoztunk, amikor a családommal sétálni mentünk a ligetbe – mondtam.

– Március 15-én! – fanyalgott Jocó.

– Március idusa nem csak császárgyilkosságra lehet jó – hanem nemzeti ünnepi, családi kirándulásra is. Akár a Városligetbe – mondtam.

– Ottó régi ellenzéki. Amolyan szélsőjobbos – minősített Józsi.

– Egészségére! – mondtam.

– Te melyik pártra szavaztál? – kérdezte tőlem Józsi.

– Mi ez, fiúk? Számonkérőszék? Akkor egy kicsit Woody Alanesre veszem a figurát! – szóltam.

– Hagyd már azt a ronda zsidót! – kiáltotta Józsi.

– *Biboldó*, *Biboldószer* – mondta Woody Alan az egyik filmjében az ilyen provokátornak, mint te – feleltem neki.

– Tudtam, hogy ez lesz – szólt az eddig csöndben ülő Gábor.

Tavasszal is voltam egy osztálytalálkozón. Ott is politizálás és egymás heccelése történt – ahelyett, hogy egymás addigi életútját ismertük volna meg.

– Elevenítsük fel a régi, szép emlékeinket – meg a kalocsai előfelvételis katonasági kalandokat! – mondtam nekik.

– Az rengeteg volt. Sajnos, akkor nem voltak digitális fényképezőgépek. Istenem, mennyit fotózhattunk volna? – szólt Gábor.

– A NATO-nak, mi? – jegyezte meg epésen Józsi.

– Hát igen, akkoriban a NATO volt az első számú ellenség. Nekünk el kellett hinni! Még pályakezdő mérnökként is behívtak, a maradék hét hónapra, sorkatonai szolgálatra, tartalékos tiszti iskolára. Ott pedig megelőző csapást mérünk – a hadijátékban – a nyugatnémet támadókra és bevoztunk Grác alá – mondtam.

– Ez így volt, Bandi, valóban – szólt Gábor.

– Bandi? Réthy kapitány – szóltam mosolyogva.

– Most ezt a hülye reklámot parodizálad? – kérdezte Józsi.

– Nem egészen. Tartalékos százados vagyok. És te? – kérdeztem.

– Hadnagy – felelte Józsi.

– Akkor jelentsél! – mondtam neki.

– Kapitány elvtársnak jelentem, megjött Katica – mondta Józsi.

Katica az egyetlen lány volt a tankörünkben. Ez a megszólítás nem volt ritka akkoriban a Műegyetemen.

– Elvtársnak? – kérdeztem.

– Az elvtársak most ott ülnek a parlamentben. És eljátszszák a demokrácia paródiáját – mondta Gábor.

– Egy kicsit szakítsátok félbe a politizálást! Pistivel úgy gondoltuk, hogy a két tanár és mi fogyasztásunk elosztjuk annyi részre, ahányan vagyunk. Jó lesz így? – kérdezte Józsi.

– Nem egészen. Feri pl. már megivott két sört. Én meg semmit. És nem is fogok alkoholt inni – ui. vezetek majd. Mindenki fizessen annyit, amennyit fogyaszt! A tanárok reám eső részét természetesen állom – mondtam.

– Egy nőgyógyász hogy lehet ilyen kicsinyes? – kérdezte Józsi.

– Mindig is igyekeztem, ezen este során pedig kimondottan fogok ügyelni arra, hogy közülünk senkit ne minősítsek. Főleg negatívan. Ne játsszuk itt el kicsiben, amit az ún. szocialisták évtizedek óta tesznek. Hogy amit ők elfogyasztanak, kiárusítanak, konszolidálnak, sívelnek (soroljam még?), azt azokkal fizettetik ki, akik nem döntöttek az előbbieken, és kimaradtak belőle. – mondtam tanáriasan.

– Teljes mértékben egyetérték Bandival – vagy, mint az imént hallottam, Réthy kapitánnyal. Pl. én sem iszom alkoholt – állt mellém Katica.

Ekkor érkezett az asztalunkhoz Flóri, aki láthatóan már *alapozott* és enyhén ittas volt.

– Szervusz Bandi! Szerintem, itt már alig van köztünk valaki, aki mérnökösködik. Én pl. kereskedő és ügynök vagyok. Te pedig, mint hallom vagina-vizitátor lettél. Én már Kalocsán is így neveztelek – mondta Flóri.

– Hát igen. Nomen est omen! – sóhajtottam. És a kevinc humoristáim a Vagi–Nacsa páros.

– A latin mindig a gyengém volt, főleg így, ki tudja hány sör és konyak után – kesergett Flóri.

– Valószínűleg a pincérek tudják a részleteket. És a parti végén a számlád majd kijózanító hatású lesz – mondtam.

– De mégis, Bandi! Katica, te most ne figyelj ide! Milyen lehet naponta több száz muffot megnézni? – kérdezte Fóri.

– Na, azért ne túlozzunk! Ha jól hallottam, te targoncákat árulsz. Valami hasonló lehet. Az orvos, amikor végzi a munkáját, hivatását, akkor szolgáltat. Te úgy, én így!

– Kata, most már figyelhetsz! Akkor beszéljük meg, hogy szerinted ki volt a 3/3-as? – kérdezte Flóri.

– Flórikám! Kik voltak? Legalább kettő kellett, hogy legyen! Nyilván nem tudtak egymásról. Így ellenőrizték őket – szólt hozzá Gábor.

– Keressünk jobb témát! Ha az illető nem jelentkezik most rögtön, önként, akkor ugorgyunk! – indítványoztam.

– Senki többet! Először, másodszor.

– Állj! Én egyszer megfigyeltem Katicát, amikor megvakarta a fenekét – szólt Flóri.

– Flóri! Állítsd le magad! Katica, bocsáss meg neki! És mesélj nekünk, hogy s mint élsz? – szóltam.

– Már én sem vagyok mérnök. Régóta bankos vagyok. Fiókvezető. Elváltam – most élem a világom, a szinglik keserű-boldog napjait. Ennyi! De most hadd tereljem át a szót egy másik hölgyre! Emlékeztek még Angela Davis-re? Mekkora gyűléseket rendeztünk a kiszabadulása érdekében! – mondta Katica.

– Hogyne! Fekete, göndör hajú, színes bőré. Vajon hol és hogyan élhet manapság a szabadságával, akinek vannak újságírói ambíciói – csak hajrá, tessék nyomozni, páratlan cikket lehetne írni! – szólt Gábor.

– Te Bandi! Merre is laksz? – kérdezte Katica.

– Pazaréten.

– Budai – mondta Józsi.

– Ezt úgy mondtad, mintha valami kolerás lennék! – véltem.

– Fordítva. A budaiak nézik a pestieket kolerásnak – felelt Józsi.

– De Józsi! Én szülész-nőgyógyász vagyok – nem pszichiáter.

– Ezt most miért mondod?

– Mert úgy tűnik, hogy *mániás* vagy. Vagy valami ilyesmi.

– Tűnik. De csak tűnik. Tudod, hány pesti kerület felett repülnek százával a hangosabbnál hangosabb légszennyező repülő?

- Fogadjunk, hogy te is egy ilyen helyen laksz!
- Nyertél. Buda felett nem repülnek ezek a szarok. Egyszerűen nincs joguk lakott terület felett, ilyen alacsonyan repülni. A lakosokat zajjal, káros anyaggal szennyezve – és magával az átrepüléssel is veszélyeztetve. A budaiak össze is szarnák magukat, ha nekik is ilyen zajban kellene élniük a sok száz milliós villáikban.
- *Sto gyeláty?* Mi a teendő? Leninnel élve. Ha tehetnéd, hogy oldanád meg a problémát?
- Most azt hiszed, hogy megfogtál – Vlagyimir. El sem hiszitek, hogy milyen egyszerű a megoldás. 90 fokkal el kellene fordítani a le-, és felszálló pályákat!
- Ezt egy maketten egyszerű. De, a valóságban sok-sok milliárd euróba kerülne. És az üzemköltségek is nőnének.
- Ez gond? Fizessék meg a repülni akarók! Nincs joguk a repülő embereknek a nem repülőket zavarni, szennyezni, veszélyeztetni. Ilyen egyszerű. Ez olyan, mint a dohányzás.
- Ja kérem! *Tetszettek volna forradalmat csinálni!* Csinyányi.
- Ez meg, hogy jön ide?
- Antal József mondta, egykor – gúnyosan, epésen. Magyarul: szarkasztikusan.
- Hallottam már. Akkor is leszartam. Ha már említetted a „szarkát”.
- Analógia. Tessék népszavazást tartani az érintett pesti kerületekben! Majd meglátjuk a szarkákat.
- Tetszik a stílusod, Józsi.
- Miért? Svájcban minden fontos és lényeges dolgot megszavaztatnak a néppel.
- De gyerekek! Így éhgyomorral ennyi kis-, és nagypolitika? Még milyen témák lesznek, ahelyett, hogy egymásról beszélnének?
- Beszéljük meg a cigány-, és zsidókérdést! – szól Gábor.
- Milyen fontossági sorrendben? – kérdeztem.

- Te nem változtál semmit.
- Ugye fiúk – kedves Katica! Nem rendezünk most judaisztikai konferenciát? – kérdeztem.
- Kohn-ferenciát! – szólt Flóri.
- Na de, Flóóóóóri! Inkább hadd idézzek meg egy régi szép olasz dalt, Dolly magyar szövegével: *Ábrándos szép napok, lázongó éjszakák – nem hittük el, hogy másképp is lehet.....* Nagyon jó és találó a szövege! – vettem fel.
- Bandikám, ez jó kis figyelemelterelő hadművelet volt – de a zsidókérdés, mégiscsak zsidókérdés! – folytatta Gábor.
- Igen, váltani akartam – mert nem hiszem, hogy azért jöttünk ide, hogy az ún. zsidókérdésről polemizáljunk – mondtam.
- Jaj de jó! Erről az ún. szóról jut eszembe egy-két katonasági történet. Bandi, Imi, Gábor – biztosan emlékeztek Dargai törzsszászlósra. Egy alkalommal, amikor valami ökörséget mondott egy politikai óra keretében, és mi jót nevtünk rajta, azt mondta: *Ázér, mert máguk egyemisták, ázér; én sem vagyok szádizmus.*
- Igen, nagy barom volt. Valóban, az volt a szavajárása, hogy *úgy nevezett*. Minden elé ezt mondta. Pl.: Már akkor, a hetvenes évek közepén azt mondta, hogy az ún. Szovjetúnió. Vagy – ami mutatja a világ pikantériáját – ezt mondta: *Eltársak, a szocializmus világméretekben terjed. Most még csak a világ egykettédén van szocializmus. De hamarosan az egyharmadán, egynegyedén – sőt, az egyötödén lesz.* És persze újra röhögtünk rajta. Akkor még nem tudhattuk, hogy akaratán kívül, igazat beszélt. A kis Kasszandrínó – mondtam.
- Emlékeztek, amikor Bandi a tompai mezőgazdasági munkatáborban egy kultúrrendezvényen Kádár Jánost parodizálta? – emlékezett Józsi.
- Nem volt nagy szám. Csak az előző szilveszteri Hofiparódiát ismételt meg szóról szóra. A politikai tiszt jóváhagyásával – mondtam.

- Menne még a dolog?- kérdezte Flóri.
- Már így is túl sokat szerepeltettetek – fakadtam ki.
- De, Bandi, kérünk! – így Flóri.
- Na, jó. De csak két mondatot. Ez most nem Hofi-szöveg. Saját – most már lehet: Kedves elvtársak, eltársnőöőők – barátaim. Értünk el már hibákat is – és követtünk el eredményeket – is.
- Remek vagy Bandika. De most vajon kivágod-e magad? Ez másnak is szól! Tudod-e, hogy hol van a budavári csikló? – kérdezte Józsi.
- Csak sejtésem van. Jöhet a poén!- vártam kíváncsian.
- Az alagút bejáratánál.
- Nagyon jó! Ez saját volt? – kérdezte Flóri.
- Természetesen.
- Nekem is van egy saját gagem. Besenyő Pista bácsi kinyújtott kézzel konstatálja a csepergő esőt, és leülni készül, majd mégsem ül le : *Májusi eső – aranyér...!* – mondta Flóri.
- Jaj de jó! – hökkent Katica. Te Bandi! Mindig olyan költői lélek voltál. Emlékszem, talán másodikosok lehetünk, amikor a nyári szünidőben a Balatonnál dolgoztál, és a helyi temetőben egy tartalmas sírfeliratot, versikét találtál. Olyan kedves voltál, megosztottad velem. Az évek múlásával egyszerűen elfelejtettem. Te vajon emlékszel-e még rá?
- Hogyne emlékeznék rá? Hosszú évekig ez a kis idézet volt a motívumom, a hajtómotorom – mondtam.
- Halljuk a versikét! – kiáltott Flóri.
- Balatonkenesén van egy kicsi hegy – Soós-hegynek nevezik a helyiek. Soós Lajos költő élt és alkotott itt. A helyi temetőben nézelődve találtam rá a sírfeliratára: *Ki akképp él, hogy ötet túléli, mit mível, annak sírszobra díszlik a hír repkényivel.* – meséltem.
- Igen! Ez az. Most már felírom és megjegyzem – szólt Katica.

– És egyszer elzarándokolsz a sírjához Kenesére, és viszel egy csokor mezei virágot neki.

Éjszakánként a szelleme ott kísért – mondtam.

– És kéri a jegyeket, bérleteket felmutatni – szólt Józsi.

– Olyan hülyék vagytok! – hökkent Katica. – Egyedül Bandi maradt meg olyan romantikusnak, mint volt – folytatta.

– Meg én – szólt Józsi. – Na és mondd, Bandi, milyen jegyben születtél?

– Az biztos, hogy nem retúrjegyben! Egy diplomás hogy kérdezhet ilyen csacsiságot? – mondtam gúnyosan.

– Látod – mégiscsak minősítesz – szólt Józsi.

– Igen – elfogyott a cérnám. De azért elég árnyalt voltam, nem? – feleltem.

– Miért? Ugyanolyan diplomám van, mint neked.

– Hát ez az!

– Melyikre gondolsz Józsikám? Bandinak több is van.

– Ezt most ne firtassuk! – szóltam.

Egy ún. diplomát se adnék annak, aki horoszkópozik. Ennyi.

– Jól van, doki. Igazad van. Bár szerintem mindegy, hogy Istenben hiszünk vagy az asztrológiában – vélte Józsi.

– Nem egészen. Einstein azt mondta, hogy a tudomány istenhit nélkül sánta, az istenhit tudomány nélkül, vak. Az asztrológiát, azaz a csillagjóslást ne tévesszük össze az asztronómiával, a csillagászzal, a tudományos csillagászzal! Az asztronómusok nincsenek is beszélő viszonyban az asztrológusokkal. Az asztrológusok tudják, hogy az asztrológia csillagászati jellegű alapjai nem kapcsolhatók össze az ember jellemére és jövőjére vonatkozó pszichológiai, egészségi és szociológiai rendszerével, mert a kiindulásként használt csillagászati jellegű adatok jelentős része nem valóságos, hanem látszatjelenség. Látszólagos adatok megalapozatlan összekötése egy ember valóságával csak véletlenül adhat eredményt. Az általam igen

tisztelt Czeizel Endrét idézve: *A genetika forradalmának egyik legfontosabb tanulsága szerint a sorsunk nem a csillagokban, hanem a génjeinkben van megírva.* Itt még azért hadd jegyezzem meg, hogy a sorsunkat, a véletlenek is és életkörülményeink is nagymértékben meghatározzák. Már régen érzem a Mindenható vigyázó árnyékát.

– Nagyon elgondolkodtató, amit most mondtál, Bandi – vélte Katica.

– Bandika! Hallottál már Stephen Hawking mindenségelméletéről? – kérdezte Józsi.

– Igen, olvastam róla. Szerintem hit nélkül az sem működik. És még úgy is nyögve nyelősen. Ha újra eljönne a názáreti mester, és felállítaná a kerekesszékből Hawkingot, akkor az is átértékelné a mindenségelméletét.

– De gyerekek! Szabad nekünk éhgyomorra ilyen mélységekbe merülnünk? Koncentráljunk inkább a közelgő rántott husira és csak egy kicsit a közelgő választásra. Más! Tudjátok, hogy volt Tomás de Torquemada?

– Mondd!

– Egy középkori spanyol főinkvizítor. És tudjátok-e, hogy mi volt a kedvenc desszertje?

– A lúdláb.

– Majdnem jó. A máglyarakás.

– Ez jó volt. Én pont azt akartam rendelni – szólt Katica.

– Akkor jó lesz veled jóban lenni –szólt Józsi.

– És azt tudjátok-e hogy ez a Torquemada zsidó volt?

– Ha te mondd.

– Az eretnekké nyilvánítottak, megkínzottak és kivégeztek nagy többsége zsidó vallású volt. Egy mini holokausztot rendezett a pacák. Jézus nevével a száján. A középkorban. Csak hogy elterelje figyelmet a saját zsidóságáról.

– Micsoda perverzió! – kiáltott Katica.

– Állítólag Eichman is zsidó volt.

– Ki az az Eichman? – mosolygott Józsi.

- A nagypapád, te farkok.
- Ezt a poént csak azért bocsájtom meg neked, mert haverok vagyunk.
- Havererok? Tudod-e hogy a haver az egy héber szó?
- Na ne! Akkor mi már biboldók lettünk?
- A biboldó pedig cigányul zsidót jelent.
- Kérdezzük meg Katicát! Ő mindig is nagy magyar nyelvőr volt. Nos, Katica? – fordultam Katicához.
- Igen, az voltam. De mára megfásultam. Manapság a média és a köznyelv is magyarként használja a csaj, csávó, csajszi, csajozni, becsajozni...stb. szavakat. Ami még rosszabb, hogy a műfordítók is.
- Pedig, ugye, a megbízásuk nem az volt, hogy cigányra fordítsanak. Félreértés ne essék! Engem a terjedő angol szavak, a nem helyén való tegeződés, hellózás is zavar – mondta fanyalogva Katica.
- Éjjen a demokrácia! – kiáltott Flóri.
- Ne röhögtesz, Flórikám! Ez a cinibuli, amit te demokráciának nevezel, az a demokrácia paródiája – egy humbug – egy bélgázzal töltött lufi. A kenyeret és cirkuszt és az oszd meg és uralkodj keveréke. Az ókori politikai technikák reneszánszukat élik a XXI. században – mondtam.
- Ez fantasztikus mondat volt. Ahogy Kovács főhadnagy mondta volt: *ezt nem írom fel, de megjegyzem* – szólt Józsi.
- Ennyire rossz, reménytelen a helyzet? Már menthetetlen? – kérdezte aggódva Katica.
- Nagyságrenddel olcsóbbá lehetne tenni a színjátékot, ha ötévenként lennének a parlamenti választások – együtt az önkormányzati választással. Két legyet egy csapásra!
- Csakhogy akarnák-e mindezt a politikusok és a mindenható média? – kérdezte Flóri.
- Kötve hiszem! – válaszolta Katica.
- Hát ez az. Egy világméretű sakkjátszma bábjai vagyunk – ahol a jobb kéz játszik a bal kéz ellen – mondtam.

- Ez az ún. összeesküvés-elmélet? – kérdezte Katica.
- Szerintem minden jóra való entellektüelnek van saját összeesküvés-elmélete – mondta Flóri.
- Igen, de Mel Gibson nem mindegyikből forgat filmet – mondta Flóri.
- Abból forgatnak, amelyikből a bábos – gyengébbek kedvéért bábosok – akarja, akarják – mondtam.
- Itt a vége, fuss el véle! Jön a leves. A nemzetközi helyzet továbbra is fokozódik. De éhes hassal nem lehet himnuszt se énekelni. A megnyitott vitát napoljuk el! Tíz év múlva folytatjuk. Jó étvágyat kívánok – zárta le a társalgást Katica.

A vacsora felszolgálása megszakította a 4–5 fős társalgásokat. Már csak páros társalgások, csevegések jellemezték a találkozónkat. Az egyik asztalnál még azért előjött Gorbacsov egy epés megjegyzés erejéig. Jobbára felszínes beszélgetések voltak ezek. Én sem voltam kivétel ez alól. Nem éreztem szükségesnek – meg nem igen lehetett volna- a jobbára ittas *kollégákkal* mélyenszántó társalgásokba bocsátkozni. Egyik fülemmel szinte ösztönösen a nagyszerűen játszó zongoristára figyeltem. A finom, érzelmes dallamok, mint pl. az *Adelin balladája*, az *Idegenek az éjszakában*, *My Way* – stb. megnyitották a füleimen át az utat a szívemhez. A pálinkás poharamba rendre kristályvizet töltöttem, azzal koccintgattam, és azzal a kezemben mászkáltam. *Színház az egész világ* – gondoltam, és néha egy kicsit Shakespeare-nek éreztem magam.

Amikor Flóririval és Józsival az est végén együtt mentünk ki az étteremből, körülbelül 22 h lehetett.

- Menjünk egy taxin! Te hová mész, Bandi?
- Odamegyek az autómhoz – és odafordultam a néhány méterre álló kocsim felé.
- Na de te ittál!
- Nem is keveset – mondtam vidáman.

- És nem félsz?
- Az összes budai rendőrkapitány a cimborám. A feleségeik – sőt, még a szeretőik is nálam szültek.
- Ez igen, Bandi. Az egyetemen azért beszaribb voltál.
- Semmi sem örök, Flórikám, csak a változás – feletem.
- Na, Isten veletek, vigyázzatok magatokra!
- Te is.
- Találkozunk tíz év múlva! – kiáltott Józsi.
- Úgy legyen! – mondtam, már az autómától visszaszólva.

Kellemes, indián nyári este volt. A környező lakások ablakai befüggönyözve – már ahonnan fény szűrődött ki. Biztosan van mindenkinek legalább egy története. Az én történetem egyik állomása követi a másikat. A szerelemvonnatunk egyszer állt meg. Andi szállt fel hozzánk, majd feloldódott bennünk – és a mai napig és örökön örökké velünk utazik – a nemdohányzó szakaszon.

Ikrek

Amikor Andi második, immár természetes áldott állapota eljutott abba a stádiumba, hogy az ultrahangos vizsgálat még több információt nyújthasson, mi éltünk is a lehetőséggel. Sok-sok ikerterhességet diagnosztizáltam már, melyek között volt hármas is. De amikor apaként láttam a tényt – az egy újabb csoda érzésével töltött el.

- Andikám, ikerbabáink lesznek.
- Ne mondd! Ez csodálatos – Bandikám! Hiszed vagy nem – de én éreztem és kívántam, hogy így legyen! Az én Madonnám meghallgatott.
- A mi Madonnánk – mondtam derűsen.

– Igen – csak semmi kisajátítás! Már is a névadásra gondolok!

– A lényeg, hogy minden normálisnak látszik. A babák névadásába most nekem lesz a legkisebb *beleszólásom*. Terivel majd eldöntitek. De csak szép nevek lehetnek! Én majd ellenjegyzem! – mondtam szintén derűsen.

– Mondd, kedves doktorkám, megállapítható most az ikrek neve?

– Most még nem. Úgyhogy három variációra készüljete!

– Hogy te milyen okos vagy. Melyek ezek? Te édes!

– Nem befolyásolva titeket – nekem már is van egy ötletem! Ha két kislány lesz – akkor legyenek Andi és Teri! Ha két kisfiú – akkor legyenek András és Endre! Mindkettőt Bandinak fogjuk szólítani. A vegyes esetre most nincs ötletem. Az előzőek is csak sugások voltak. Elméletileg kb. másfél hónap múlva többet tudhatunk a nemekről.

– Teri is biztos nagyon fog örülni a jó hírnek. Hadd közöljem vele én elsőként!

– Rendben. A névadás még várathat magára.

– Terit majd még tesztelgetem a nevek ügyében.

– Angyalszárný hitecském! Az ikrekkel a családi háromszögünk súlypontja valamelyest feléd és felém tolódhat – elméletben. A gyakorlatban – a közös életünkben, a ragyogó és szürkébb, dolgos hétköznapijainkban mi ne engedjük, hogy ez így legyen! A három gyermek mindig legyen középen a súlypontban – minden örömmel és gondjaikkal együtt. Mi hárman már összenőttünk, összetartozunk.

– Én is így gondolom. Más lehetőség nincs – és nem is lehet! A hit, a remény és a szeretet tartja össze a hármunk vidám szövetségét – hogy téged is idézzek!

– Köszönöm, édes kedvesem.

A napok a napok után úgy haladtak előre, mint ahogy a láva folyása tart a távoli tenger felé. Persze, nem minden lávafolyam éri el a tengert. A mi boldog napjainknak *folyá-*

sának nem látszott semmi akadálya. Béluska imádatával és az ikrekkel való tervezgetéssel teltek. Egy gyermekszoba kialakítása is az étlepra került.

Amikorra végérvényesen kiderült az ikrek neme, azaz egy lány, egy fiú – addigra az angyalaim olyan döntést hoztak a babák neveiről, ami nekem is nagyon kedves, támogatható volt. Andi és Bandi. Andi a keresztségben a Terézia, Bandi a Lászlót kapta második utónévként. A folytonosság illúziója így is *biztosítva* lett. A köztünk kialakult csodálatos összhangot zeneiskolában lehetne tanítani.

Felemelő volt látni és hallani, amint Teri és Andi felváltva gondoskodtak Bélus táplálásáról, ápolásáról. Születése óta két mosolygós anyai arcot láthatott az én derűs tekintetimmel felváltva. Szemeimből az „*alkotó*” végtelen elégedettségét, örömét láthatta. Ezekért-e, vagy, mert titokzatos génjei messiási magaslatozokba emelik majd egyszer – de lényegében sohasem sírt. Apró, pici horkanásokkal, gügyögésekkel jelzett – de ordító, bömbölő sírást sosem produkált. És, mint erre már korábban utaltam, betegségre, rendellenességre sohasem utalt egyetlen állapotában sem. Bélus évek óta tartó kitűnő egészségi állapota talán arra utal, hogy ő a *kiválasztott*. Alázatosan vágyom és várom a választ. Talán a klónozás ilyen meghatározó mértékben erősítené az immunrendszert? A kérdéseimre a választ Marlene Dietrich egyik szép dala szerint: *csak a szél ismeri*.

Számvetés

Egy régi kollégám, aki sajnos autóbalesetben elhunyt, gyakran ismételt egy derűs szemléletmódot, mely szerint igen jó hely ez a Föld, mert hiszen minden földlakó évenként egyszer, in-

gyen vehet részt egy Nap körüli körutazáson. Emlékszem az arcára, amikor viccesen kijavítottam: *elliptikus utazáson*. Sokan és sokféleképpen hasonlították már egy utazáshoz az életünket. Életem utóbbi éveit nézve, a magánéletemben, a munkámban annyira sikeres vagyok, hogy az már *gyanús*.

Az egyik énem folyamatosan fel van készülve valami rosszra, váratlanra, amely szerencsétlen esetben radikálisan megváltoztathatja az életemet, életünket. Mi, ún. egészséges emberek, hajlamosak vagyunk – hangsúlyozom, általában – a magunk sorsán keresztül nézni a világot.

Ifjúkorom óta foglalkoztat a kérdés, hogy miképpen közelítenek, közelítsenek az isteni gondviseléshez a súlyosan betegek, fogyatékkal élők, balesetekben, tragikus eseményekben lelkiileg, testileg sérültek. Az ő sebeik, gondjaik gyógyítása, orvoslása, életük emberi tartalommal való megtöltése nem is tartozik mindig a hagyományos orvoslás körébe.

Korai még a számvetés – a mérlegelés. Nagyszerű szüleimnek és tanáraimnak, kedvenc íróimnak, költőimnek és sok-sok kollégámnak, kortársamnak köszönhetően olyan neveltetésem volt – és van a mai napig is –, hogy megtanultam, hogy figyeljek, ügyeljek a mára. Mert a jelenből múlt lesz – és a múlt megmérgezheti a jövőt.

Jegygyűrűk

Terivel már régen jegygyűrűt viselünk – ezzel is jelképezve az összetartozásunkat. A bal kezünkön hordjuk, mint a jegyben járók. Teri sajnálatos nőgyógyászati műtete meghiúsította a korábbi terveinket. A tervezett esküvőnk időpontját Teri akaratára „*borítékolva*” elhalasztottuk, és a jegygyűrűk maradtak bal kezeinken.

Andi második áldott állapota idején, amikor közelgett a 20. születésnapja – amely éppen, október 23-ra esik –, valami vagy valaki azt súgta, hogy a külsőségekben is vállalkuk fel egymást, jelképezzük a szövetségi összetartozásunkat, szövetségünket! Mert a hármunk rendhagyó kapcsolati viszonya igenis szövetség, szövetség a boldogításra, boldogulásra.

A születésnap előtti héten így szóltam a reggelinket készítő Terihez – halkán, hogy a még szundikáló Andi meg ne hallja:

– Terikém! Andikánk egy hét múlva lesz éppen húsz éves. Lepjük meg valami maradandó, kifejező, várhatóan neki is tetsző ajándékkal, amely mindkettőnk ajándéka lenne.

– Ne mondd! Kitalálom. És erre már én is gondoltam. Jegygyűrű. Ugye?

–Igen. Terikém. Így alakult az életünk. Nem a látszat kedvéért. Ő a gyermekünk, a gyermekeink anyja. Biztosan örömmel viselné a most már hármunk szövetségének a jelképét.

– Két gyűrűt viselek legszívesebben. Mindkettő a te ajándékod. A jegygyűrűnk és a kísérő gyűrű.

– Andi nem hord semmiféle gyűrűt. Úgy gondolom, hogy most csak jegygyűrűvel lepjük meg. Szerinted olyan legyen, mint a miénk?

– Nehéz kérdés. A mi értékrendünk szerint igen!

– Legyen meglepetés! Kérlek, hogy valamilyen trükkel mérd meg a balkézi gyűrűs ujját!

De ne a jegygyűrűddel! Mondjuk egy másikkal, mintha játszanátok, hogy jó-e neki. Szerintem pont olyan az ujjá, mint a tiéd.

– Meglehet. Majd körbejárjuk a kérdést holnap délelőtt. Estére meglesz a válasz.

– Ott fogom megrendelni, ahol a miénket vettem.

– És más ajándékkal nem lepjük meg?

- Dehogynem! Te is, én is külön, külön. Jó?
- A húszgyertyás tortát hadd készítsem én!
- Rendben. De a többi legyen tényleg meglepetés!

Másnap, betérve egy könyvesboltba sok-sok válogatás után két verseskötet közül éreztem úgy, hogy választanom *kell*. Valahogy úgy alakult, hogy sem Faludy György, sem Nagy László kötetünk nem volt otthon.

Faludy a halála előtti években érdekes érzéseket váltott ki bennem. Már jó pár éve, amikor egy utcai plakátról a költő és a neje nézett rám. A fotóplakáton a kujon költő Fanny mögött állt, és hátulról markolta a melleit. Ez rögtön kiváltott belőlem egy Ady-víziót: *Már vénülő kezemmel fogom meg a kebledet. Azaz, csak fognám, ha lenne kezesem nekem, s lábasod, neked.*

Végül Nagy László verseskötete *győzött*. A szerelmet a gyermekeink viszik át a túlsó partra, a hitünk és reményeink szerint.

A szemmértékem nem csalt meg, Andi gyűrűs ujjának mérete megegyezett Teriével. Ezt Teri derítette fel egy ügyes trükkel. Bármily hihetetlen, de Andi még soha nem viselt gyűrűt, még kislány korában sem. Ez valahogy kimaradt az életéből. A kérdés már csak az volt, hogy a mi gyűrűnk örömet okoz-e neki. Igen – úgy mondom, hogy a mi gyűrűnk, mert ez – és a mi már meglévő gyűrűink együtt jelképezik majd a mi sajátos – és talán páratlan – összetartozásunk és szövetségünk. Teri már az ajándék megbeszélésünk másapján készített egy tanulmányrajzot, amelyen Teri és Andi kezei közrefogták az én kezemet. Mindhárom kéz balkéz. A jegygyűrűk egyenlő oldalú háromszöget alkotnak. Később a kezeinket is teljesen élethűen ábrázolta. Édes kíváncsiságot éreztem, hogy Teri vajon milyen ajándékkal lepi meg Andit.

Egyik következő délutánon benéztem egy belvárosi régiségkereskedésbe. Egy szép és bájosan egyszerű festményre lettem figyelmes. Szent Annát ábrázolta a kisgyermek

Máriával. Rögtön úgy éreztem, hogy ennek a képnek stílusosan is Andi szobájában a helye. Hónom alatt a megvásárolt képpel, útban az autóm felé, azon töprengtem, hogy még milyen ajándékkal lephetném meg a 20 éves lányt, aki gyökeresen megváltoztatta, bearanyozta az életünket. Akaratlan egy régi dalt kezdtem magamban énekelni: *Nemcsak a húszéveseké a világ...* De hamarosan elvettem a gondolatot, hiszen legyen csak a világ a 20 éves Andié és Bélusé és az ikreké. Mi csak vigyázzunk, hogy a világ az övék is maradjon! Ha őket boldogítjuk, akkor velük mi is boldogulunk majd.

Andi a születésnapja előtti estén így szólt hozzám:

– Amikor húsz éve megszülettem, október 23. nem volt ünnepnap. Ugye?

– De nem ám! Nem is igen foglalkoztak vele az iskolákban – se. Ellenforradalom volt a neve. Később, árnyaltabban, októberi sajnálatos eseményeknek nevezték.

– Szerinted mi volt?

– Akkor én néhány hetes magzat voltam a drága, jószágos, nagyszerűen egyszerű édesanyám méhében. A manapság megismerhető információk alapján népfelkelés volt. És valószínűleg a nagyobb titkosszolgálatok is edzést tartottak. Kóستolgatták egymást, fogást kerestek egymáson. Szuezi válság – miegymás. Végül is a jaltai státusz quot nem bántották. A forradalom szovjetek általi vérbefojtása után magyarok ezreinek, százezreinek az életét nyomorították meg. Gyilkoltak, rabságba, nyomorba taszítottak ártatlanokat. Hazaárulóként egy idegen nagyhatalom kiszolgálói, helytartói voltak.

– És mi van manapság?

– Már valamivel rózsásabb a helyzet. Azaz rózsaszínűbb az árulás, a magyar nemzeti érdekek kiárusítása. Hazánk függetlensége, önállósága és semlegessége mára álom lett. Folytatódik a neokolonializmus – felpörgették az adósságszpirált. Az ifjúkori álmom, hogy létrejöhessen egy Svájc–

Ausztria–Magyarország semleges tengelyzóna, mára füst-be ment. A bábosok másképp döntöttek. De te ezekkel ne fájdítsd a jószágos lelked! Talán egyszer majd eljön egy új Megváltó, aki utat mutat a romló, züllő emberi világunknak a megtisztulás, a békesség és igazságosság felé.

– Te most amolyan messiásváró Keresztelő János vagy?

– Olyasféle. De remélem, hogy a fejem a helyén marad egy jó ideig.

– Oh, te humorkráter!

– Oh, te angyallány!

– A bátyám szerint az apám először Gyöngyinek akart elnevezni, hogy majd csak egyszer kelljen ajándékozni a névnapomon és a születésnapomon. Szegény megalázott anyámnak, köszönhetem, hogy Andrea lettem.

– Még sosem meséltél róla, hogy miképpen lettél árva.

– Talán, mert nem kérdezted, és mert elég szomorú és tragikus a történet.

– Most kérdem.

– Még két éves sem voltam, amikor az apám ittasan, égő gyertya nélkül lement a borospincébe, és a mustgáz megfojtotta. Egy óra múlva a mamám szintén lement. Sajnos ő is rosszul lett, és a levegőhiány őt is megölte. Hát ezért sem érdekelnek az alkoholos italok.

Andi huszadik születésnapját esős, ködös, hideg időjárás köszöntötte. Munkaszüneti nap lévén, és mivel sikerült ügyeletbe se mennem, Terivel úgy terveztük, hogy már a közös reggelinél kezdjük Andit köszönteni és megajándékozni.

– Szép ébredést, jó reggelit és leginkább boldog születésnapot a 20 éves forradalmi kis- és nagymamának! – köszöntöttem a szobájából kilépő, még ásózó Andit. Hogy vagytok? Mind a hárman, négyen?

– De jó, hogy látlak. Már is szép az ébredés. Köszönöm – köszönöm. Béluska még alszik, mi pedig jól vagyunk.

– Csipkedd magad! Vár a finom, ünnepi reggeli. Mit szoktam ilyenkor mondani?

– Azt, hogy egész éjjel nem ettem semmit! Azonnal megyek. Lehet, hogy Béluska is felébred és velünk reggelizik.

– Jó lenne! – kiáltja messziről Teri.

Amíg Andi készülődött az ébredező Bélussal, addig Terivel elkészítettük a reggelit és a külsőségeket a bensőséges ünnepünkhöz.

– Gondoltál már rá, hogy mi lenne velünk, ha Andi nem szeret beléd?

– Igen, valójában tényleg Andi döntötte el az első domínót. Andi a vonatunk hajtóereje! Ő az energia! Nem kerülöm meg, kedvesem a kérdésed. Andi nélkül is menne a mi vonatunk. Remélem – és biztos is vagyok benne, hogy mi ketten változatlanul nagyon szeretnénk egymást. Vele és általa azonban új dimenziót kapott a szerelmünk, az életünk. Ő a tartósítószer.

– Nélküle nem lenne olyan tartós a szerelmünk?

– Csacsí kérdések.

– Szóval számár vagyok?

– Nem is akármilyen! Angyalian édes és drága csacsí.

Tündéri volt, ahogy Andi belépett a karján ülő Béluskával. Mindketten egészségtől és vidámságtól pirospozsgás arccal ragyogtak és lorétói idillbe öltöztették a reggelünk.

– Most úgy fogunk reggelizni, mint a királyok. Isten éltesse nagyon sokáig a most húsz éves Andikánkat! Kitűnő egészségben és sok-sok szeretetben! – köszöntöttem Andit – és megcsókoltam. A csókból kapott a tágra nyílt szemű Béluska is.

– Nagyon sok boldog születésnapot Neked, Andikám! Üdvözlégy mi Máriánk! – és Teri is megcsókolta őket.

Nagyon meghatott Teri párom ezen üdvözlése. Mert hittem szerint én tettem Andit Máriává, miközben a megtalált Istenem nyomába léptem. Léptem, mert léphettem, Ő

mutatta az utat és engedte, hogy kövessem. Teri, Andiban „*másféle*” Máriát láthat, érezhet, mint én. De az is lehet, hogy mindketten ugyanazt a madonnai tisztaságot, önzetlenséget és szeretetet érezzük ki a lényéből.

– Ott a kisasztalon vannak az ajándékaim. A nem mindennapi, a huszadik születésnap megemlékezésünk, szeretetünk jelképei, idézőjeles zálogai. De, mielőtt átvinnéd azokat tőlünk, kérlek, add a bal kis kacsód, hogy jelképesen is a szövetségesünknek avathassunk! Most már egyforma jegygyűrű is jelképezze a megbonthatatlan összetartozásunkat – mondtam patetikusan és meggyűrűzve az anygalkát, Teri is én is megpusziltuk Andit is. És természetesen újra Béluskát is.

– Nagyon boldoggá teszten most engem! Köszönöm és nagyon köszönöm. Mindent. Mennyi értékes ajándék! Verseskötet, szentkép, festőállvány, grafikai és festőeszközök. Teri jól látta, hogy én is szeretnék rajzolni, festeni. Érzéseimet így is kifejezni. És milyen szép ez a Szent Anna-kép a kis Máriával. És a Nagy László-kötet. Igen – mi fogjuk átvenni a szerelmet! Veletek együtt! Nekünk, mindig egy oldalon, parton kell lennünk.

– Drága vagy! – szólt mosolyogva Teri.

– Ti jelentitek nekem az életet! De mi is az élet? Az a nagybetűs ÉLET? Mondd meg te, mi, doktorkánk!

– Az élet – kis – és nagybetűvel is, nem más, mint az anyag színjátéka. A rendező pedig, sokszor úgy tűnik, hogy bújócskázik velünk. Figyelnünk kell az instrukcióira!

– Köszönöm, én is hasonlóan éreztem mindig. De, ahogy ezt te elmondtad! Még sokáig fogok ezen gondolkodni.

– Most, hogy eljegyeztük egymást – ne várakoztassuk ezt a sok finomságot!

– Így igaz. Jó étvágyat kívánunk.

Béluska végigmosolyogta a meghitt ajándékozási *ceremoniát*. Ő volt a tanúja és egyben a záloga a sokadik szövetségi kinyilatkoztatásunknak.

A titokzatos torinói lepel időközben visszakerült a régi helyére, a Torinói Székesegyházba, sértetlenül. A lengyel nyomok nem vezettek Magyarországra. Néhányunkon kívül senki sem tud róla, hogy *megfordult* hazánkban is. Ha annak idején jobban őrizték volna, akkor most Bélus nem élne. A mesterséges megtermékenyítést természetesen akkor is megkíséreltem volna, és Andi ugyanúgy hozzánk tartozna. A sok kis és nagy véletlen Budapesten randevűzött, és egy új, szerelmi szövetség titokzatos embrióemberét adta három jó ember keresztényi erényeihez karácsonyi ajándékként.

És, ahogy Melinda főnövér mondani szokta, „*a napok rohanok, az évek suhanok*”. Szóval most e mesében is hadd surranjanak az évek, és én is „*ugrok*” egy jó nagyot az elbeszélésben. Kihagyva sok-sok szép csodát – az ikrek születését, fejlődését, a családi háromszögünk gyönyörű ünnep-, és hétköznapijait, heteket, hónapokat, *suhanó* éveket.

A Szentföld üzenete

Igen. A suhanó évek jöttek, mentek. Kimeríthetetlen szeretetben, megértésben és boldogságban éltünk. Bélusunk a nyolcadik nyarát várta. Én pedig Bélus fejlődését figyeltem. Sokszor más *szemmel*, figyelemmel, mint az ikreket. Bélus egy-egy elejtett szavában, tekintetében, mozdulatában sokszor isteni jelzést vártam és éreztem. Csak én tudtam, hogy *ki* is ő. Tudtam? Ne túlozzunk! Máig is csak az érzéseimre kell, hogy hagyatkozzam.

Már több mint egy éve élt bennem a gondolat, hogy jó volna elutaznunk Jeruzsálembe. A Szentföld vonzását egy-

re erősebbnek éreztem. Menjünk el, és mutassuk be az Úrnak a kis Bélust ott, ahol a kis Jézust – a jeruzsálemi Templomban – bemutatta Mária és József a Mindenhatónak! Az ördög kísértő létezéséről sem feledkeztem meg – mint ahogy Jézus sem annak idején a Templom párkányán.

És akkor egy májusi vasárnapi reggelinél Andi így szólt hozzánk:

– Drágáim, kedveseim! Lenne-e kedvetek ellátogatni a Szentföldre? Természetesen csakis együtt, mint mindig. Tegnap került a kezembe egy utazási iroda prospektusa. Ugye fantasztikus lenne?

– Fantasztikus? Csodás lenne! Lesz, mert elmegyünk a zarándokútra – kiáltottam önfeledten.

– De jó! Erre már én is sokat gondoltam – szólt Teri.

– A szentföldi szent helyekről már én is sokat képzelődtem – mondtam

– Bandikánk! Te vagy a legerősebb láncszem. Melyik hónapban lehetsz szabadságon? – kérdezte Andi.

– Talán inkább a szűk keresztmetszet vagyok – sóhajtottam. – Csak ne tartanék annyira a repüléstől. Esetleg menjünk az egykori keresztes lovagok útvonalán?

– Az nagyon izgalmas lenne – vélte Andi

– Talán Isztambul felé? – kérdezte Teri. – A gyerekekkel nem lesz kis dolog.

– Kis dolog, kis dolog. Ez a keresztes felvetés csak költői kérdés volt. Csak repülőútra lehet időnk. Ha jól végig gondolom, az ikreink még kicsik erre az útra. Bélus már elég érett a Szentföldre – mondtam (nem véve észre, hogy lepleztem magam....ez a lepel hasonlat is találó).

– Igazad van, Bandi. Az ikrekre örömmel fognak vigyázni Teri szülei – vélte Andi.

– Igen, biztosan. Nekem máris hiányoznak – szólt Teri.

– Nézzétek meg az utazási irodák ajánlatait! A héten már biztosan fogom tudni a nyári szabadságolási menetrendet.

Végül csak szeptemberben mentünk Izraelbe, tekintettel arra, hogy azon vidéken a nyári forróság szinte elviselhetetlen. Tíz nap szabadságot hagytam az őszre is. A nyári, balatoni uborkaszezonom így rövidebb lett – aminek nagyon örültek az intézeti kollégáim.

Az utazás előtti hetek, hónapok tervezgetéssel és megfelelő módon, mindhármunknál valami ádventszerű várakozással teltek. Még a kis Bélus is megérzett bennem valami szokatlant. Egyszer így szólt hozzám a könyvtárszobában, látva, hogy az Evangéliumot lapozgatom:

– Teri anyu szerint bizonyosságot keresni megyünk a Szentföldre. Mi is az a bizonyosság?

– Te vagy a bizonyosság! Te és a testvéreid vagytok nekünk a remény, a jövőbe vetett hit. A júdeai utazásunktól megerősítést, a családunk még erősebb, szeretetteljes összekovácsolódását várjuk. A sok-sok szép látvány és élmény mellett. És persze tanulni is megyünk. Meglátod, a szent helyek tanítanak is majd. Te már elég érett vagy arra, hogy befogadd majd a Szentföld üzenetét.

– Miért nevezed Júdeának? A prospektusban Izraelt írják.

– Na igen. Aki már tud olvasni.

– Hárman is tanítottatok olvasni. Nem volt nehéz dolog. Szóval?

– Amikor annak idején a három nagy vallás gyökeret vert azon a vidéken, többnyire Júdea tartománynak nevezték. Izrael állam megalakulása csak a múlt századra tehető.

– Mi keresztények vagyunk?

– Lényegében igen. Keresztyének.

– Nem mindegy?

– Jézus bizonyára azt mondaná, hogy mindegy.

– Majd megkérdezem, ha ott leszünk. Én is meg vagyok keresztelve? – folytatta sejtelmesen Bélus.

– Igen. De lehet, hogy még egyszer meg leszel keresztelve, általam, a Jordán vizével. Főleg, ha ilyen angyalian nézel rám és okosan kérdezel.

– A Jordán folyóról, Keresztelő Jánosról, a Gezenáreti-tóról már olvastam. A csodás kenyér- és halszaporításról is.

– Genezáreti-tó – te kis mester! – és megsimogattam a kobakját.

Akkor mondtam először neki, hogy mester. Ez valami ösztönös elszólás volt. Azóta a mester szóra mindig felkapja a fejét, és kitágult szemekkel néz. Ezzel is mélyítve az évek óta bennem élő misztériumjátékot.

Nagyon meglepő volt, hogy Bélus erre a szentföldi utazásunkra nem hiányolta a testvéreit. Más utazásokon, kirándulásokon jól kijöttek egymással. Első sorban Bélusnak, de a mi nevelési elveinknek is köszönhetően békésen és szeretetteljesen viselkedtek egymással a testvérek. Összeszólalkozás, vita volt azért köztük. De Bélus többnyire minden konfliktust el tudott simítani. Teri és Andi nekem, az én közvetett nevelési módszereimnek tulajdonították Bélus képességeit.

Én mégis sokszor éreztem, hogy itt másról van szó. Vagy csak vágytam rá, hogy így legyen? Ki tudja?

A Tel-Avivba történő repülőutunkon történtek előre vetítették, hogy emlékezetes, élmény dús zárandokutunk lesz.

Csak azért mertem repülőre szállni, mert Béluska is velünk volt.

Lelkemnek ő volt a biztosítéka. Egykori egyetemi tanáromnak, aki áramlástant oktatott, sikerült elvennie a kedvem a repüléstől. Nem éreztem biztonságosnak – minden ujjamra jutott egy ellenérv.

Bélus léte megoldott mindent.

Már a repülésünk utolsó negyedében lehettünk, amikor az ablaknál ülő Béluska így szólt hozzám:

– Nézd apukám, mellettünk van egy másik repülő.

Valóban mellettünk repült egy izraeli katonai vadászrepülőgép.

– Tényleg. Kíséretet kaptunk – mondtam halkan.

Ekkorra már mások is észrevették a másik oldalon szálló másik vadászgépet is. Már elkezdődtek felvetődni az utasok körében bizonyos feltevések, akkor hozzám hajolt Ági, a csodálatos szőke hajkoronát viselő idegenvezetőnk, és azt kérdezte:

– Réthy doktor? Ön orvos?

– Igen, az vagyok.

– Nem is akármilyen – jegyezte meg halkan Béluska.

– Kérem, hogy jöjjön velem, legyen szíves! Tud angolul?

– Igen.

Ahogy felálltam és elindultam, visszanéztem Bélusra, Terire és Andira. Mindhármuk szemében aggódást, de biztatást is éreztem.

– Vigyázz magadra! – mondta Teri.

– Nagyon szeretünk téged – szólt Andi.

– Én a legjobban! – szólt meglepő bátorsággal Bélus.

– A légikisasszony kért meg, hogy szóljak egy orvosnak, ha van a gépen. Valami gond van a pilótával. Kérem, segítsen! – mondta Ági.

Gond? A kapitány halucinálva össze-vissza beszélt – a másodpilóta ájultan ült a székében.

– Doktor úr kérem! Rossz irányba repülünk. Rá kellett volna fordulni a Ben Gurion irányra. De a pilótákkal történt valami. A kolléganőmnek sikerült elmondani a helyzetet a légiirányításnak és a minket kísérő vadászoknak – mondta remegő hangon a légikisasszony.

– Száz dolog lehet az oka a pilóták tüneteinek. Nálam nincs semmi gyógyszer, amivel kísérletezhetnénk. Önöknek milyen gyógyszerei vannak a fedélzeti mentőszekrényben? Biztos, hogy a kapitány nem terrorista? Hogy szólíthatom, kedves kisasszony?

– Márta vagyok. És asszony. A kapitány úr száz százalékosan megbízható.

– Atropium sulfuricum injekció? – kérdeztem csodálkoz-

va. Ha ezt beadom intravénásan a kapitánynak, rögtön jobban lesz – blöfföltem.

Nagyon féltem. Próbáltam a remegésem palástolni. Sosem gondoltam, hogy egy élő Airport-filmbe kerülök. A családom és a sok utas élete a kezemben. Felszívтам az injekciót a fecskendőbe, majd a kapitány felé fordultam, aki hallva az intravénás szót és látva a hosszú tűs fecskendőt a kezemben hirtelen elfehéredett. Valami történt velem. Azt kérdezte:

– Mi történt?

– Nem Tel-Aviv felé repülünk. Ha nem változtatunk útirányt, lehet, hogy lelőnek minket a vadászgépek – mondtam, s közben megremegett a fecskendő a kezemben.

– Csak ez a gond? Már megyünk is oda.

Kikapcsolta robotpilótát, és megkezdte a fordulási manővert a Ben Gurion felé.

Pár perc múlva a másodpilóta is magához tért. A vadászgépek eltávolodtak tőlünk, de egész Tel-Avivig mellettünk repültek.

Amikor visszatértem a családomhoz, megpillantva engem a környéki utasok tapsolni kezdtek.

– Tudtam apukám, hogy neked sikerülni fog. Megállás nélkül imádkoztam érted az Úrhoz – mondta Bélus

– Mi mindannyian érted és mindannyiunkért imádkoztunk – mondta Teri.

– Ezért sikerült – mondtam.

A kapitány gond nélkül, simán landolt a gépünkkel a Ben Gurion Repülőtéren.

Nem tudom, a kapitány hogyan vágta ki magát a későbbi vizsgálatnál. Nekem szerencsém volt, az izraeli hatóságok nem hallgattak ki, bizonyára elég volt a légikisasszony tanúvallomása. Hepienddel kezdődött a Jeruzsálemben történő bevonulásunk. Csak a virágosó maradt el. Mi ezt sem bántuk – tudtuk, hogy délután már az Olajfák hegyén, a Gecsemáni kertben le-

szünk – majd a Nemzetek – templomában imával köszönhetjük meg az Úrnak, hogy túléltek a kalandos repülőutat.

Egy jeruzsálemi háromcsillagos szállodában két két-ágyas szobát kaptunk. Teri és Andi az egyikben, a mellette lévőben Bélus és én aludtunk. Bélus nagyon örült, hogy velem alhat. Már az Olajfák hegyén határozottan éreztem, hogy Bélus mindig igyekszik úgy helyezkedni, hogy amikor sétálunk, megyünk, a jobb kezével az én bal kezem fogja. A buszon viszont hol Andi, hol Teri mellé ült. Teri és Andi meglepődve, de tudomásul vették Bélus ragaszkodását. Bélus sejtelmeinek és rejtelmeinek egyike – gondoltam. Titkon vártam is. A hely szelleme és Bélus. Együtt. Várakozás és vágyakozás a jelzésre, a jelzésekre az isteni kinyilatkoztatás eljövetelére. Miért is képzeltem, hogy én vagyok, én lehetek a kiválasztott? Képzeltem? Hittem! Bélus már a fogatátása óta erősített e hitemben.

Az izgalmakban és csodás élményekben gazdag első napunk végén a fenséges négyfogásos vacsoránk elfogyasztása után kimerülten vonultunk a szobáinkba. Itt vagyok a szent városban. Elhoztam megmutatni Jeruzsálemnek a csodát. Vagy eljöttem megmutatni a csodának Jeruzsálemet? A kis csoda most fürdés után jóéjt pusztit adott nekem – és én neki. Látszik rajta, hogy ő is nagyon elfáradt. A lámpaoltás után halkán, alig hallhatóan imádkozik. Bélus a Miatyánkot mondja, Jeruzsálemben. Hálát adok a Mindenhatónak, hogy ennek a katartikus élménynek részese lehetek. Már majdnem elaludtam, amikor Bélus halkán beszélni kezdett:

– Apukám, ugye még nem alszol?

– Nem alszom, kisfiam.

– Ma a Gecsemáni kertben olyan érzésem volt, mintha már jártam volna ott – valamikor korábban. El is mondtam az érzésem Teri anyunak. Ő azt mondta, hogy ezt az érzést nevezik dezsávú-érzésnek. És hogy ilyesmi sokszor előfordul mindannyiunkkal az életünkben. Hogy is van ez? Talán álmodtam?

– Teri anyu igazat mondott. Nekem is volt már rengeteg dezsávú-érzésem. Aztán rájövünk, hogy az egész alapatlan. Az álmaink is sok csodát rejtegetnek. Jó éjt Béluskám. Álmodj valami szépet és jót! Holnap reggel majd elmeséled nekem. Jó?

– Jó éjt kívánok neked, apukám. Csodás voltál ma. Isten áldjon!

Béluskám Isten áldását kérte rám. Kell ennél jobb altató?

Bizony jól elaludtunk. Népiesen mondva, mint a tej. Szerencsére azért a savót nem engedték magunk alá. Még jó, hogy beállítottam a telefonom ébresztőre, mert biztosan elaludtunk volna, és lemaradunk a meglepetésszerű és húsmentes büféreggeliről. Teri és Andi ezt persze úgy sem hagyták volna. Mint elmondták, ők is jó mélyen aludtak a szent város első éjszakáján.

Amikor Bélus ébresztettem, megdöbbenve láttam, hogy nedves a párnája. Ennyire megizzadhatott?

– Jó reggelt Béluska! Jeruzsálemben felkelt a Nap. Hogy aludtál kisfiam? Mit álmodtál?

– Itt vagy apukám? Jól vagy? Sokat sírtam az éjjel. Katonák vertek téged.

– Jól vagyok, fiam. Ez csak egy rossz álom volt. A bőséges vacsora hatása. Nincs semmi baj.

– De jó, hogy csak álom volt, és nem bántottak.

Nem mertem őt kérdezni a verésem részleteiről. Félttem, hogy olyat mond, amit ma elő ember nem tudhat. Egyszerre vágytam arra, hogy kinyilatkoztasson, de ugyanakkor félttem is. A jó ég tudja csak, hogy kitől és mitől.

Ilyen előzmények után a második nap kezdő programját aggodalommal vártam. A jeruzsálemi Óvárosban a Via Dolorosa, majd a Golgota, latinul Kálvária. A buszból leszállva jobbnak éreztem, ha délelőtt az édesanyja, Andrea fogja Béluska kezét, vele megy. Én majd régi párommal, Teri anyuval megyek végig a stációkon.

Bélus elfogadta a szülői döntést, bár ahogy rám nézett, volt a tekintetében némi kétség. Az enyémben meg bizonyára aggodalom. Ági idegenvezetőnk felkészítette a csoportunkat a várható tömegre, és az azzal járó esetleges gondokra, illúzióvesztésre. Már a buszparkolóban látható volt, hogy a világ minden részéből milyen sok zarándok szeretne Kálváriát járni. A muzulmán negyedből indultunk a fájdalom útjára. Jó volt Teri megnyugtató közelsége. Bevallom, szinte csak kétfelé figyeltem. Az idegenvezetőnkre és Bélusékra. Andi igyekezett Ági közelében maradni, aki már ki tudja hányadszor tette fel a nagylemezt és darálta Krisztusunk Kálvária-járásának leginkább elfogadott történetét az éppen aktuális stációk szerint. Ebben a tömegben és hangzavarban nem lehetett igazán átszellemülten emlékezni az Ember Fiának kétezer évvel korábbi szenvedéseire.

Azt is tudtuk, hogy Jeruzsálemet az évszázadok során többször is lerombolták, majd átépítették a város határaitval együtt. Vagyis biztosan nem ezt az útvonalat járta be Krisztus a keresztyével és szenvedésével. Erre már Andikánk az egykori apácanövendék is utalt a buszunkon, amikor azt mondta, hogy ne a város köveiben keressük a megtisztulást, hanem a gondolatainkban.

Talán valahol Kaifás főpap feltételezett házánál járhatunk és szerencsétlenül el is sodródtunk Béluséktól – amikor Andrea ijedt arccal nézett ránk, és intett, hogy menjünk oda. Bélust nem mindig láttam a tömegben. De amikor megpillantottam, akkor mindig minket keresett a szemével.

Amikor odaértünk hozzájuk, Béluska sápadtnak, szomorúnak tűnt.

Andi így szólt:

- Béluska nincs jól. Fáj a feje.
- Mi van Béluskám? Mit érzel? – kérdeztem őt.
- Fáj a fejem – és néha mintha hánynom kellene – felelte.

– Bizonyára az erős napsugárzás lehet az ok. Meg aztán ez a fájdalom útja. Hol fájjon életében először Béluskánk feje, mint itt? – próbáltam az ijedséget oldani. Meg ez a fránya tömeg. Szinte levegő sincs. Terikém! Ugye van nálad abból a tablettából, amit fejfájásra szoktál néha szedni? Mi Bélussal visszamegyünk a buszunkhoz. Ti menjete tovább Ágival! Bélussal a busznál várunk titeket. Minden rendben lesz!

– Nem, én is veletek megyek – nagyon aggódom Bélusért – mondta Andi.

– Én sem megyek tovább! Mellette a helyem – szólt Teri.

–Higyjétek el, én elég vagyok most Bélusnak! Bátran menjete tovább a Golgotára! Több lehetőségetek erre egy ideig nem lesz. Ugye így van kisfiam?

– Már is jobban érzem magam, hogy te itt vagy, és fogom a kezéd –mondta édes hangon.

Nem volt könnyű meggyőzni Terit és Andit, hogy menjenek tovább a csoporttal. Végül mégis csak sikerült.

Az amúgy légkondicionált buszunkra árnyék vetült, mire visszaértünk hozzá.

– Hogy érzed magad Béluskám? Már nem vagy olyan sápadt.

– Már nincs hányingerem. Csak a fejem fáj egy kicsit.

– A termoszunkban van még tea. Kérlek, hogy vedd be egy pohár teával ezt a Teri anyu féle tablettát! Le tudod nyelni?

– Jó, rendben. Megpróbálom – mondta sóhajtva.

Sikerült bevennie a tablettát. A pulzusa is rendben volt.

– Simogatom a fejcskédet. Meglátod, hamarosan elmúlik a

fájdalom és jobban leszel – mondtam.

És még azt is mondtam magamban, hogy ámen.

Béluskánk elszenderedett. Amíg a zárándok csoportunk keresztutat járt, ő talán álmodott? A szemhéjait, azok moz-

gásait hosszasan figyeltem. Reméltem, hogy ő álmában sem részese a fájdalom útjának.

Talán egy órát aludhatott Bélus, amikor megjött Teri és Andi. Örömmel köszöntötték a már ébredező Bélust és persze engem.

Béluskánk aznap már csak igen ritkán engedte el a kezem. Simogató kezem vagy a tableta hatása? Béluska kipihenten, kedélyesen követett minket és persze a fáradhatatlan Ágit a Siratófalhoz, a Zsidó negyedbe, Sion hegyére, ahol a ferencesek Coenaculumként ismert ebédlője van. Egyes feltételezések szerint ez volt Jézus Krisztus utolsó vacsorájának a helyszíne. Végül csoportunk rövid időre elmehetett Betlehembe – szerencsénk volt, mert az éppen aktuális politikai viszonyok ezt lehetővé tették –, és megtekintettük a Születés templomát. Jeruzsálemben nem csak a lábaink és állóképességünk edződött, hanem a hitünk is. Hiszen, mint Ági idegenvezetőnk többször is elmondta, az egyes nevezetes helyszínek csak feltételezések és legendák alapján köthetők Jézushoz és más történelmi személyekhez.

A második jeruzsálemi napunk is legalább olyan fárasztó volt, mint az első. A napi élményeket is csak futtában, röviden tudtuk megbeszélni. Béluska a vacsora utáni zuhanyzást követően szinte beszédült az ágyba. Már azt hittem, hogy el is aludt, és elmarad a megszokott jó-éjt puszi. Én is bezuhantam az ágyba.

Ekkor megszólalt Bélus:

- Anyuéknak sem adtál jó-éjt puszit?
- De igen adtam – még mielőtt zuhanyoztam volna.
- Együtt zuhanyoztatok? – kérdezte suttogva.
- Nem. Feleltem én is halkán.
- De otthon szoktatok együtt zuhanyozni? – kérdezte már kicsit hangosabban.
- Előfordult már. Miért? Te is fürödtél már együtt a testvéreiddel.

- Az mááááás – mondta elnyújtva.
Szerinted az rendjén van, hogy ti együtt fürdötök?
- Nincs rendjén. Igazad van. Majd megváltoztatjuk a szokást. Most felkelek, és kapsz egy pár jó-éjt pusztit. Aztán alvás! Holnap a Holt-tengerhez megyünk, ott van a Föld legmélyebb pontja. Majd a Gezáreti-tóhoz.
- Csak ne csúfolj! Tudom, hogy Genezáreti-tó. Jó éjt neked, apukám. Köszönöm, hogy meggyógyítottál.
- Neked is jó álmokat. A tablettá segített.
- Neeeeeem. A kezed simogatása gyógyított meg. Már te is úgy gyógyítasz, mint Jézus. – mondta kedvesen.
- Erről meg hol hallottál?
- Anyukám is és Teri anyu is mesélt Jézus csodás cselekedeteiről.
- Hogy te milyen szavakat tudsz? Ezt még én sem tudom mindig rendesen kimondani. De most már alvás!

A harmadik napunkon búcsút vettünk Jeruzsálemtől. A szent várostól, ahol a három világvallás úgy él együtt, mint Teri, Andi és én. Persze, mint minden hasonlat, ez is sántít. A mi triumvirátusunk szeretetteljes békéjének biztosítóka Bélus és testvérei, Andi és Bandi. Jeruzsálem békéje sokkal törekenyebb, mint azt mi is tapasztalhattuk.

A harmadik napom már többet buszoztunk. Nem mindennapi tájakon vezetett az utunk a Jordán-folyó völgyében a Holt tengerhez. Csodálatos volt lebegni a tenger nagy sótartalmú vizében. Ha valóban az a Föld legmélyebb pontja – gondolom nem számítva az óceánok fenekén lévő mélységeket – nem éreztük, hogy közelebb kerültünk a pokolhoz. Sőt, az angyalaimmal játszva néha inkább a mennyországának éreztem a helyzetünket. Teri és Andi rengeteget fényképezetek. Bélussal abban maradtunk, hogy nem hoz magával fényképezőgépet. Ha fotózni szeretne, elkéri tőlem a gépet. Ezt egyszor sem tette.

Mikor megkérdeztem, hogy miért nem fotózzat – azt válaszolta, hogy ő mindent fejben rögzít. Meg aztán, egyetlen lepkét sem látott addig.

A következő úti célunk a gigantikus erőd, Massada volt. Az időjárás is kedvező volt – néha kellemes szellő hűsítette a forróságot. A massadai erőd változatos történelme, majd egykori zsidó katona védőinek tragikus halála már komorrá tett minket.

Utunkat folytatva felutaztunk a Jordán völgyében a Genezáreti-tóhoz. Szállásunk Tiberiasban volt, a jeruzsálemihez hasonló szállodában. Az erődnél Teri és Andi rengeteget fotózott – volt is mit. Akkor én is sűrűn kattintottam. Többnyire Bélus volt a téma.

Bélus és a sivatag. Bélus és az ódon kövek. A legjobb képen Bélus meredten néz a pirosuló, lemenő Nap felé. Ritka szerencsés pillanat volt. Amikor megmutattam Terinek és Andinak, Teri azt mondta, hogy otthon majd megfesti, annyira jónak tartja. Teri tartotta a szavát – és megfestette – talán megérezte a szándékom a kompozícióval – és még sejtelmesebbé varázsolta a képet.

De, térjünk vissza a Jordán-völgyéhez! Ahogy látható lett a buszunkból a festői szépségű tó, Bélus ujjongva mutatta nekünk és mondta:

– Nézzétek! Itt a Gezenáreti-tó.

– Kisfiam! Nincs öt perce, hogy Ági néni elmondta, hogy hányféle neve van ennek a tónak. Te pont ezt választod? – és mindig el is rontod –fortyogott Andi.

– Teri anyu elmondta, hogy ez az ősi, bibliai neve – így Bélus.

– A Tiberias-tó nevet könnyebb lenne kimondanod – szóltam én.

– Igen, ezt nem szeretem, mert Tibériusz gonosz császár volt – ripsztozott Bélus.

– Jó, majd este elalvás előtt gyakoroljuk, hogy Ge-ne-zá-re-ti – mondtam kedélyesen.

– Más, kedves doktorkánk. Már kb. egy órája hasogat a fejem. Bevettem Teri csodatablettáját is – de nem segít – fordult hozzám Andi.

– Apukám istenien tud simogatni. Majd az segít, anyukám.

– Nocsak, nocsak! – fortyant Teri.

– Bélus a fejecskéje simogatására gondolt – mondtam.

– Ha jól belegondolok, nekem is elkezdett fájni a fejem – folytatta Teri. És kajánul mosolygott.

– Ugye most játszotok velem? – kérdeztem.

– Doktorosat fogtok játszani – szólt kajánul Bélus.

– Szerintem gondoljunk inkább a ma esti négyfogásos fakultatív vacsoránkra! – váltottam a kínos témán.

– Vagy jöjjön egy találós kérdés! A Jordán folyik bele – és a Jordán folyik ki belőle. Mi az? – váltott meglepően Bélus is.

– Csak azt ne mondd, hogy a Gezenáreti-tó! – mondta Teri.

– A Galileai-tenger! Látjátok, ezt is megjegyeztem Ági néni meséjéből – és Bélus megint kajánul mosolygott.

Azóta sokszor gondolok arra, hogy akkor Bélus miért mondott „*Ági néni meséjét*”?

Még aznap este a tiberiasi szállodai szobánkban a szokásos jó éjt puszi után már majdnem megkérdeztem Bélust, hogy miért nevezte Ági idegenvezetői előadását mesének. De Bélus másra terelte a szót:

– Nem értem, hogy az erőd katonái miért lettek öngyilkosok? Ha harcoltak volna a római túlerő ellen, akkor is meghaltak volna.

– Nagyon nehéz ezt most sok száz év távlatából megítélni. Lehet, másként történt, nem is lettek öngyilkosok, hanem hősiiesen harcoltak, és úgy haltak meg, mint a mi Zrínyink és hős katonái. Az is lehet, hogy az öngyilkossági történetet a római történetírók találták ki. Akkor is hazudhattak a történetírók, mint a maiak.

– Te olyan okos vagy, apukám. Ugye majd mesélsz nekem egyszer arról a mi Zrínyinkről? Még nem hallottam róla.

– Szívesen mesélek majd neked Zrínyi Miklósról, a szigeti vár hős kapitányáról. De most gondolj valami szépre és jóra – ne a katonákra és a harcra! Gondolj egy szép virágos kertre és a csodálatos pillangókra, énekes madarakra, kecses balatoni hattyúkra!

Az utolsó egész napos programot ígérő napunk következett.

Andi és Teri megelégtették, hogy Bélus keveset volt velük az előző napokban. Ezen a napon, amikor Jézus életének meghatározó állomásait terveztük felkeresni, Bélus örömmel tartott a két csodálatos asszonyangyallal. A misztikus tájakon kanyargó autóbuszunkon idegenvezetőnk újra a nevezetes tóról és a Kapernaum nevű településéről kezdett mesélni. E városkában csatlakozott annak idején Jézushoz a négy halász, Simon, András, János és Jakab – akik később a tanítványai lettek. Ági mesélt arról is, hogy megnézzük majd Simon, azaz a későbbi Szent Péter házát is, ahol Jézus is élt. Meglepő volt nekem, hogy kétszer is Genázáreti- tavat mondott. Egymásra is mosolyogtunk Terivel és Andival. Bélus is mindent észre vett. Ekkor így szóltam feléjük:

– Lehet, hogy végül Béluska mondja ki helyesen a tó nevét? – és rámosolyogtam a fiamra.

Béluska is visszamosolygott és bólintott egyet a fejcskéjével.

Felmerült bennem – már sokadszor, hogy egyszerűen Bélus mindent tud – csak játszik velem – évek óta. Tetszett, és ma is tetszik nekem ez a sejtelmes játék.

Kapernaum előtt,először Názáreth következett az állomás sorában. A lenyűgözően szép Angyali Üdvözlés Bazilika. Teri nagy lelkesedéssel nézte a szebbnél szebb fest-

ményeket, freskókat. Bélus is megjegyezte, hogy Teri anyu is festett angyali üdvözlét. Neki az a legkedvesebb. Andi is, én is így érezzük – de ezek a képek is emlékezetesek.

Kapernaum a Genézareti-tó északi partján fekvő város volt Jézus Galileában végzett szolgálatának a központja. A sok csoda és segítség ellenére a város lakói általában elutasították Krisztus szolgálatát. Jézus emiatt elátkozta a várost. Később Kapernaum romba dőlt és lakatlan maradt. Mára csak néhány rom maradt, amely mutatja annak a településnek a helyét, ahol a Mester oly sok csodát tett. Amikor Ági vezetőnk egy ilyen romhoz vezetett minket – hozzá kell tennem, hogy igen jó állapotú romhoz – Bélus elengedte az anyja kezét, és közelebb ment egy faragott kötömbhöz. Szomorú arccal nézte a követ és a környezetét. Én is közelebb léptem. Titkon azt vártam, hogy itt is elmondja, hogy dejavú-érzése van. Nem tette. Mélabús szemekkel nézett körbe – majd az égre. Nagy kinyilatkoztatást vártam tőle, de nem mondott semmit. Izzadt a homloka – talán egy-két könnycsepp is megjelent a szeme sarkában. Valóban nagy meleg volt – ideje volt visszaülnünk a hűvös buszunkba, amely hamarosan indult a másik tóparti város Tabgha felé. Andi és Teri is és mellettem a csoportunk több tagja hangot adott csalódásának. *Porhintés, vásár, biznisz* – mondták többen sokszor ismételve. Bélus hátrahajtva a fejét, lehunyta a szemeit. Vajon fog-e majd egyszer Hegyi Beszédet mondani? Hol? Most talán éppen erre gondol? Vagy csupán kezd belefáradni Ági rengeteg meséjébe és az utasok zsörtölődésébe? Elhitte-e az ötezer ember jóllakatását, a Jézus általi kenyér- és halszaporrítást? Tabgha is csak egy állomás volt Galileában, a híres tó partján. A sokadik templom, a ki tudja hányadik Krisztus-ábrázolás és történet.

Amikor elhagytuk Tabgát és elindultunk Yardenit, a nevezetes keresztelőhely felé, amely a Genézareti-tó déli csücskétől nem messze a Jordán folyó partján van, egy mögöttünk ülő férfi, hangos elmélkedésbe kezdett:

– Sokan várjuk Krisztus második eljövételét. Közeleg az ideje.

– És mit csinálna a Mester? Megnézné a róla készült filmeket? Festményeket? Szobrokat? Könyvet írna? Kiadná Jézus evangéliumát? Vagy talán jóllakatná az éhező gyermekeket néhány szelet csokival? – reagált egy középkorú hölgy nem messze mellette.

– Erről jut eszembe. Miért küld az ENSz az afrikai, néger gyermekeknek fehér színű csokoládét? – próbálta oldani a már-már kialakuló feszült helyzetet a mögötte ülő, már máskor is sokat viccelődő idősebb úr.

– Hát igen. Afrikában nem csak fekete gyermekek vannak.

– Szabad a gazda – szólt a nem messze álló Ági kísérről.

– Hogy nehogyan meggarapják a kezüket – adta meg a választ a kérdésre az iménti vicces úr.

– Éhező gyermekekkel viccelődni egy zarándokbuszon? Mi jöhet még? – szólt felháborodva egy másik hölgy.

– Yardenit jön – azaz következik az állomásaink sorában – vette át a szót az idegenvezetőnk mintegy lezárva a polémiát. – Keresztelő Szent János valahol itt, Yardenit területén ismerte fel a Názáreti Jézusban a Messiást. És megkeresztelte a Jordán vizével. Azóta az egyik legkedveltebb zarándokhely Yardenit.

Majd pár mondatban elmesélte Keresztelő János próféta tragikus halálának történetét.

Amikor gyalogosan odaértünk a szépen kiépített keresztelő kegyhelyre, már javában folyt egy fiatalokból álló csoport keresztelése. Anabaptisták voltak. Bélust magam előtt tartva figyeltük a szertartást. A ceremóniát végző, hosszú, fehéringes pap felénk nézve egyszer csak kézmozdulatokkal és szóval, angolul kezdte odahívni Bélust. A fiam érezhetően megijedt, és kérdően nézett fel rám. Elsőre én is tanácstalan lettem. Megfogva Béluskám remegő kezecskéjét tettünk pár lépést a kiépített parton a vízből közeledő,

őszes szakállú pap felé. A pap messziről mondta, hogy szeretné a kisfiút megkeresztelni.

– Ne félj, Béluskám! Itt vagyok veled – nyugtattam meg.

Rendben – de a fiú nem megy be a vízbe, itt marad velem. Csak egy kis vizet kérek a fejére – mondtam határozottan.

– Úgy lesz. Ez a gyermek egy csodagyermek! – válaszolta a pap.

Közben Teri is és Andi is odalépett hozzánk. Aggodalmas arccal, kíváncsi mosollyal.

Mi magasabban, a kiépített betonparton álltunk. A vízben álló pap meghajolva Bélus előtt, két kezébe egy kevés vizet markolva Bélus lábára, szandáljára locsolta. Majd, mintegy megmosva, gyengén simogatni kezdte a lábait. Bélus érezhetően feszült volt. Ezt megérezte a pap is, és kedvesen Bélusra mosolyogva így szólt hozzá:

– Hogy hívnak?

– Azt kérdezi tőled kismamám a bácsi, hogy mi a neved.

– Bélus – válaszolta halkán a megszeppent gyermek.

A pap elfehéredett. Hosszú másodpercekig szótlanul állt. Hol Bélusra, hol reám nézett. Majd így szólt:

– Honnan jöttél, Jézus?

– Magyarországról jöttünk. A fiú neve Bé-lus – válaszoltam.

– Most megkeresztellek téged az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében – és egy kis vizet locsolt a csodálkozó Béluska fejére. – Vidd el a jó hírt Magyarországra is! Az Isten áldjon meg!

– Önt is atyám! Köszönjük – válaszoltam.

Majd a pap megint meghajolt, és visszament a vízben várakozó fiatalok közé.

Ez a váratlan közjáték csodálkozással töltötte el a körülöttünk állókat.

Amikor megnyugodtak a kedélyek, kicsit odébb vonultunk a sokaságtól. Úgy döntöttünk, hogy ha már ott va-

gyunk e szent helyen, akkor megkeresztelődünk mi is a Jordán vizével.

Béluska végre feloldódott, és már kedélyesen csepegtett egy kis folyóvizet a fejünkre, miután legugoltunk előtte. Teri és Andi, és Bélus is játéknak vélték a cselekményt, egyedül én éreztem a mélységét – különösen a pár perccel korábban történtek fényében.

Később, amikor a tiberiasi szállásunkra buszoztunk, megkérdeztem Ágit, aki már sokadszorra jár itt, hogy láttott-e már ilyet, hogy valakit, gyermeket az atya így, „*műsoron kívül*”, megkeresztel. Válaszul azt mondta, hogy őt is meglepte a pap váratlan jelenete.

– Bélus olyan édes és helyes gyermek, hogy én is örömmel megkeresztelném – mondta Ági.

– Ugyan, kedves Ági – nem csak rokonszenves gyermeket szokás megkeresztelni.

A mozgalmas és fárasztó napunk után az esti szokásos puzi után, Bélus, mielőtt elszenderedett volna, azt kérdezte:

– Az mit jelent, hogy az Isten áldjon meg engem? És milyen hírt vigyek Magyarországra?

– Az atya arra kérte a Mindenhatót, hogy vigyázzon reád. A hír pedig az, hogy a szeretet a legcsodálatosabb kincs a világon. Nagyon szeretlek kisfiam. Te édes gyermekkedvezmény! Jó éjt neked!

– Én is téged, apukám. Nagyon... Nagyon – sutyorogta, majd elaludt.

Az utolsó izraeli napunk egzotikus városokat, tengert és rengeteg történelmet ígért. Akko, a keresztes lovagok városa, majd a csodálatos Haifa, végül a szintén tengerparti Caesarea, a Herodes király építette kikötővel és Római Színházzal.

A korábbi napok forrósága is enyhült valamelyest. A csoportunkban sokan, és bevallom, már mi is a hazaútra gondoltunk és készültünk.

Az esti repülést Budapest felé nem kísérte semmi rendellenesség. Késő este érkeztünk Ferihegyre. Bélus velünk van – itthon vagyunk, együtt vagyunk – kell ennél több? – gondoltam, amikor kiszálltunk. Szeptember vége volt. Jeruzsálemben és a Pasaréten is még nyíltak a kerti virágok.

A szentföldi utunkra a hitünk megerősítésért is mentünk. Biztosan megkaptuk. Én még többet is, mint korábban gondolhattam Százféle Jézus-arcot láthattunk. A Megváltó igazi arcát az Ő lelke rajzolja ki bennünk, és nem külső arcra, hanem belső, megélhető bizonyossággá. Ezt is üzenete nekem a Szentföld.

Az üzenet hírvivője a fiam, az ember fia, Bélus volt.

Bélus és a lepkék

Bélus kilencedik nyara volt. Kortársaira nem igazán jellemzően a fotózás lett az egyik kedvenc időtöltése. A szabad idejében. Szinte mindent szeretett olvasni, amit talált a könyvtárunkban. Nagyon szeretett zavarba hozni minket a kérdéseivel. Sokszor rádöbbenve minket arra, hogy mennyi mindent nem tudunk ill. elfelejtettünk még/már.

Egy vasárnap délután a nagy cseresznyefa árnyékában bóbiskoltam. Bélus a virágokra telepedő lepkéket, rovarokat leste, és mint egy vadász várt a pillanatra, amikor olyan állatka érkezik, amelyet még nem fényképezett le. Ügyesen élt a digitális fényképezés adta lehetőségekkel. Egy-egy új trófea lefényképezése eufórikus örömmel töltötte el.

Odalépve hozzám, így szólt:

– Apukám! Képzeld, sikerült lefényképeznem azt a lepkét, amelyet már tavaly is szerettem volna, de mindig meg-

látott és lelépett. Pedig próbáltam nem beárnyékolni. Most, ebben a nagy melegben elkábulhatott, és beszállt a teraszunk üvege alá, és ott pihent meg. És várt rám.

– Biztos, hogy a tavalyi lepke volt? Vagy csak olyan volt, mint a tavalyi? – kérdeztem tőle mosolyogva.

– Jó, jó, tudom, hogy nem a tavalyi volt. Csak most izgattott vagyok. Olvastam az egyik biológia könyvedben, hogy a lepkék egy lárvából, egy kukacból születnek. Ez hogy lehet? Ez egy csoda?

– Te vagy a csoda. Kiáltottam lelkesen. De máris igyekeztem magam nem elárulni. Visszafogottan így szóltam: Még tíz éves sem vagy, és a metamorfózisra rácsodálkozva zavarba hozod a darvinistákat. Ők még mindig sötétben tapogatóznak a rovarok eredetét illetően.

– Milyen fózis? Kik azok a darvinisták?

– A hernyó bebábozódik, feloldódik magában, lárvá lesz belőle. Majd átalakul lepkévé. A Mindenható így is üzen nekünk. Darwin biológus és természettudós volt. A fajok eredetét vizsgálta. Sok mindenre talált magyarázatot. De, mint látod, még vannak ködös részek. A darvinisták próbálják a ködöt feloszlatni. Hamarosan fogsz erről tanulni az iskolában is – magyaráztam neki.

– A bábosról már elmélkedtél egyszer egy ebédnél. Megjegyeztem.

– Az más, te!

– Köd. Volt már úgy, hogy átláttam a ködön.

– Kisfiam, a temetők tele vannak olyanokkal, akik nem féltek eléggé a ködtől. Kérlek, hogy légy mindig, mindenben nagyon óvatos!

– Szeretted ezt a temető példázatot. Láttad volna, hogy milyen óvatosan cserkésztem be a lepkét. Megnézed a fotóim? Hármat is készítettem az alvó lepkéről.

Valóban, Bélusnak ritka szép és csodás, nagy lepkét sikerült lefényképeznie. Egy alvó lepkét.

Karácsony Rióban

Béluskánk tizedik születésnapját Brazíliában terveztük megünnepelni. Karácsony Rióban. Erre már évekkal korábban elkezdtünk tervezgetni.

Már majdnem huszonöt éve, hogy Terivel egy közel egyhónapos autós túra keretében elautóztunk Marseilleig – majd közép Franciaországban barangoltunk egy kicsit. Akkor nyár volt. És Monacóban valóban 28 fok volt árnyékban, mint az akkori Jean Francois Morris slágerdaltban is. Azok is mi voltunk, Teri és én. Nagy terveket szőttünk – aztán, amikor Terinek még az élete is veszélybe került, úgy tűnt, hogy a sorsunk másképpen alakul. Aztán minden jóra fordult – a reményeink és a vágyaink hatványozottan teljesültek. Család, harmónia, szeretet, boldogság. Mindenféle ambíciók.

Most úgy terveztem, hogy három nap alatt leautózzunk, végig az olasz és francia Riviérán egészen Marseilleig. És ha úgy érezzük, akkor majd valamikor egy következő nyáron újra visszajövünk tengerpartozni. Marseilleből pedig repülön, irány Rio de Janeiro.

Emlékszem – egy szép szeptember végi verőfényes nap volt – amikor egy vasárnapi, kerti ebéd után, így szóltam a családomhoz:

– Kedveseim – nagyok és kicsik! Andik, Terik és Bélusok! – kezdtem.

– Valami nagy bejelentés közeleg. Megnyílt a humorzsák – szólt Teri.

– Figyelünk – mint halak a vízben.

– Igen, figyeljetek is halacskáim az öreg halászra! Mit szóltok hozzá: a terveim és vágyaim szerint az idei Karácsonyt nem itthon, hanem Brazíliában, Rióban töltenénk.

– Hurrá! – kiáltott Bandika.

– Mesélj nekünk a részletekről, terveidről! – kért Andi.

– Csupa fülek vagyunk. Bagolyvár Pasaréten – szólt Béluska is.

– Ez csak tervezet – még képlékeny – sok mindentől függ – töletek, a véleményetektől is. Valamikor Karácsony előtt indulnánk a kisbuszunkkal – Velencén, Genován, San Rémón, Nizzán, és Monte Carlón át Marseillebe. Onnan pedig repülön Rió de Janeiróba.

– De jó! Mi már Bandival – már jó régen – egyszer elautóztunk Marseilleig. És aztán tovább is, Közép-Franciaország, majd Németország felé. Erről már sokat meséltünk. De a repülőt, hogyan gondolod? Eddig mindig repülésel lenes voltál.

– Igen – most is tartok tőle. Még mindig bennem az a félsz, amelyet egy egyetemi professzorom ültetett el bennem. Leginkább azon gyötrődök, hogy szabad-e titeket is veszélyeztetnem e repüléssel? De hát az autóban is veszélyeztetve vagyunk! Meg aztán, Rióba csak így mehetünk. Hajóra, sajnos időnk.

– És miért kell Rióba mennünk? – kérdezte Béluska.

– Azért, hogy találkozzunk a hely szellemével.

– Miért? Csak ott van az a helyi szellem? – szólt újra Bélus.

– Nagyon jó a kérdés! Az a szellem, akire gondoltam, az mindenütt ott van. De Rióban még jobban ott van. Reményeim szerint.

– Apukám – szólt Béluska – anyukám szerint neked köszönhetem az életem.

– Nekem is! De leginkább neki. És Teri anyunak, aki a mai életünket is megszépíti. És hidd el, a Mindenható segítségével kellett a leginkább a születésedhez. És mindnyájunkéhoz is.

– Ő az a szellem, akivel találkozunk majd Rióban? – kérdezte a kis Andi.

– Igen, kislányom – szólt Andi.

– Mondd, apukám, Rióban hol van az a szellem?

– Egy hegy tetején áll – és széttárt karokkal néz le a városra. Remélem, hogy mindannyian, akik reá nézünk majd, érezni fogjuk a kisugárzását.

– Apukám, ne félj a repüléstől! Amíg én veletek vagyok, nem lehet semmi baj.

– Ezt hogy gondolod, aranyom? – kérdezte Teri.

– Így, ahogy mondom.

Bélus e mondata villámként járta át a lelkem. Volt ebben a mondatban valami sejtelmes titokzatosság, amely egy majdnem tízéves kislánytól nem lenne „várható”.

– Köszönöm Béluskám! Neked és a testvéreidnek sem lehet semmi bajotok, ha mi veletek vagyunk. Majd az anyukáktól tanult imákat fogjuk mondogatni – főleg a felszállás előtt és a leszállás előtt és alatt.

– Én már nagyon várom, hogy repüljünk – szólt Bandika.

– Nos, kedves angyalaim! Hogy tetszik a tervezet? – kérdeztem.

– Nagyon tetszik. Mint minden, amit te kezdeményezel – válaszolt Andi.

– Csatlakozom Andikához – édesem. Te vagy a parancsnok. Kapitányom.

– Bandi kapitány! – szólt Bandika. Teri anyu sokszor szólítja így apukát.

– Talán azért, mert tényleg kapitány vagyok – mosolyogtam. Itt van néhány útikönyv. Tessék – lehet olvasgatni! Mindenkié. Az ifjúságnak is! Olasz, francia Riviéra, Rió, Velence. Kezdődik a visszaszámlálás – aztán jöhet a nagy utazás!

Szeptember végétől nagyon gyorsan teltek a hetek, hónapok. A gyerekek még soha nem várták ennyire a Karácsonyt. Amióta kibővült a családuk, azóta az Ádventek mindig a Béluskánkra való feszült várakozást idézték. Természetesen az ikrek eljövételének várakozása is csodálatos volt. De ez, a nagy utazás előtti különös Ádvent az egész családon *nyomot* hagyott.

A Marseilleig való autózás 25 éve történt. Akkor nyár volt. Teri és én, kispénzű turistaként, a létező szocializmus kedvezményeként is, a nagyra becsült új Skoda autónkkal bejártuk Nyugat-Európát is. Itthonról vitt élelmiszerekkel, konzervekkel, szerelemmel táplálkoztunk. Fiatalosan, vídáman, tele vággyal, erotikával, lendülettel, sokszor az autónkban aludva, kalandozva tervezgettük a jövőnk.

A mostani, ádventi utazásunkba már éretten, egy különleges, de csodálatos családi szövetség keretein belül, anyagilag jól szituáltan vághattunk neki.

Három felnőtt, három kisgyermek. Minden felnőttre jutott egy gyermek. A családi szellemünk úgy *alakult*, hogy mindeni tudta – a gyermekek is, hogy mindenki mindenki-re figyel és vigyáz. Béluska igyekezett a társaságomat keresni. Úgy gondoltam, hogy pótolni akarja, hogy a hétköznapiakon nem tudok, annyit törődi vele – és az ikrekkel is –, mint azt szeretné. Meg talán a férfiúi mintát, példaképet is látta bennem. És ez így volt és van rendjén.

A cél Rio. Santiágo de Compostella helyett ide vittem a kis-nagy családom zárandokútra.

A közbenső állomások – a velencei szűk egy nap, végig-suhanás az olasz és francia Riviérán, San Remón, Nizzán át Monte Carlóba, majd Marseille. A monacói egy nap – decemberben már nem volt 28 fok árnyékban sem! De azért sokat szólt az autónkban a J. F. Morris-dal: *28 fok árnyékban, Monacóban*. Aki ismeri e dalt, az átérzi annak lelket melegítő, érzelmes hatását. Családi fotózás San Remóban a tengerparton álló Primaveránál. Itt is megfogadjuk, hogy egyszer majd, valamelyik következő nyáron visszatérünk. A téli Monaco lebilincselő hangulata, a gazdagság és a romantika, a szépség és bőség eklektikája. Majd az utolsó európai állomás, Marseille. A repülőtérre menetel és a kisbuszunk biztonságos elhelyezése előtt, Marseille jelképéhez, a Notre Dame de la Garde nagytemplomhoz való felgyaloglás. A megszálló német fasiszták elleni harcban

hősi halált francia hazafiak emlékművénél főhajítás. A csodálatos templomban közös, családi imádkozás. Mely imádkozásra rányomja bélyegét a közelgő, igen hosszú repülőút előtti feszültség. A templomhegyről csodálatos panoráma a városra, a régi kikötőre. És közben fotózunk, filmezünk. Raktározunk – gyűjtögetjük az élményeket. A gyerekek is fantasztikusan érzik magukat. És a betegségek is elkerülnek minket – pedig Európában már sok helyen influenza-járvány van.

A marseillei Notre Dame után már csak átsurrantunk a városon a reptérre. Életem első reptere, amelyre úgy megyek, megyünk ki, hogy majd fel is szállunk. Már nincs visszaút!

Már a gépen vagyunk – hatalmas *állat* ez Boeing-747-es. Talán nem kellett volna annyi légi katasztrófás filmet megnézni! Béluska már hetek óta lefoglalta az ablak melletti ülőhelyet. És ragaszkodott, hogy mellette üljek. Valahogy teljes szívében, lelkében érezte a félelmeim, aggodalmaim. A bal kezemnél Teri anyu ül, majd a két iker, majd Andi. Az az Andi nővér, aki több mint tíz éve már, hogy levetette az apácaruhát, és boldogságos, anyagi társunk lett a boldogítva boldogulni „*című*” vígjátéki drámánkban. Amikor elkezdett gurulni a gépünk, mindannyian egy kicsit összerez-zentünk. Magunkban imádkoztunk. Egyedül Béluska kedves szavai voltak, halkán hallhatóak. Elengedte a jobb kezem, és összetette a kezecskéit és duruzsolta a *Miatyánkat*. Majd a 23. zsoltárt, a *Jó pásztort* (Dávid zsoltára). Aho-gyan azt a mamájától tanulta.

– Béluskám, biztos, hogy ez az ideillő ima? Nem kivégzésre megyünk.

– Arany, drága kapitány apukám. Máris a halál árnyékában vagyunk.

– Halkabban, Béluska! – szólt Andi a *végről*.

– *Nem félek semmi bajtól, mert te velem vagy*, – apukám

– *Vessződ és pásztorbotod megvigasztaltak engem*.

– Köszönöm, Béluskám – és megfogom a balkezét. Már múlik is hideglelésem.

– Az árnyéktól ne féljete! Ez jóságos árnyék, megvéd minket. – mondta halkan Béluska.

Szerencsésen túléltek a felszállást. Már egy jó órája repülünk, amikor Béluska észrevette, hogy gyakran és sokáig bámulom a gép szárnyát.

– Miért nézed olyan meredten a szárnyat? Mi az a furcsa jelenség a szárnyon?

– A szárnyprofilon keletkező cirkulációt figyelem. Ez a jelenség, ez a *dolog* tartja fenn az égen a gépmadarunkat. Ennek a cirkulációnak nem szabad megszakadnia.

– Jó, akkor majd vigyázok, hogy meg ne szakadjon.

Mindenki mosollyal és derűvel hallgatta Béluskát. Az óceán felett még volt egy kis viharszerű kalandunk. De az meg se kottyant a 747-esnek.

Bélus nem fogyott ki a kérdésekből.

– Apukám, emlékszel arra a Zorán-dalra, amely arról szól, hogy *Kell ott fenn egy ország?*

– Természetesen, kisfiam.

– Amióta felszálltunk, egyre jobban érzem azt az országot. Valahol ott van a felhőkön túl.

Borzongás és ámulat lett úrrá rajtam.

– Igen, kell ott lennie egy más világnak. Talán országnak.

– Azt is érzem, hogy ahová most repülünk, az is egy csodálatos ország.

– Jól érzed.

Ekkor a repülőgép kapitánya kedélyesen közölte, hogy hamarosan megérkezünk Rióba.

– Béluskám, én amondó vagyok, hogy most is, a leszálláskor is imádkozzunk.

– Úgy lesz apukám. Én menet közben is imádkozva gondolkodtam. És, amikor úgy látszott, hogy alszom, akkor is imádkoztam.

- Ezt hogyan gondolod?
- Ahogyan mondtam – és elmosolyodott.

A hatalmas *szörny* – mert én csak ennek láttam a repülőnket – gond nélkül, kecsesen letette a futóművét és vele minket is a riói betonra. Amikor még az óceán felett voltunk, szinte mindenki szunyókált a környékemen. Én egy percre sem hunytam le a szemem. Gondolom, ez meg is látszódott rajtam.

A taxis fölmutat a már mindannyiunk által keresett és vágyott szoborra, a Concovado hegytetőn, csúcson.

- Ugye ő a hely szelleme, akiről otthon beszéltél?
- Igen, Béluskám – mondtam.
- A Megváltó Krisztus – nevezi néven Andi.
- Az csak egy szobor – kiáltja Andika, a kis ikerlány.
- Több mint szobor! – fordul hozzá Bélus.
- Holnap felmegyünk oda is. És ha lesz időnk, akkor át-
megyünk a Santa Terezinha negyedbe is – és rámosolygok Teri angyalomra. Terveink szerint Karácsony másnapján Argentínába, San Ignacioba kirándulunk, ahol régi-régi jezsuita romok vannak.
- Mi az, hogy jezsuita?
- A jezsuiták, Jesuát, azaz Jézust követő keresztény szerzetesek voltak, akit itt is hirdették az Evangéliumot.

A nyolcadik emeleti szállodai szobánkból csodálatos kilátás nyílt a Copacabanára és a Pao do Asucarra. A tizenkettedik emeleti étteremben pedig mindenféle, az Amazonas vidéké-
réről származó finomsággal szolgáltak a helyi szakácsok.

Nyári forróság – decemberben. Ádám-Éva nap reggelére mindkét ikrünk, Andi is, Bandi is hőemelkedéssel, majdnem lázzal ébred. Nagyon levertek.

- Béluskám, holnap lesz a tizedik születésnapod. A mai programot az angyalainkkal átterveztük Andi és Bandi hir-

telen jött betegsége miatt. Ma délelőtt ők négyen itthon, a szállodában maradnak – gyógyulnak és készülnek a nem mindennapi, nyári Szentesténkre. Mi ketten pedig lesétálunk a tengerpartra. És ha a helyi kislegények megengedik, beszállunk közéjük egy kicsit focizni.

– Jó! De nem hoztam magammal focicipőt.

– Nem is lesz rá szükség. Ők a tengerpart homokjában mezítláb rúgják a labdát.

És a két Réthy, kézen fogva, elindul a végtelen hosszúnak látszó tengerpart felé.

Itt a 35 fokos hőségben lényegében alig van a lányokon, a nőkön fürdőruha. Nézem Béluskát, amint megbámulja őket. Bizony én is rácsodálkozom némelyik csodálatosan szép bőrű testre.

Bélusomat néhány pesoért beprotezsálom egy hasonló korúakból álló csapat kapitányának tűnő fiúnál. Fantasztikus, ahogyan ezek a fiúk játszanak a homokban. Ezért is ők a világbajnokok – vagy legalább is sokszor állnak közel hozzá.

Béluska a maga módján ügyesen cselezget – sőt, ügyesen fejel is. Látszik, ahogyan élvezi a helyzetet, magyarul is szól a brazil gyerekekhez. Kisméretű focipályák itt a parton tucatszámra vannak a homokban.

Majd félórányi játék után, Béluska kissé elfáradva arra invitál, hogy menjünk be a tengerbe, felfrissülni.

– Jó, rendben. De előbb fújd ki magad! És menjünk, keressünk valami ásványvízárust.

– Már nagyon szomjas vagyok.

– Nem is csoda. Jól kirohangáltad magad. De nagyon ügyesen rúgtad a bőrt.

– Apukám! Nézzél csak oda! Ott fekszik valaki – le van takarva.

Valóban, többen bámulnak, egy már hullámpapírral, részben letakart, napbarnított fiút. Valószínűen a hirtelen bekövetkezett halála okán. Az ügyeletes orvos, talán csak felcser, még ott van a közelben.

– Apukám! Úgy érzem, hogy az a fiú még él. Nézd meg! Hisz orvos vagy!

– De Béluskám! Azért takarták le, mert már meghalt.

– Porfavor!

Letérdelek a letakart gyermek mellé. A felcser kérdőre von. Angolul válaszolok – hogy orvos vagyok. A gyermeknek még gyengén tapintható a pulzusa? Képzelműd? Azonnali élesztést, kétszer százas szívmasszázszt végzek a kamasz fiún. Ezt követően a pulzusa még határozottabb! Hívjanak azonnal mentőt – kiabálok több nyelven. Néhány perc múlva a gyermek érthető szavakat mond, a szeme szeretetet sugároz. A légzése kezd helyreállni. Azért ragaszkodom a kórházba szállításához.

– Csodás voltál, apukám!

– Én?

– Nagyon szeretlek!

– Én is, Béluskám!

A szeretetsugárzásunk után jól esett a friss ivóvíz.

– Apukám! Egyre jobban érzem magam Braziliában. Szeretném megtanulni ezt a nyelvet.

– Jó, jó! Majd otthon beíratlak egy brazil nyelvtanfolyamra.

– Te mindig csak bolondozol. Nincs is ilyen!

Szentestére az ikreink jobban lettek – Béluska lelkendezve mesélte el, hogy milyen csodás voltam. Csodás voltam? A csoda árnyéka reám vetült a rioi tengerparton. Fentről, a Concovado-hegyről. Csak én láttam? Nagyon boldog, felejthetetlen „nyári” Karácsonyunk volt. Azóta is érzem azt a szeretetteljes árnyékot.

A mesémnek itt és most vége. Béluskánk csak most volt tíz éves. Folytassa Bélus! Az én, a mi pasaréti Bélusunk.

PS: Nomen est omen

Már jóval a rioi utazásunk után egy tavaszi estén Bélus egy újságcikkkel (amely a nagy köd miatti tragikus repülőgép-szerencsétlenségben elhunyt lengyel államfő, Lech Kaczynski és kísérete végzetes katini útjáról szólt) a kezében a következőt kérdezte:

– Apukám, sokszor emlegetted a nomen est omen szót.

Kaczynski elnök nevében is benne volt a végzete? Benne volt, ez volt a sorsa, hogy ő is katinszkij, azaz katini áldozat lesz?

– Hogy te miket veszel észre? Nehezet kérdeztél.

– Valóban minden meg van írva valahol?

– Sokszor úgy érezzük, hogy a sorsunk eleve el van rendelve. Sokszor tudjuk, hogy elsősorban mi, a körülményeink irányítják. A családunk, a hazánk, a történelem, a jó-rossz szerencsénk, a véletlenek. És még sok-sok minden más. Nincs megírva semmi. Azaz – nem tudom biztosan.

– Az én sorsom is benne van a Bélus nevemben?

– Te írod a sorsod.

– És Te?

– Én és a családunk vigyázunk reád, figyeljük az útjelzőket.

Ezeket neked is figyelned kell! Pl. ködben nagyon óvatosnak kell lenned!

– Ez egy jó kis ködös válasz volt.

Volt egy Jézus

Szent elgondolás: volt egy Jézus,
Ki Krisztus volt és lehetett
És szerette az embereket.

Ő mondta: fegyvert a fegyverrel
Győzni s legyőzni nem szabad:
Jézus volt, Krisztus: legigazabb.

Az emberek úgy elrosszultak
(Hiszen nem voltak soha jók):
Most Krisztus-hitünket csúfolók.

Pedig ma is élhet. Föltámadt,
Ki Krisztus és nagyon nagy úr,
De él másképpen és igazul.

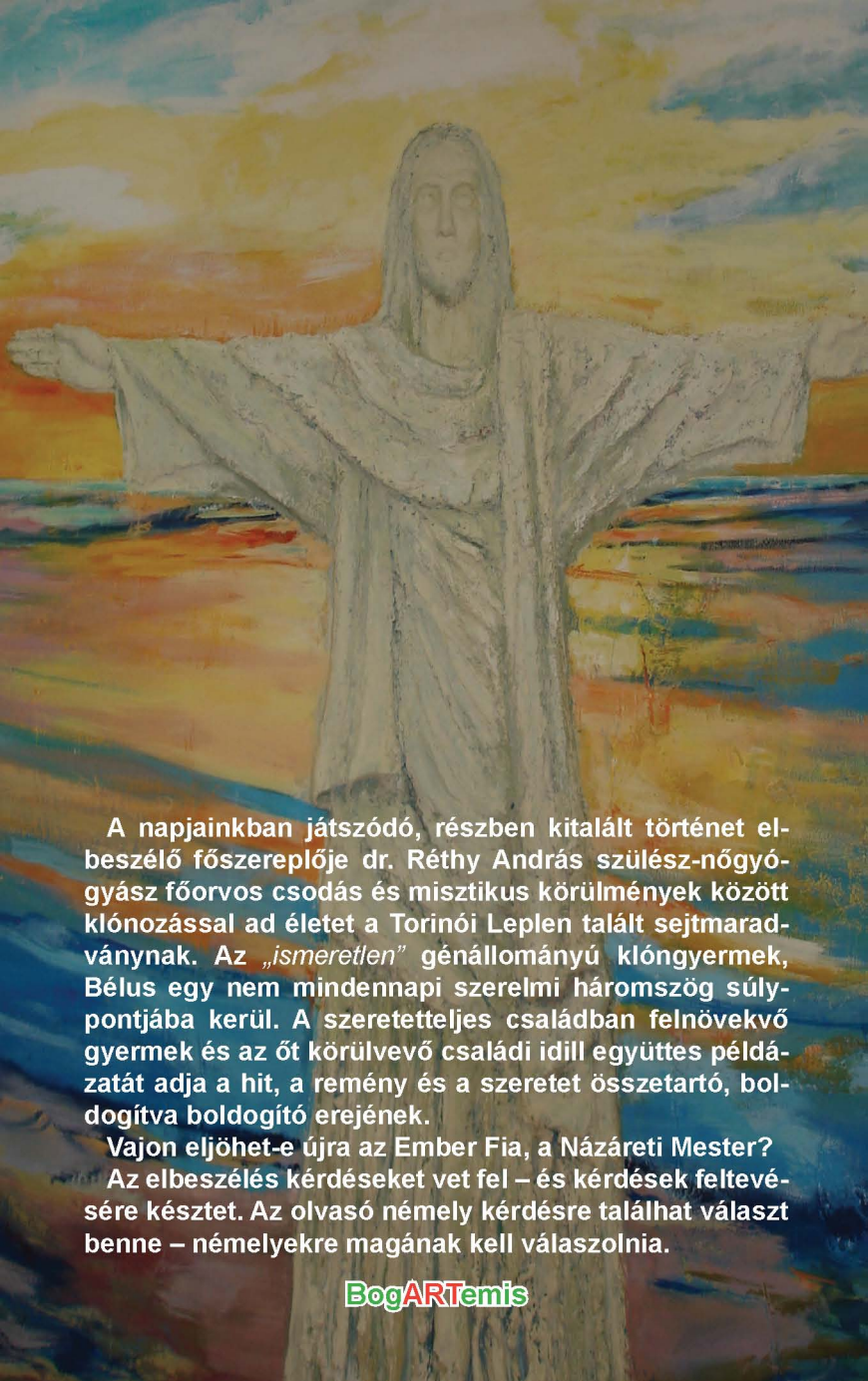
Járj közöttünk, drága Isten-Ember,
Tavasz van, nőnek a gazok
S kevesek az igaz igazok.

Úgy látlak, ahogy kigondoltak:
Egy kicsit véres a szíved,
De én-szívem egészen tied.

Ady Endre

A napjainkban játszódó, részben kitalált történet elbeszélő főszereplője dr. Réthy András szülész-nőgyógyász főorvos csodás és misztikus körülmények között klónozással ad életet a Torinói Leplen talált sejtmaradványnak. Az „ismeretlen” génállományú klóngyermek, Bélus egy nem mindennapi szerelmi háromszög súlypontjába kerül. A szeretetteljes családban felnövekvő gyermek és az őt körülvevő családi idill együttes példázatát adja a hit, a remény és a szeretet összetartó, boldogítóva boldogító erejének.

Vajon eljöhete újra az Ember Fia, a Názáreti Mester?

Az elbeszélés kérdéseket vet fel – és kérdések feltevésére késztet. Az olvasó némely kérdésre találhat választ benne – némelyekre magának kell válaszolnia.